

HRVATSKI GOSPODARSTVENICI PRED EUROPSKOM KOMISIJOM Hrvatska spremna na konkurenciju iz EU

Gospodarstvo je samo jedan dio koji Hrvatska mora prilagoditi EU standardima

Hrvatsko gospodarstvo mnogo je bolje od gospodarstva ostalih zemalja u regiji, a može se mjeriti i s većinom budućih članica Europske unije, rekao je nakon sastanka hrvatskih gospodarstvenika s članovima Europske komisije ministar Picula.

Odgovori i pitanja dužnosnika EU pokazuju da smo ostvarili cilj te da je inicijativa Vlade bila učinkovita, jer stručnjaci koji razmatraju odgovore koje je dala Hrvatska pomalo shvaćaju kako Hrvatska gleda na gospodarski razvitak, gdje su nedostaci, a gdje gospodarski potencijali - rekao je Ivica Mudrinić, predsjednik Uprave HT-a.

Na prezentaciji pod nazivom "Hrvatska i hrvatsko gospodarstvo: u susret članstvu u EU" gospodarstvenici su predstavnicima Komisije govorili o poduzetničkoj klimi u Hrvatskoj, regionalnome pozicioniranju, malom i srednjem poduzetništvu te konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. Prezentacija je jučer prijedodne održana u Europskoj komisiji, a poslijepodne u hotelu Dorint. Predstavljanje je nastavljeno i pred stranim novinarima. Novinare je zanimalo kako će se hrvatske tvrtke držati nakon ulaska zemlje u EU te boje li se konkurencije. Hrvatski su gospodarstvenici istaknuli da oni već danas imaju europsku konkurenciju na domaćem tržištu.

Na upit treba li Hrvatskoj članstvo u EU, odgovor je glasio da će Hrvatska, uskladi li svoje zakonodavstvo i ispunji sve kriterije za članstvo, koristiti i blagodati EU.

Reakcije na prezentaciju hrvatskog gospodarstva u kojoj su sudjelovali vodeći hrvatski gospodarstvenici i ministar Picula izrazito su pozitivne. Posebno je istaknuta važnost suradnje biznisa i Vlade, ali istodobno je Europska komisija poručila da politika mora biti što dalje od biznisa.

Naglašena je i potreba da se ne zapostavi važnost obrazovanja jer je ono ključno u razvoju Hrvatske, rekla je glasnogovornica Europske komisije.

Dakako da je gospodarstvo samo dio i područje koje Hrvatska na putu u EU mora prilagoditi standardima Unije. Na tom putu moramo sagledati ne samo pozitivno gospodarsko stanje Hrvatske već i dio političkih činitelja, i što je vrlo važno, institucionalne kapacitete koji su potrebni za provedbu reformi - rekla je glasnogovornica Europske komisije Emma Udwin. (Večernji list 30.10)

Motrišta...

Pred Hrvatskom su izbori: biramo nove zastupnike Sabora. Mi Hrvati, nakon što smo konačno dobili slobodu i demokraciju imali smo do sada uglavnom dvije stranke na vlasti, prvo HDZ, a onda koaliciju na čelu sa SDP-om. I sad smo ponovno pred izborima. Lista kandidata koji bi željeli biti u Saboru podugačka je, a njihova imena su nam svima dobro poznata - uglavnom.

Mi glasači, bilo u Hrvatskoj ili diljem svijeta, nismo sigurni što nas čeka na izborima, to jest - nakon izbora. Prosječan Hrvat, u kojeg ubrajam i sebe, ustvari malo traži. Kako su većina Hrvata katolici svi mi smatramo kako bi se ovi "izabrani" većinom birača trebali ponašati po Deset zapovijedi Božjih: recimo, ne izusti imena Gospodina Boga svoga uzalud; poštuj oca i majku; ne ubij; ne sagriješ bludno; ne ukradi; ne reci lažna svjedočanstva; ne poželi tuđeg ženidbenog druga; i ne poželi nikakve tuđe stvari.... Bar tako bi trebalo biti, AKO su Katolici. Da li će biti tako, to je druga priča.

Uz to, jasno, birači očekuju, kako će izabrani biti poštteni pa će svaku državnu kunu okrenuti tri puta prije nego je potroše (nadajmo se u dobre svrhe), apsolutno ništa za sebe, neće iskorištavati državu, stalno će gledati dobrobit države i ljudi, kako će redovno biti na radnom mjestu (u Saboru) i tamo raditi (a ne spavati), kako će s poštovanjem razmišljati o životima radnih ljudi Hrvatske, seljaka, običnih ljudi, penzionera, roditelja poginulih branitelja - zaštićivati ih i brinuti o njima; kako će posebnu brigu posvetiti majkama, kako bi one bile u mogućnosti roditi još po koje dijete kako nam ne bi nestala nacija. Svi se mi usrdno nadamo da će svaki izabran predstavnik u vlasti držati visoko ideale

OTKRIVENA JOŠ JEDNA MASOVNA GROBNICA NA STAROM KATOLIČKOM GROBLJU U VUKOVARU U obiteljsku grobnicu bačena tijela šest nepoznatih osoba

VUKOVAR - Djelatnici Vladinog Ureda za zatočene i nestale otkrili su još jednu masovnu grobnicu na području Podunavlja, ovaj put na Starom katoličkom groblju u Vukovaru. "Na temelju telefonske dojave članova obitelji pokojnog Hrvoja Grgića, u grobnici u koju je trebao biti pokopan, pronađeni su i ekshumirani posmrtni ostaci šest za sada nepoznatih osoba", potvrdio je predstojnik tog ureda, Ivan Grujić. Posmrtni ostaci prebačeni su na Zavod za sudsku medicinu u Zagrebu, a kako je potvrdio pukovnik Grujić, "evidentno je da se radi o stradalnicima rata, poginulima ili ubijenima 1991. godine". "Sudeći prema dijelovima i ostacima odjeće, sigurni smo da se radi o najmanje dva hrvatska branitelja. Za ostale osobe ne možemo točno utvrditi jesu li bili civili ili branitelji, a točne ćemo podatke imati tek nakon obrade posmrtnih ostataka na Zavodu za sudsku medicinu", istaknuo je Ivan Grujić.

U Uredu za zatočene i nestale do sada su u više navrata obavljali istraživanja i ekshumacije na lokaciji Starog katoličkog groblja u Vukovaru. "Osim novih grobnica u koje su 1991. godine pokapane žrtve rata, imali smo spoznaja kako je velik broj njih pokopan u tuđe grobnice", potvrdio je pukovnik Grujić. Prema njegovim riječima, tek u slučajevima kao što je ovaj od prije dva dana djelatnici Ureda za zatočene i nestale mogli su reagirati i obaviti ekshumaciju. Predstojnik Grujić ne isključuje stoga mogućnost da će sličnih slučajeva biti još.

Osim članova obitelji pokojnog Hrvoja Grgića, koji je jučer pokopan na Starom katoličkom groblju, ekshumaciji stradalnika Domovinskog rata na toj lokaciji nazočili su i predstavnici županijskog suda u Vukovaru, te županijskog državnog odvjetništva. (Glas Slavonije 30.10)

Domovinskog rata i zaštićivati sve one koji su bili žrtve, branitelji, tražiti nestale, razmišljati kako suditi one koji su zgriješili u Domovinskom ratu. Posebno se nadamo kako će ti izabranici biti promućurni u odnosu na Haag i visoke sudije svijeta, koji su nam okretali leđa dok smo se branili protiv invazije četnika. Očekujemo od budućih izabranih "kičmu" koja se više neće savijati kad je u pitanju gen. Gotovina, jer ovo što se događa s njim, prešlo je sve norme dobrog ponašanja sudaca, ili sudstva. Isto se tako nadamo da će vrlo pametno igrati igru s ulaskom u EU, jer nam je već svima dosta zafrkavanja i uvjeta koje nam ti vrsni prijatelji iz EU stalno šalju. Možda će ta nova postava čak biti u stanju i pokazati figu čelnicima EU, jer ako je mogla Švedska, zašto ne i jedna Hrvatska? Jasno je kako se nadamo da će izabrani isto tako pregledati mnoge fascikle u kojima su dobro skrivena imena onih koji su doveli Hrvatsku gotovo na prosjački štap, a mnogi od njih danas su bogatiji od mnogih šeka.

Ah, koliko bi mi toga željeli, koliko mi očekujemo od tih naših kandidata - posebno sada kad su izbori pred vratima.... U Kanadi ima jedna izvanredna rečenica: "Don't hold your breath!". Loš prijevod ove vrlo dobre rečenice (u ovom slučaju) je "Nemojte se previše nadati!", ali ima i ona druga izreka: "Živi bili, pa vidjeli!"

Zato, dragi prijatelji DOBRO razmislite kome ćete dati svoj glas. U neku ruku čini mi se kako su ovi izbori presudni čak za i opstojnost Hrvatske.

Tako ja mislim.

Valentina

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 126, 01. XI 2003.

Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
(bioši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

Čitajte U OVOM BROJU:

- 25. obljetnica pontifikata Sv. Oca Pape
- Josip Bozanić postao kardinal
- Izbori u Hrvatskoj
- Sabor o obvezi prema haaškim optuženicima
- Zabrana rada trgovina nedjeljom
- Zagreb guši prometni kaos
- SAD nudi 5 milijuna \$ za informacije o Gotovini
- Najveći doručak - hrvatski doručak
- Vukovar
- Dinner with our future Prime Minister Paul Martin
- Međimurska kuća
- Djeca su dar Božji
- Događaji u zajednici

Sa proslave 52. obljetnice župe Naše Gospe Kraljice Hrvata

Mlade župljanke, članice folklornog ansambla "Jadran", prije nastupa

Hrvatska ISKRA

(Bivši "CIRKULAR"
za Toronto i okolicu)

Kanadsko-hrvatski vjesnik
Canadian-croatian journal

Izlazi jednom mjesečno

Editor-in Chief

Glavna Urednica

Valentina Krčmar

Tehnickal Director

Tehnički Urednik

Emil Šimunović

Contributing Editors

Damir Borovčak,
dr. Darko Desaty,
dr. Vladimir P. Goss,
Rhea Ivanuš,
Biserka Milinković
Mišo i Katica Tomašković,
Marina Vuković

Address - Adresa
1137 Centre Street
Thornhill, ON, L4J 3M6 CANADA

Telephone - Telefon
(905) 738 4797, (416) 894 9235

Fax: (905) 738 9853
E-mail: iskra@rogers.com

Yearly Subscription - Godišnja pretpлата
KANADA \$60.00
USA \$70.00

Advertising rates
1/2 page - \$100.00 per issue
\$1,000.00 yearly
\$500.00 per six months
1/3 page - \$50.00 per issue
\$500.00 yearly

1/8 page (bussines card)
\$25.00 per issue
\$300.00 yearly

Advertising is payable in advance.
Cheques payable to HRVATSKA ISKRA
Čekove nasloviti na HRVATSKU ISKRU

Sadržaj:	account	24
Urednica piše	Pope John Paul toasts the world	24
Vijesti iz naše zajednice	V. P. Goss: Elections	25
Uputstva za glasanje u našoj zajednici	Croatia and corruption	25
25. obljetnica pontifikata sv. Oca Pape	Senj - City of stone	26
Josip Bozanić postao kardinal	Hrvatska povijest	27
Izbori u Hrvatskoj	Mojim očima (i srcem)	28-29
D. Borovčak: Hello Toronto	Vukovar	30-32
Dogodilo se (politika)	Vladimir Nazor	33
Studija o udžbenicima povijesti	Međimurska hiža	34
Gospodarstvo	Crkva Sv. Mateja u Dobroti	35
Slučaj Gen. Gotovine	Pučka vjerovanja	36
M. Vuković: Za čavrljanje	A. Cesarec: Na gradskoj tržnici	37
Vijesti iz BiH	Govor	38
Haag	Djeca su dar Božji	39
Kultura	Događaji u zajednici	45
Zanimljivosti	Zdravlje	46
Dinner with premier elect Paul Martin	Za svakoga ponešto	47
Human Rights Watch should be held to	Motrište	48

Pismo urednice

Dragi čitatelji,

Ušli smo već u jesen. Boje Kanade u jeseni su prekrasne, a ove su godine pogotovo lijepe. Nadam se da će moći uzeti malo vremena i malo prošetati Kanadom, posebno našim prekrasnim Ontarijem i uživati malo u ljepoti jeseni. Nažalost, puno premalo pišemo o Kanadi, o ljepoti zemlje u kojoj živimo, i nekako to moramo ispraviti, jer i ovo je naša zemlja. Nisam sigurna da je to "domovina", jer samo je jedna domovina, bar meni - naša Hrvatska. Mi Kanadani hrvatskog podrijetla svakako moramo cijeliti onaj dar slobode, smirenja, zaštite i život koji nam je Kanada dala, posebno u ona vremena kad su mnogima i sami životi bili u opasnosti. Danas u našim mirnim i lijepim životima često mi ni ne shvaćamo kako je nama dobro u Kanadi. Vjerojatno se sjećate prijatelja iz Argentine, o kojima sam pisala tu i tamo. HRVATSKA ISKRA je čitana i u Argentini, i često me komentari koji dolaze sa tih prostora rastuže. Govori moj prijatelj kako smo mi svi dobro obučeni, nasmijani, zdravo i dobro izgledamo, očito je kako nemamo nekih većih problema - on to sve vidi na slikama koje su u HRVATSKOJ ISKRI. U usporedbi s njima mi živimo kao u Raju, gospodo, i često nismo ni svjesni toga, a niti dovoljno zahvalni. No sve to što imamo, daje nam, bar se meni tako čini, potrebu djeljenja sa bratom koji nema. Pred nama je Božić, Slavonci opet šalju pomoć prijateljima iz Argentine, mnogi razmišljaju o potrebitima iz domovine. Ovaj puta, gospodo, kako bi naš pokojni Viki Glovacki često rekao: "Mikrofon je Vaš!" Razmislite i podijelite tu vašu životnu sreću s nekim tko nema. I svakako nastojte obići Ontario, posebno onaj dio prema Bobcaygeonu, garantiram vam prekrasne pejzaže, predivne plave vode jezera i boje jeseni koje ćete zapamtiti.

Pred nama su i izbori za saborske predstavnike u Hrvatskoj. Dobro promislite kome ćete dati svoj glas i zašto. Težak je život u Hrvatskoj i mi često ne možemo razumjeti što se događa. Netko mi je rekao u Hrvatskoj kako je to obična zemlja sa siromasima i bogatima, upravo kao i Kanada. Jedina je razlika u tome, što mi, koji živimo izvan zemlje, ne gledamo tako Hrvatsku. Za nas je naša domovina nešto posebno, nešto gdje ne bi trebalo biti gladi, siromaštva, ostavljenih i zapuštenih. Da li smo se mi promijenili pa tako razmišljamo? Vjerojatno, no ja ću radije ostati ovakova - sa bolom u srcu kad vidim staru ženu kako ima samo tri krumpira u vrećici, jer si više ne može dozvoliti, a to sam, vjerujte mi, gledala kad sam bila u Hrvatskoj! Toga u Kanadi nema, jer starci su koliko-toliko zbrinuti penzijom koja im omogućava koliko-toliko pristojan život, dok mnogi u Hrvatskoj žive s penzijom manjom od 1,500 kuna! Zato, promislite, prijatelji - kome ćete dati svoj glas! Slušajte radio postaje na našim prostorima, posebno "Zvuci Hrvatske", gosp. Lončarića (u 2 sata popodne svaki dan na 100.7 FM, 12 sati u nedjelju 15.40 AM), koji će vas na vrijeme izvijestiti o mjestima na kojima ćete moći dati svoj glas za, nadajmo se, dobru budućnost Hrvatske.

Srdačan pozdrav,

Valentina

We invite the readers to express their opinions in Letters to the Editor. Submissions must not be longer than 250 words. We reserve the right to edit with respect to the length or libelous statements. All letters must include your first and the last name; your address and telephone number.

Za svakog ponešto

Nasmijte se s nama Rajski vrt

Seću se kroz Rajski vrt Adam i Eva i tiho razgovaraju.
- Evo, voliš li me još?
- Volim te, a koga bih drugog?

Kamuflaža

Štef je ispratio ženu na godišnji odmor, pa na povratku kući glasno razmišlja: "sad bum skinul prsten, opral si bum košulu pa ju pnda i speglal, prišil si bum gumb... I niko ne bu znal da sam oženjen!"

Medicinsko čudo

- Moja žena puno bolje čuje kad spava nego kad je budna.
- To nije moguće!
- Itekako je moguće! Evo, na primjer, ja sam se jutros u tri sata na prsti-ma ušuljao u sobu, a ona me odmah čula i probudila se., A onda sam joj naj-manje pet puta rekao 'Daj zašut već jednom!', a ona ne čuje, pa ne čuje.

Siguran znak

- Mama, mislim da se tata opet napio!
- A po čemu to znaš?
- Pa eno ga, opet brije ogledalo!

He could do absolutely anything

George walked out into the street and managed to get a taxi just going by. He got into the taxi and the cabbie says. "Perfect timing. You're just like Dave."

"Who?" says George.

"Dave Edwards. There's a guy who did everything right. For instance - like my coming just along when you needed a cab. It would have happened like that to Dave."

Samo jedan dobar recept....

Pirjani kiseli kupus s palentom

Sastojci: 300 gr kiselog kupusa, 100 gr rajčice, 10 gr crvenog luka, 2 žlice ulja, češnjak, peršin, sol i papar.

Palenta: 150 gr instant ukuruzne prupice i sol

Priprema: Isjeckajte crveni luk i propirajte ga na ulju. Dodajte isjeckani kiseli kupus, rajčice, peršin češnjak, sol i papar, te pirjajte na slaboj vatri. Prema potrebi dodajte malo vode. U kipuću vodu polako umiješajte kukuruznu krupicu i kuhajte dvije do tri minuta, stalno miješajući. Kuhanu palentu oblikujte kružno tako da je vruću stavite u vlažnu posudicu loptastog oblika iz koje je treba izvaditi nakon hlađenja. U sredinu kupusa stavite palentu te dekorirajte narezanim peršinom i svježom rajčicom.

Preporučujemo Vam..

S naše farme u Vaša domaćinstva - AGRAM MEATS!

Novootvorena trgovina prehrane AGRAM MEATS nudi Vam bogat izbor suhomesnatih preradevina: kobasice, salame, slaninu i pečenice.

U AGRAM MEATS naći ćete i sve delicatne proizvode uvezene iz domovine Hrvatske, začine za jelo, čokolade, napolitanke i još mnogo drugih artikala. Svježja jaja s vlastite farme nudi samo AGRAM MEATS, kao i piliće i patke po narudžbi.

AGRAM MEATS nalazi se na adresi 49 Queen St. South u Streetsville-u, a telefonski broj je (905) 286-4602.

Kvaliteta i svježina s naše farme u
Vaša domaćinstva - AGRAM MEATS!

"There are always a few clouds over everybody," says George. "Oh, not Dave," the cabbie responded. "He was a terrific athlete. He could have gone on the pro tour in tennis. He could golf with the pros. He sang like an opera baritone and danced like Fred Astaire."

So George says: "He was something, huh?"

The cabbie continues: "He had memory like a trap. Could remember everybody's birthday. He knew all about wine, which fork to eat with. He could fix anything - a real handyman. Not like me - I change a fuse and I black out the whole neighbourhood."

"A fellow, like that, no wonder you remember him.," says George.

"Well, I never actually met Dave," cabbie responds.

"Then how do you know so much about him?", George asks.

"Because.....I married his widow!"

(The curious country shopper)

Stanko, sretan rođendan.....

Gospoda Martin Latinčić i Stanko Trtani

Goran Karan:

Dalmatinske suze

Lipa si zemljo moja, a za me kruva nimaš -
doli za mulom je leut - već jidra diže.
Zato mi vaja partit i nikog svoga nimat -
ostavit vesla na žalu i prazne mriže...
Zbogom tebi moje plavo more, nek te ljubi galeb bili,
zbogom nakon snova lipe zore, kad smo skupa sritni bili.
Pivam ti pismu ka suzu za kraj, pismu za oproštaj...
Pivam ti pismu ka suzu za kraj, suzu za oproštaj.
Ostavljam ljubav moju, o njoj mi piši mati,
da li je usnila sriću, il' zamnom pati.....
Zbogom tebi moje plavo more, nek te ljubi galeb bili,
Zbogom nakon snova lipe zore, kad smo skupa sritni bili.
Rasula se bilim svitom ova duša dalmatinska,
Pa je nitko skupit neće - samo pisma kad poteče,
- Gorka si zemljo moja, ma za me druge nima.....
Zbogom tebi moje plavo more, nek te ljubi galeb bili,
Zbogom nakon snova lipe zore, kad smo skupa sritni bili.
Pivam ti pismu ka suzu za kraj, pismu za oproštaj....
Pivam ti pismu ka suzu za kraj, suzu za oproštaj.....

Zdravlje

Za vrijeme Domovinskog rata, na humanitarnom radu, često sam susretala vrlo teške situacije. Jednom sam tako prevodila za jednu obitelj iz Bosne, čiji je otac umirao u bolnici od raka. Kako niti jedan od supružnika nije govorio engleski djelila sam s njima i dobro i zlo. Nažalost, supruga, inače majka četvero djece, ne prihvaćajući težinu bolesti svog supruga, nije dozvolila da se njemu kaže istina.

On je nažalost naglo umro, uopće ne znajući da umire. Nije se oprostio s djecom, ženom, prijateljima, a možda je najžalosnije to što nije bio u mogućnosti reći svojoj supruzi koliko ju je volio - a tako ju je volio, djeci koliko je sanjao o njihovoj budućnosti, prijatelje možda zamoliti za pomoć njegovoj obitelji kad njega više ne bude na ovom svijetu.

Ta smrt me je užasno potresla tada i danas često mislim kako je njegovo pravo bilo reći što želi - ako želi. Nažalost, mi oko njega, šutjeli smo i često pričali o vrlo nevažnim stvarima kako bi mu zamazali oči.

Zašto govoriti o ovoj temi? U posljednje vrijeme često slušam kako je netko bolestan, nije mu dobro, i prognoza nije dobra. Njihove obitelji nemaju snage išta reći. Na drugu stranu, mi, prijatelji, sretnici koji smo "zdravi" (jer nikad ne znate kad će biti Vaš red) i koji smo samo promatrači, često bježimo od takovih situacija kako ne bi možda rekli nešto što ne smijemo, kako se možda ne bi našli u kraćem razgovoru s teško bolesnim čovjekom, ili što reći majci koja je izgubila dijete?

Svako od nas ima pravo na svoje. Ako ne želite reći članu svoje obitelji koliko je bolest uznepredovala i tko zna što ih čeka - nitko vam nema pravo zamjeriti, ponajmanje ja. Neki bolesnici ne žele, ili ne mogu prihvatiti težinu bolesti, pa im se pomaže na taj način da im se ne kaže puna istina. No, znam kako bih se ja osjećala prevarenom kad bi mi netko uzeo mogućnost razgovora sa mojom djecom prije smrti, koja je koji puta rezultat teške bolesti. Vjerojatno bih se "okretala u grubu" kad bi mi moj suprug uzeo mogućnost da mu kažem koliko mi je značio u životu, i da mu govorim o snovima o kojima možda nisam imala vremena ili želje govoriti. Zar bih ja mogla otići sa ovoga svijeta bez zadnjeg zagrljaja mojih unuka, kćeri i sinova, snahe i zeta, moje prijateljice - bez mogućnosti dijeljenja onoga što čuvam za njih i nekoliko napisanih riječi koje će im možda nešto značiti jednog dana?

Tako ja gledam, no ne mislim da sam jedina. Mnogi od nas se danas nalaze u sličnoj situaciji. Teško nam je - jer kako reći ocu, majci, supruzi ili možda djetetu da je bolest teška. Kako postupiti u toj situaciji?

Nitko vama ne može reći što činiti, ali treba sagledati situaciju sa dva kraja. Svakako treba uvjeriti bolesnika da uvijek postoji nada. Nikad se čovjek ne može i ne smije predati bolesti. Borba za život treba biti do kraja posljednjeg daha, koliko god to teško bilo - jer život je lijep! Čak i kad nema nade, postoji vjera i pomoć od Boga! Konačno, čuli smo o slučajevima kad su bolesnici živjeli puno dulje nego što im je bilo prognozirano. Sve je moguće. No, kroz to vrijeme borbe za život treba biti dovoljno snažan i dozvoliti bolesniku razgovor kakav on ili ona žele. Jer ako stalno šutimo, ili pričamo o nevažnim stvarima, zaustavljamo ga kad pokušava govoriti o stvarima koje nas bole i čega se bojimo - tko zna što bolesnik misli u svojoj glavi? Kasno u noći kad se probudite, čak i kad ste najzdraviji, često nas crne misli more. Zamislite kako je tek bolesniku koji ne spava noćima, često ne znajući što se zbiva s njim. Ta crnina mora biti strašna.

Danas među nama ima mnogo osamljenih ljudi, teških bolesnika koji znaju kako nešto ne vrijedi, a ipak im nitko ništa ne govori, čak im ne dozvoljavamo reći što im je pri srcu. Kultura naše nacije ne dozvoljava nam često reći ono što bolesnici žele i nužno im treba: razgovor o životu, o prošlosti, željama, nadama, uspomenama... Naša srca, upravo slomljena nakon teških vijesti o nekome iz zajednice, ne dozvoljavaju nam prići takovim ljudima - prijateljima, koje zaista volimo - kako ne bi rekli nešto krivo.

Često puta posljedica takovog stanja je da bolesnik misli kako su ga ljudi zaboravili, kako nikome ništa više ne znači, i kakva je to bolest koju on ima da nema prijatelja, a ako i dodu, govore o nevažnim stvarima. Dolazi do šutnje, stanke, tek nesigurnih osmjeha.... A bolesnik se nije promijenio, ostao je isti, jedino ga tišti teška bolest i često velika samoća. Taj vaš prijatelj upravo sada vas najviše treba. Dozvolite mu govoriti, budite ono što ste uvijek bili: dobar prijatelj u dobru i zlu.

Teška bolest i nažalost, smrt, dio je života, dio ljubavi, prijateljstva, odnosa supruga i supruge, djece i oca ili majke.... I u strašnoj bolesti, koliko god to bilo gotovo nemoguće, jer srce strašno boli za osobu koja je bolesna, ili trpi - treba biti onaj prijatelj koji će slušati i kad više ne može. Prijatelj je potreban majci, koja je izgubila dijete i kojoj treba govor o njenom djetetu, možda čak i o izgubljenim snovima, o djeci koja pitaju za mamu, ocu čijeg sina više nema, a otac nema s kim podijeliti bol....

Moja prijateljica je izgubila kćer. Rijetki su ti koji je nazovu, a imala je mnoge prijatelje. Komentar je uvijek isti: "Nemaš pojma kako mi je teško

zbog njene kćeri!"

A zar je moguće opisati bol majke čije kćeri više nema? Pogledajte teško bolesne ljude u oči i pitajte ih otvoreno da li možete nešto učiniti za njih, žele li vam možda nešto reći. Progutajte suzu, posjećujte bolesnike, ako je ikako moguće, budite s obiteljima teško bolesnih prijatelja - jer samoća je nešto najstrašnije na svijetu. Stisnite nekako tu strašnu bol koju nosite u srcu, zatomite strah u vama - jer ovdje Vi niste važni. Važan je Vaš prijatelj bolesnik, koji se nije promijenio, jedino je bolestan - a koji ne zna što će biti sutra, a kako bi došao do "sutra" danas mu treba Vaša ruka i duša.

Valentina

Nekoliko savjeta GRIPU TREBA OBVEZNO PRELEŽATI

Gripa počinje naglo, vrlo visokom temperaturom, glavoboljom, bolovima u mišićima i čitavom tijelu, malaksalošću, umorom. Slijede respiratorni simptomi poput kašlja, doznajemo od prim. dr. Baklajca, ali ne i šmrcaje i curenje iz nosa, što je karakterističnije za neke druge respiratorne viruse u predsezoni gripe. Gripa se, tvrdi dr. Baklajc, ne smije "prehodati". Obvezno je treba preležati pet do sedam dana, kako bi se izbjegle komplikacije poput upale pluća.

VAŽNOST PRAVODOBNOG GINEKOLOŠKOG PREGLEDA

Rak grlića maternice po učestalosti je drugi zloćudni tumor u žena, nakon raka dojke. Otkrivanjem početnih stupnjeva i predstadija raka postiže se gotovo 90 posto izlječenja, dok je kod uznepredovale bolesti petogodišnje preživljavanje nakon terapije oko 50 posto. Više od dvije trećine malignih promjena otkriva se dok se još mogu uspješno liječiti operacijom. No, u manje od 10 posto slučajeva oboljenje se razvija iznimno brzo i zbog toga je važan pravodobni papa-test. Svjetska zdravstvena organizacija preporučuje obvezni ginekološki pregled i papa-test jednom godišnje. (VL)

BANANE

Od njih se pripremaju kolači, sladoledi, frape. Mogu se jesti osušene, a od njih se pravi i brašno.

Na tržnicama se nude tijekom cijele godine. Ubrajaju se u skupinu tropskog voća zajedno s avokadom, kivijem, ananasom i dr. Praktične su za školarce, preporučaju se spotrašima, darujemo ih starijima i nemoćnima. U 100 g banane imamo 80 kcal što je dva puta više negoli u 100 g jabuka. Ali, od 100 g jabuke na jestivi dio otpada 90 g, a od 100 g banane 60 g čini jestivi dio. Zgodno je naglasiti kako u 100 g banane imamo čak 350 mg kalija (K) (prosječne dnevne potrebe kalija po RDA iznose oko 2000 mg), 7 mg kalcija (Ca), 42 mg magnezija (Mg), 28 mg fosfora (P), nešto drugih minerala, znatne količine B vitamina, 10 mg C vitamina. Ukusi su različiti. Dok jedni vole prezrele banane, drugima su draže malo zelenije. A, u stvari, prava je razlika u odnosu šećera, ovisno o sazrijevanju.

- 80 % je škroba, a 7 % šećera u zelenoj banani pa je i manje slatka
- 25% je škroba, a 65 % šećera u žutoj banani
- 5% je škroba i 90 % šećera u prezreloj banani koja dobiva pjegice
Banana s pjegicama nije preporučljiva za bebe i malu djecu.

Priznati svjetski nutricionisti bananu svrstavaju u hranu za oporavak športaša. Od prezrelih banana s pjegicama priprema se poseban kruh koji je "provjerena bomba" kod maratonaca. (VL)

NATURE'S WAY CO.

Pozivamo Vas da nas posjetite u našoj novo-otvorenoj "KUĆI MEDA I PRIRODNIH LIJEKOVA", Lokacija: 1101 McBride Ave, Mississauga (ugao Erindale station i McBride Ave) u zgradi "Erindale Medical Centre

Dodite i, uz kavu i domaće kolače, razgledajte široki asortiman prirodnih lijekova na bazi pravog domaćeg meda pomiješanog s ljekovitim biljnim ekstraktima, po vrlo povoljnim cijenama.

Otvoreni smo svaki dan od 10.00 - 4.00 i subotom od 11.00 - 5.00. Nazovite nas za daljnje informacije na telefone (905) 848-5360 ili (905) 846-3060

ŠIRITE HRVATSKU ISKRU

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 126, 01. XI 2003.

Vijesti iz naše zajednice....

Molimo obratite pažnju na vrlo važnu informaciju o izborima pred nama:

Generalni Konzulat Republike Hrvatske Mississauga

27. listopada 2003.g.

- HRVATSKIM ŽUPAMA
- HRVATSKIM UDRUGAMA
- SVIMA

Predmet: izbori zastupnika u Sabor Republike Hrvatske

Poštovana gospodo, Nedavno na odluku predsjednika Republike Hrvatske g. Stjepana Mesića o održavanju izbora za zastupnike Sabora Republike Hrvatske izvješćujemo vas da će se izbori održati u Republici Hrvatskoj dana 23. studenog 2004.godine. Izbori će se također održati u Kanadi 22.i 23 studenog o.g. Glasovanju mogu pristupiti hrvatski državljani s napunjenih 18 godina, uz uvjet da im nije oduzeta poslovna sposobnost.

Molimo sve one koji žele dati svoj glas da pripreme jedan od važećih hrvatskih dokumenata (osobna ili vojna iskaznica, ili hrvatska putovnica). Ukoliko ne posjedujete niti jedan od narečenih dokumenata, glasovanju će moći pristupiti i hrvatski državljani uz predloženu hrvatsku domovnicu ili Rješenje o primitku u hrvatsko državljanstvo u izvorniku, te uz jedan važeći kanadski dokument sa slikom. Osobe koje nemaju niti jedan od naprijed narečenih dokumenata, a žele glasovati, mogu se obratiti ovom Generalnom konzulatu s izvornim izvodom iz matice rođenih i jednim kanadskim važećim dokumentom sa slikom, kako bi mogli dati punomoć rodbini ili prijateljima u Republici Hrvatskoj poradi bržeg dobivanja domovnice, budući da ovaj Generalni konzulat neće u tako kratkom roku biti u mogućnosti pribaviti domovnicu.

Također želimo izvijestiti da je Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Ottawi tražilo odobrenje od nadležnih tijela Kanade (Ministarstvo vanjskih poslova Kanade) za održavanje izbora u Veleposlanstvu Republike Hrvatske, Generalnom konzulatu Republike Hrvatske u Mississaugi, Počasnom konzulatu u Quebecu, kao i za održavanje izbora u nekoliko hrvatskih župa.

O svim daljnjim informacijama vezanim za mjesto i vrijeme održavanja izbora bit ćete pravovremeno izvješćeni.

S poštovanjem,

Mario Livaja
Generalni konzul

Maria Regina Della Pace prayer group 10th years celebration

Maria Regina Della Pace prayer group from St. Peter's Parish in Woodbridge had its tenth year celebration in August 2003 in Woodbridge. The majority of members are of Italian origin, but there are also a few Croatians included. On their invitation I was invited to that special celebration. The group started officially 10 years ago after its founders experienced the deep spiritual awakening through the Medjugorje 'connection'. The group is founded for deeper prayer life of each individual as well as community of faithful giving praise and thanks to God and Jesus' Mother. For that occasion, the Holy Father, John Paul II, sent his blessings to the members and the plaque commemorating the ten years of the prayer group.

The biggest impact that celebration had on me was the spiritual life had its manifestation in the celebration of Mass and warmth that was and is part of that group. The Franciscan father, the celebrant's sermon was entwined with the messages of God's Word and living in today's society. This was our spiritual food that we all need. Thank you for inviting me and may God and our Queen of Peace bless you all!

The group meets every Friday evening (except holidays) at the St. Peter's Parish, Woodbridge.

Biserka Milinković

ŠIRITE HRVATSKU ISKRU

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 126, 01. XI 2003.

DOGODILO SE U ZAJEDNICI

Nogometni klub "Croatia" Toronto imao je zajedničku večeru za igrače, članove kluba i prijatelje/navijače. Time su htjeli obilježiti završetak ovogodišnje nogometne sezone.

Nadamo se da će naša zajednica podržati taj naš najstariji nogometni klub na ovim prostorima, a upravi i igračima mnogo uspjeha u slijedećoj sezoni!

HRVATSKI informativni radio imao je večeru za prikupljanje materijalnih sredstava za održavanje radio programa u srijedu 15. rujna u klubu "Jelen" u Mississaugi.

Hrvatsko kulturno društvo 'Napredak' moralo je odkazati koncert hrvatskih umjetnika u Južnom Ontariju. Razlog je odbijanje viza umjetnicima od strane kanadskih vlasti iako su im bile odobrene vize za SAD. Zar nije već vrijeme da mi kanadski državljani postavimo kroz naše ovdašnje hrvatske udruge pitanje Canada Immigration Centre i Ministru u vezi ove još jedne diskriminacije dolazaka hrvatskih umjetnika u Kanadu?

Godišnji banketi zavičajnih društava bili su u punom jeku početkom jeseni. Spomenimo samo neke od njih: Zagorje, Kordun, Karlovac, Hrvatski Folklorni Savez Kanade, Hrvatski dom u Hamiltonu, Hrvatski državotvorni Hrvati - Zelengaj. Gosti pjevači Slavko Sigurnjak, mladi pjevač Kuliš i Šime Jovanovac, sve popularni pjevači iz domovine, posjetili su nas u prošlom mjesecu i održali koncerte.

Biserka Milinković

HIC PORUČUJE:

Poštovani prijatelji, korisnici usluga Hrvatskog informativnog centra, Slobodni smo Vas obavijestiti da smo na web stranici Hrvatskog informativnog centra <http://www.hic.hr> uveli novu rubriku - "Vijesti iz hrvatskog iseljeničtva" - u kojoj BESPLATNO objavljujemo najave priredbi, koncerata, tribina, nogometnih turnira, banketa, proslava i sl., u organizaciji hrvatskih udruga i institucija izvan domovine. Vijesti iz hrvatskog iseljeničtva čitajte na <http://www.hic.hr/iseljenistvo00.htm>.

Pozivamo vas stoga da nam redovito šaljete najave vaših manifestacija na hic-info@hic.hr kako bismo ih mogli objaviti na web stranici Hrvatskog informativnog centra namijenjenoj Hrvatima izvan domovine.

Vaš Hrvatski informativni centar (HIC)

Želite zaraditi više novaca? Jedna od najboljih mogućnosti je raditi na sprječavanju raka. Taj business je jedini, kojeg odobrava "Cancer Prevention Coalition". Više o tome pogledajte na web stranici: www.croatianmall.com/goricanec

Pogledajte i video. Svakako nazovite na besplatan broj: 1-888-782-5590 ili nas kontaktirajte na naš e-mail:

**goricanec@rogers.com
Drago i Rozalia Goričanec**

Modern Age Plastics Inc.

**Custom Plastic Fabrication & Machining
Specilizing in Acrylics:**

- Designing
- CNC Machining
- Computerized Vinyl Signs
- Point of Purchase Displays
- Optical Displays
- Acrylic Furniture

- Projektiramo po Vašim osobnim specifikacijama
- Izradujemo Acrylic namještaj
- Stalci za novine, tace za serviranje, rame za slike itd.

For more information call:

Stan Trtanj, Ivan Hajsan or Bob Galamaga

Tel: (416) 675 2955, Fax: (416) 675 2965
50 Fasken Dr. Units #2, 3, 4, 5
Etobicoke, Ontario, M9W 1K5

Župnik svijeta Ivan Pavao II. izmijenio sliku papinstva

U četvrtak, 16. listopada, navršila se 25. godišnjica izbora za papu Ivana Pavla II. Višednevni prigodni programi što se održavaju u Vatikanu tog dana imali su kulminaciju - fizički i u mislima oko Pape okupio se cijeli katolički svijet kada je u bazilici sv. Petra, u nazočnosti kardinala iz cijeloga svijeta, slavljena svečana misa za njegov srebni jubilej.

O njegovu papinstvu iz različitih je vizura napisana već biblioteka knjiga, golema periodika mogla bi se složiti iz napisa o njegovu pontifikatu, putovanjima, propovijedima, gestama i stavovima, knjigama, a i sam je ispisao biblioteku autorskih radova - enciklika, apostolskih konstitucija i pobudnica, apostolskih pisama, propovijedi. Iako je na mjesto 264. Petrova nasljednika izabran kao kardinal nepoznat svjetskoj javnosti, vrlo se brzo - u poštovanju prema drugima angažirajući univerzalnost kršćanske poruke - afirmirao kao jedan od najznačajnijih ljudi našega vremena. Osebnim gestama, propovijedajući ljubav, praštanje, solidarnost, mir, postao je moralni i duhovni autoritet suvremenog svijeta, analitičari kažu "reafirmirao je, modernizirao i uprisutnio temeljne kršćanske vrijednosti u moderni i globalni svijet".

Dosljedni zagovaratelj dostojanstva

Svijet je u njemu odavno prepoznao dosljednog zagovaratelja života i dostojanstva svakog čovjeka, tražitelja mira i mirotvorca, mislioca i filozofa, založenog ekumenista, zauzetog u dijalogu kultura i religija, promicatelja globalizacije ljudske solidarnosti, a katolici uz to iznimnog poglavara Crkve, papu pastoralca, "župnika" svijeta. Tako katolički svijet danas sa zahvalnošću gleda jedan prebogati, zadužujući život dosljednog humanista, Ivana Pavla II., pontifikat prepletanja vjere i kultura, pontifikat mirotvorstva, neumorno angažiranog za ljudska prava i slobode, jednako tako za prava svih naroda i etničkih skupina - kao svijetlu vertikalu, kao simbol poštovanja i uvažavanja svakoga.

"Ne bojte se! Otvorite širom vrata Kristu. Njegovoj spasonosnoj moći otvorite granice država, ekonomskih i političkih sustava, široka područja kulture, civilizacije i razvitka. Nemojte imati straha, Krist zna što je u čovjeku. Samo on to zna!" Tu je poruku, upućenu u svojoj nastupnoj propovijedi na vatikanskom Trgu sv. Petra 22. listopada 1978. godine, šest dana nakon što je izabran za papu, Ivan Pavao II. prericao u različitim okolnostima i vremenima, na različitim mjestima, raznim jezicima.

U našem vremenu "obilježenom konfuznošću i nesigurnošću, u kojem i kršćani izgledaju dezorijentirani i bez nade", kako sam detektira, od početka je poštovan kao promotor kršćanskih i univerzalnih vrijednosti. Prepoznat kao osoba koja u svjetlu kršćanskog humanizma promišlja kompleksne ekonomske, socijalne i političke prilike našega doba, suvremena, životno konkretna, ali i univerzalna ljudska pitanja - Ivan Pavao II. nudi svoju viziju svijeta: "kulturu života", "civilizaciju ljubavi".

Nasljedniku obvezujuća baština

Takav, osvojio je srca milijuna ljudi, postao osoba koju se pohodi i prima, glas koji se sluša, ali prečesto prečuje. Prepoznat je i kao osoba komunikacije, sugovornik, tražitelj i davatelj oprostata među religijama, zagovaratelj prava malih i siromašnih, jasan u prozivanju svakog ugrožavanja, u osudi svakog nasilja, nacionalizma, zatvaranja i ksenofobije, jasan u putovima koji vode miru, suživotu, pravdi. I u tom smislu nemjerljiva je njegova uloga u današnjem svijetu. Kategoričan je i u svojim stavovima o "unutarnjim" pitanjima Crkve, i upravo tu mu mnogi nalaze primjedbe smatrajući ga

izrazitim čuvarom tradicije. Poglavitito mu se spočitava protivljenje prekidanju tradicije celibata i zabrane svećeničkog ređenja žena. Autoritet je, logično, i kada analizira današnji život Crkve i "stanje vjere" svojih suvremenika - odatle njegovi stalni pozivi na "novu evangelizaciju", reevangelizaciju, na življenje vjere, na uvažavanje kršćanske baštine.

Ivan Pavao II. je svojom neposrednošću u komuniciranju, raznim inicijativama i aktivnostima, ukupnom svojom osobnošću i stilom rada izmijenio sliku papinstva - jednostavno približio se svakodnevnom čovjeku. Svakako, svom će nasljedniku ostaviti veliku pozitivnu osobnu hipoteku, upravo obvezujuću baštinu.

Hodočašće u Božji narod

Mnogi ga nazivaju papom putnikom, papom koji je svojim pastoralnim pohodima u Italiji i diljem svijeta, zacrtao novi "zemljopis papinstva". O tome svjedoči njegovih 143 putovanja Italijom i 102 apostolska pohoda svijetom, izvan Italije, od prvoga takvog pohoda 1979. godine u Srednju Ameriku i Meksiko, do zadnjega 102., nedavno u Slovačku. Sam je o tom doista važnom izrazu svoga papinstva, "ususret muškarcima i ženama našeg doba u njihovim uobičajenim životnim sredinama", analizirao nakon 100. jubilarnog pohoda - u lipnju ove godine u Hrvatsku.

"Na svim tim putovanjima osjetio sam se hodočasnikom u ono osobito svetište koje je Božji narod. U tom sam svetištu mogao razmatrati Kristovo lice ponekad nagršeno na križu, ponekad obasjano svjetlom uskrslog jutra... Potaknut uvjerenjem da je svaki čovjek 'prvi i temeljni put Crkve' želio sam susresti braću ostalih crkava i crkvenih zajednica, kao i vjernike židovstva, islama i ostalih religija, kako bih s uvjerenjem iznova potvrdio bilo konkretno zauzimanje Katoličke crkve za ponovnu izgradnju punog jedinstva među kršćanima, bilo njezinu otvorenost za dijalog i za suradnju sa svima na izgradnji boljeg svijeta."

Mnogi će za Ivana Pavla II. ustvrditi da je doista izgradio grandiozni pontifikat, da "znađe i hoće upotrijebiti sve što je civilizacija i kultura stvorila kako bi toj civilizaciji udahnuo dušu". Fra Bono Zvonimir Šagi, primjerice, za naš je list uoči njegova trećeg pohoda Hrvatskoj rekao: "Ivan Pavao II. je do sada na dijaloškom otvaranju Crkve mnogo učinio, posebno svojim socijalnim enciklikama, mnogim govorima i nastupima u različitim prigodama i svojim pohodima različitim zemljama.

Promocija mira i pomirenja

Posebno je važan njegov doprinos u procesima tranzicije i globalizacije, baš u promociji dostojanstva svakog čovjeka, temeljnih ljudskih prava i prava pojedinih naroda, etničkih, religijskih i kulturnih skupina. Učinio je i čini vrlo mnogo upravo u promociji mira, pomirenja i, rekao bih, vrlo potrebne etičke racionalizacije povijesnih isključivosti između kultura i religija, u promociji dijaloga kao jedine čovjeka dostojne metode rješavanja konflikata među narodima, u prevladavanju ratova kao sredstva rješavanja sporova... Na planu crkvene obnove, započete Koncilom, Ivan Pavao II. uveo je izrazito novi stil obavljanja papinske službe. Uči će u povijest kao nadasve "pastoralni" papa. Mnogostruko svoje služenje s vrhovnog hijerarhijskog mjesta u Crkvi, pa i s obzirom na uvijek najosjetljiviju službu učiteljstva, nastoji pastoralno orijentirati. Tu je vjerodostojno na tragu Drugog vatikanskog koncila koji je prije svega htio biti pastoralan. Ivan Pavao II. želi biti pastir kao Isus, kojega vidljivo predstavlja. Svojim svakodnevnim nastupima i posebno svakotjednim katehezama, te svojim mnogim putovanjima želi Crkvu prožetu životnim i vječnim energijama Evanđelja staviti u živi odnos sa zbivanjima u vremenu, da bude blagotvorni izazov modernome svijetu za izgradnju nove civilizacije, koja bi istinski promovirala čovjeka, kulturu altruizma, socijalne pravde, zajedništva u mnogolikosti i života nasuprot samozadovoljnom individualizmu, gramzivosti, itd. Prilazi ljudima i narodima. Propovijeda i naviješta mir. Zalaže se za sveopće ljudsko pomirenje. Svjestan je da je Crkva od Krista dobila kao najvažniju, službu pomirenja. Time doista pridonosi i porastu crkvene svijesti u vjernicima na svjetskoj i mjesnim razinama."

U 11.35 SATI PAPA JE ZAGREBAČKOM NADBISKUPU JOSIPU BOZANIĆU STAVIO KARDINALSKU KAPU I DODIJELIO MU KAO NASLOVNU HRVATSKU CRKVVU SV. JERONIMA U RIMU

Josip Bozanić postao kardinal

- Neobično sam uzbuđen, osjećam se ugodno. Hvala vam što ste došli, što ste pratili ovo slavlje, koje je slavlje univerzalne crkve. To smo na osobit način doživjeli danas na Trgu sv. Petra - rekao je kardinal Josip Bozanić. To su prve riječi novoga hrvatskog kardinala novinarima koji su se okupili oko njega nakon što ga je Ivan Pavao II. proglasio kardinalom.

Papa nije čitao homiliju

Točno u 11.35 sati Ivan Pavao II. zagrebačkom je nadbiskupu Josipu Bozaniću, koji je klečao, stavio kardinalsku kapu i dodijelio mu kao naslovnu hrvatsku crkvu sv. Jeronima u Rimu. Naime, svi kardinali dobivaju kao naslovnu crkvu jednu rimsku, čime dokazuju i svoju povezanost sa

Kordunaška večera

U subotu 25. listopada u dvorani oakvilske crkve, uz nazočnost članstva i prijatelja naši Kordunaši održali su svoju tradicionalnu jesensku zabavu. Kordunaši, veseo narod, i ovaj su puta nasmijali sve nazočne do suza šalama i komedijama. Po običaju, nakon pozdrava gostiju, himni, minute šutnje (program je vodio gosp. Mile Paulić) došlo je vrijeme i za smijeh! Gošće iz Hamiltona, gđe. Marija Perčević i Vera Perković, uz člana društva Kordun, gosp. Milu Paulića izveli su nekoliko veselih komedija: dvije cure Ličanke i momak iz Korduna, "Odlazak", te zatim "Ličke cure, čobanice, čuvaju ovce". Kako mi govore - dvorana je prštala od smijeha! Mladi plesači folklornog ansambla "Kordun" izveli su dva hrvatska kola, a za glazbu su se izvrsno pobrinuli "Bagremi" i "Kapi Koranske". Uz dobru večeru, za koju su se pobrinule kuharice, sve članice društva - u subotu u dvorani oakvile župe, bilo je zaista veselo!

I ova najnovija večera društva "Kordun" donijela je lijepe rezultate, no ono čemu se članovi ovog društva najviše vesele je, kako mi je rekao predsjednik gosp. Ivica Barić, je zajedništvo, susreti, smijeh, budućnost. Bila sam na toj večeri samo kratko, i to mi je jako žao. No što možemo - previše je bilo događaja toga dana! Ipak, dvorana je bila prepuna nasmijanih ljudi - Kordunaši, čestitamo vam na dobroj zabavi i izvrsnom radu! (VK)

Čelnici društva "Kordun" Tomo Pleš, Ivan Barić (predsjednik) i Mile Salopek

Čestitamo, Tiana, čestitamo.....

Mala Tiana Ferenac, kćer Tomislava i Seke, unuka naših Jelene i Nikice Vrdoljak, odlična je učenica. Postigla je još jedan uspjeh: njen projekt o planu bijega iz kuće u plamenu dobio je prvu nagradu u Richmond Hillu. Njen plan kuće i mogućnost spasa bio je primjeren i izvanredno objašnjen.

Kao nagradu bila je cijeli dan gost vatrogasnog društva Richmond Hilla. Vatrogasci su je zaista lijepo primili i za uspomenu na ovaj veliki uspjeh dobila je prekrasnu vatrogasnu uniformu sa kacigom, diplomu i kao posebnu čast: bila je na TV-u sa čelnicima ovog kraja.

Našoj Tiani, mami i tati, a posebno baki i didi Vrdoljak srdačno čestitamo. (VK)

Kuharice društva Kordun

Gosp. Mile Paulić sa Verom Perković i Marijom Perčević

Gosti i domaćini zajedno su uživali u dobrom raspoloženju

Post festum

Prošli vikend 24. i 25. listopada izvrstan je primjer ne-kooperiranja naše zajednice. U roku od dva dana bilo je organizirano osam (8) raznih događanja: pjevala su u našoj zajednici čak 3 pjevača iz Hrvatske, svečane večere imala su tri velika društva (Karlovac, Zagorje i Kordun), AMCA je imala svoje predavanje, Kanadsko-hrvatski folklorni savez održao je svoje slavlje.....

Vrlo je očito kako u našoj zajednici nema "gospodara". Mi svi organiziramo i radimo kako mislimo da je najbolje, no to ne znači da je takovo ponašanje dobro za zajednicu. Nažalost, Kanadsko-hrvatski kongres NIJE ispunio svoju zadaću, nije postao vođom ove zajednice i zato mi danas nemamo mjesta gdje se može ustanoviti tko, kada i gdje nešto organizira. Pitajte li organizatore ovih događanja prošlog tjedna kako j su prošli, svatko od njih reći će vam kako "su dobro prošli". Da, recimo: dobro su prošli, no svatko je od njih mogao proći puno bolje, da su se nekako dogovorili. Mi u ISKRI možda najbolje vidimo žalost takove situacije, ne-dogovaranja, čak i neodgovornog ponašanja, jer recimo, kako objasniti poznatom i vrlo kvalitetnom pjevaču Šimi Jovanovcu samo 30-etak ljudi u dvorani Croatia! Organizatori tog koncerta nisu krivi, jer u vrijeme kad su oni organizirali, nije bilo nikoga - ili se možda dobro skrivalo što će biti organizirano.

Gospodo, čini mi se da ne vidimo drveće od šume. Svatko od nas ima svoju vrijednost u zajednici, a svi mi činimo zajednicu. Svatko od nas ima svoju posebnost i vrijednost u zajednici, a svi mi zajedno smo ono što bi se moglo nazvati "zajednica". Boli li nekoga od nas nešto, boluje li bilo tko od nas - svi bolujemo na izvjestan način. I zajednica i pojedina društva trpe ako nema dogovora. Čelnici društava, sjednite, razgovarajte - budimo zajednica, a ne razbacani čamci po pučini, pa kako kome Bog da!

Valentina

25. OBLJETNICA RADA DRUŠTVA "HRVATSKO ZAGORJE"

Društvo "Hrvatsko Zagorje" proslavilo je, kao i još neka društva 25. godišnicu osnutka i dobrog rada u subotu 25. listopada u "Croati-i", u Mississaugi. Po običaju, u blistavoj dvorani, na stolovima cvijeće, nasmijani Zagorci, puno gostiju, dobra hrana gđe. Tonković, dobra glazba "Trećeg stupnja" - sve je to dočekalo pučanstvo ovih prostora koji su bili sa ovim društvom od prvih dana. Pogledate li malo u prošlost ovog društva - bili su svugdje i uz svakoga: pomagali su sve one kojima je trebalo, a u svom radu poznati su po "good times", svaki puta - na svakoj zabavi. Njihovi vrlo popularni dođeci Novih godina, tradicionalne večere omogućile su ovom društvu financijsku pomoć gdje je god zatrebalo. Lista onih koji su bili pomognuti predugačka je, a mjesta malo, pa samo čestitajmo Zagorcima na izvrsnom radu, zahvalimo im u ime svakoga koga su pomogli, zaželimo im dobru budućnost, a predsjedniku gosp. Josipu Tkalcu, samo jednom predsjedniku u dugom nizu uspješnih predsjednika Društva, i svekolikom članstvu - sve najbolje. Ovo društvo zaista ima dobre radnike, odane članove i samo se tako postižu uspjesi kojima se mogu dičiti naši Zagorci. (VK)

Mladi glazbenici VIS-a "Treći stupanj"

Čelnici Društva Hrvatsko Zagorje na radu

Mladi pomagači

Slavonci na večeri Zagoraca

Šime Jovanovac opet među nama

Ove godine Šime Jovanovac, poznati pjevač slavonskih pjesama, opet je posjetio našu zajednicu na poziv folklornog društva "Kraljica Jelena" iz Kitchenera. Nakon održanog koncerta u Kitcheneru, Društvo ga je dovelo u Mississaugu, gdje je trebao biti održan koncert ovog izvrsnog pjevača za nas na ovim prostorima. Nažalost, moram vas izvijestiti da je posjeta bila više nego neznatna. Rečeno mi je da se gosp. Jovanovac, pravi profesionalac u svom poslu, nije obazirao na praznu dvoranu, zabavljao je nazočne punim srcem.

Čelnici "Kraljice Jelene" se žaloste zbog tako slabe posjete, no njih čak ni ne smeta toliko gubitak - već kako objasniti Šimi Jovanovcu, vrlo popularnom pjevaču na ovim prostorima - ovako mali broj posjetitelja. Zato čelnici "Kraljice Jelene" uredništvo HRVATSKE ISKRE želi čestitati na hrabrosti i ustrajnosti, jer zaista nije bilo lako tog dana, 24. listopada biti u gotovo praznoj dvorani Croatie banquet hall-a. Nije njihova krivnja prazna dvorana, već ono što piše na str. 45 u Post festumu.

Srdačan pozdrav svima iz "Kraljice Jelene" i nemojte stati!

Valentina

Čelnici folklornog društva "Kraljica Jelena" iz Kitchenera

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 126, 01. XI 2003.

Svetom Stolicom.

Na svečanosti na Trgu svetog Petra hrvatsku Vladu predstavljao je predsjednik Komisije za odnose s vjerskim zajednicama Goran Granić, s hrvatskim veleposlanicima u Vatikanu i u Rimu Franjom Zenkom i Dragom Kraljevićem. Na Trgu svetog Petra okupili su se i gotovo svi biskupi iz Hrvatske i BiH te oko tisuću hodočasnika, posebno iz Krčke i Zagrebačke nadbiskupije. Mnogi odjeveni u narodne nošnje bili su vrlo zapaženi među pedesetak tisuća vjernika koji su sudjelovali u obredu. Kardinalu Bozaniću 54 su godine i jedan je od najmlađih u Zboru kardinala.

Ivan Pavao II., premda dobro raspoložen, nije mogao čitati svoju homiliju. To je umjesto njega učinio mons. Leonardo Sandri. U homiliji je rečeno kako je, osim 30 kardinala u svome srcu, Papa zadržao ime još jedne osobe koja bi trebala postati kardinalom, te će njegovo ime objaviti kad dođe za to vrijeme. Pretpostavlja se da bi to mogao biti moskovski biskup.

U homiliji je Papa posebno naglasio kako su u Zboru kardinali svih rasa i kultura, što karakterizira kršćanstvo i pokazuje proširenost crkve u cijelome svijetu. Te su crkve, dakako, povezane sa Svetom Stolicom, kao što i crvena kardinalska boja pokazuje ne samo boju krvi i pozivanje na junaštvo mučenika nego i ljubav prema Isusu i njegovoj crkvi. Budući kardinali zatim su prisegnuli na vjernost Crkvi, Ivanu Pavlu II. i budućim papama. Potom im je Papa dodijelio kardinalsku kapu i bulu kojom im je dao kardinalsku titulu. Svečanost dodjele prstena bit će održana danas tijekom svečane mise na Trgu svetog Petra. S novim kardinalima i onim kojega Ivan Pavao II.

Purpurni šešir, biret i bula za Josipa Bozanića

RIM - Papa Ivan Pavao II. održao je 22. listopada prijedpodne javni konzistorij na Trgu sv. Petra u Rimu, tijekom kojeg je u kardinalski zbor uvrstio zagrebačkog nadbiskupa Josipa Bozanića. Kardinal Bozanić jedan je od ukupno trideset zaslužnih prelata koji su jučer sudjelovali u svečanosti osmog po redu javnog konzistorija koji je papa Wojtyła održao u svome dvadeset petogodišnjem pontifikatu. Jučerašnjim kreiranjem novih kardinala najvremesnija elita na svijetu broji ukupno 194 kardinala, od kojih je 135 izbornika, mlađih od 80 godina, koji mogu sudjelovati u budućim konklavama za izbor novoga pape. Ime jednoga kardinala Sveti Otac je zadržao "in pectore", u svome srcu, tako da ni u utorak nikome osim njemu nije bilo poznato o kojem je prelatu riječ.

Svečanost na Trgu sv. Petra počela je Papinim riječima i pozivom prisutnima na molitvu za nove kardinale. Hodočasnici s raznih strana svijeta stigli su u Rim kako bi sudjelovali u slavlju javnog konzistorija, među kojima je i kardinal Josip Bozanić, koje je dan prije uvrstio u kardinalski zbor Svete Rimske Crkve. Tijekom misnog slavlja Papa je svakom od novih kardinala podijelio prsten kao znak kardinalskog dostojanstva, pastoralne skrbi i čvrstog zajedništva s Petrovom Stolicom.

Bozaniću kardinalski prsten

RIM - U srijedu prijedpodne, 23. listopada u bazilici sv. Petra papa Ivan Pavao II. predvodio je svečanu euharistiju s 30 novih kardinala, među kojima je i kardinal Josip Bozanić, koje je dan prije uvrstio u kardinalski zbor Svete Rimske Crkve. Tijekom misnog slavlja Papa je svakom od novih kardinala podijelio prsten kao znak kardinalskog dostojanstva, pastoralne skrbi i čvrstog zajedništva s Petrovom Stolicom.

Papina audijencija protekla u znaku Hrvatske

RIM, 23. listopada (Od posebnog Vjesnikova izvijestitelja) - Sveti Otac primio je u četvrtak u svečanu audijenciju u dvorani Pavla VI. novoimenovane kardinale, članove njihovih obitelji i mnoge vjernike. Papin blagoslov dobio je i kardinal Josip Bozanić, njegova dva brata i sestra te mnogi hrvatski svećenici. Audijenciji koja je trajala 45 minuta, nazočilo je i nekoliko stotina hrvatskih hodočasnika koji su bili nabrojniji i najglasniji u dvorani. U trenutku kad je Papa blagoslovio kardinala Bozanića, dvoranom se zaorila pjesma "Rajska Djevo, Kraljice Hrvata", prolomio pljesak i razvile hrvatske zastave. Papa Ivan Pavao II. rukom je pozdravio hrvatske vjernike koji su mu opet zahvalili pjesmom.

Napuštajući dvoranu, Sveti Otac još je jednom mahnuo prema dijelu dvorane u kojem su bili hodočasnici iz Hrvatske.

Papa je otvorio audijenciju riječima: "Dragi kardinali, braćo i sestre", a zatim su vatikanski biskupi pročitali njegov govor.

Sveti Otac naglasio je kako je veoma sretan što se i treći dan za redom, nakon konzistorija u utorak i svečane euharistije u srijedu, susreće s vjernicima i s trideset novih kardinala. "Čestitam vam na misiji koja vam je povjerena da služite cijeloj Crkvi. Želim posvetiti vas i vašu misiju nebeskoj zaštiti Djevice Marije. Za vas se mole i sveti Petar i Pavao. S tim osjećajima od srca ponavljam svoj blagoslov vama i svima koji vas okružuju sa srećom i ljubavlju, kao i svima koje ćete susresti u vašoj pastoralnoj misiji", poručio je Papa kardinalima.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 126, 01. XI 2003.

zadržava u svome srcu kardinalski zbor broji 195 purpurnih iz 69 zemalja. Među njima 135 ima manje od 80 godina i prema tome mogu sudjelovati na eventualnoj konklavi, odnosno birati ili biti izabrani za papu.

Jedanaest kardinala Hrvata

Zagrebački nadbiskup Josip Bozanić šesti je zagrebački nadbiskup u povijesti Zagrebačke nadbiskupije koji je imenovan kardinalom te 11. hrvatski crkveni velikodostojnik koji je ušao u Zbor kardinala. Prije njega su bili:

Demetrije (umro 1387.) - kardinal postao 18. rujna 1378.;
Tomo Bakač Erdeski - kardinal postao 28. rujna 1500.;
Juraj Utišinić Martinušević (1482.-1551.) - kardinal od 12. listopada 1551.;
Juraj Drašković (umro 1587.) - kardinal od 18. prosinca 1585.;
Juraj Haulik (1788.-1869.) - kardinal postao 16. lipnja 1856.;
Josip Mihalović (1814.-1891.) - kardinal postao 22. lipnja 1877.;
Blaženi Alojzije Stepinac (1898.-1960.) - kardinalom imenovan 12. siječnja 1953.;
Franjo Šeper (1905.-1981.) - kardinal postao 22. veljače 1965.;
Franjo Kuharić (1919.-2002.) - kardinal postao 2. veljače 1983.;
Vinko Puljić (1945.) - kardinalom imenovan 27. listopada 1994.

Bozanić: Na moj zahtjev, Papa blagoslovio hrvatski narod

»Prilikom euharistije na kojoj je Papa novim kardinalima uručio kardinalske prstene, od Svetog Oca sam zatražio blagoslov za hrvatski narod i on ga je dao te pritom izgovorio: "Hrvatska", rekao je u srijedu popodne kardinal Josip Bozanić na konferenciji za novinare u Hrvatskom papinskom zavodu svetog Jeronima u Rimu.

Istaknuo je da mu je susret sa Svetim Ocem izazvao posebne osjećaje, posebice u trenutku predavanja prstena, jer je tada naglašena povezanost kardinala sa Svetim Ocem i Svetom Stolicom.

Novinari su pitali kardinala Bozanića koje bi ime izabrao da postane papa, a on je odgovorio: »Papu imam«.

Odgovarajući na upit o zdravstvenom stanju Svetoga Oca, Bozanić je kazao da je već tjedan dana u Rimu i da je nekoliko puta vidio Papu te kako nije primijetio promjene u njegovu zdravstvenom stanju od prošle subote do danas.

Napomenuo je da je zajedno s ostalim kardinalima i predstavnicima biskupske konferencije bio na objedu s Ivanom Pavlom II. Tom je prigodom, istaknuo je Bozanić, tajnik Svete Stolice, kardinal Angelo Sodano rekao da će Sveti Otac svim nazočnima darovati vino koje je dobio u Đakovu od đakovačkoga biskupa Marina Srakića.

(Vjesnik 23.10.)

Prije početka audijencije, kardinal Bozanić susreo se s vjernicima iz svoga rodnog mjesta Vrbnika, na otoku Krku, koji su mu vidno uzbuđeni čestitali na imenovanju.

Nakon audijencije kojom je završila i proslava 25. obljetnice Papina pontifikata, mnogi su u Vatikanu komentirali da je zdravstveno stanje Svetoga Oca bolje nego prijašnjih dana, koji posebno ističu činjenicu da je na misi u srijedu Sveti Otac dvaput kleknuo i molio na koljenima, nakon što nekoliko mjeseci uopće nije ustajao iz svoga "trona na kotačima".

(Vjesnik 24.10.)

Papa beatificirao Majku Terezu

"Ja sam samo mala olovka u Božjoj ruci", govorila je Majka Tereza od Calcutte, koju je na Trgu svetoga Petra Ivan Pavao II. podigao na čast oltara. Papa je do trijema ispred bazilike Svetoga Petra doveden u naslonjaču. Govorio je drhtavim glasom, zastajkujući u govoru. Beatifikaciju Majke Tereze pratilo 149 kardinala, 109 predsjednika biskupskih konferencija, među kojima je bio i zagrebački nadbiskup Josip Bozanić. Obred je započeo nakon što je biografiju Majke Tereze pročitao calcuttski nadbiskup mons. Lucas Sirkar. Na proslavu bazilike Svetog Petra bila je izvešana velika slika blaženice. Proces za beatifikaciju Majke Tereze započeo je 1999. samo dvije godine nakon njezine smrti 5. rujna 1997., nakon što je 1998. Crkva priznala čudesno ozdravljenje.

(Večernji list 20.10.)

Izbori u Hrvatskoj

MESIĆ RASPISAO IZBORE ZA 23. STUDENOGA

ZAGREB, 20. listopada (Hina) - Predsjednik Republike Stjepan Mesić raspisao je danas izbore za zastupnike u Hrvatski sabor koji će se održati 23. studenoga. Hrvatski Sabor odluku o samoraspuštanju donio je na sjednici 17. listopada. Prema Zakonu o izborima zastupnika u Hrvatski sabor predsjednik Republike Hrvatske raspisuje izbore i saziva Sabor na prvo zasjedanje. Od dana raspisivanja, pa do dana izbora mora proteći najmanje 30 dana. Izbori se provode na biračkim mjestima na području Hrvatske i u diplomatsko konzularnim predstavništvima RH.

U Sabor se 140 zastupnika bira tako da se područje RH podijeli na deset izbornih jedinica, te se u svakoj izornoj jedinici na temelju lista bira po 14 zastupnika.

Birači koji nemaju prebivalište u RH biraju zastupnike na temelju lista s po 14 kandidata u posebnoj izornoj jedinici. Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo birati ukupno osam zastupnika u posebnoj izornoj jedinici koju čini čitavo područje RH.

HDZ: ŠEF STRANKE IVO SANADER NA VELIKOM HDZ-OVU SKUPU ZA 1. IZBORNU JEDINICU: Uveli smo red u HDZ, uvest ćemo ga i u Hrvatsku!

- Eksperiment Ivica Račana završit će 23. studenoga i Hrvatska će napokon moći odahnuti - poručili su jučer hadezeovci sa stranačkog sabora za 1. izbornu jedinicu, te najavili povratak na vlast. Ako je jučerašnji skup trebao biti generalni pokus za to da pokažu kako se u stranku vratio pobjednički duh, onda su hadezeovci u tome uspjeli.

Ispunili su kongresni centar Globus do posljednjeg mjesta, a njihov šef Ivo Sanader s tog je skupa pozvao premijera i šefa SDP-a Ivicu Račana na javni televizijski dvoboj te da privatizaciju Slobodne Dalmacije ostavi novoj vlasti.

Sanader je pitao odakle Račanu moral, obraz i pravo obećavati 150.000 novih radnih mjesta nakon debakla i sramotne politike. Najavio je da će HDZ na izborima dobiti najmanje 35 posto glasova, a posebno je istaknuo da za sve propuste aktualne vlade nije kriv samo SDP nego i HSS. Sanader je poručio i da neće dopustiti nikakve promjene granica, najavio je nastavak politike čvrstog tečaja kune, a istaknuo je i ovo: "Uveli smo red u stranci, uvest ćemo ga i u zemlju." Sanader je najavio i potporu slobodnom i neovisnom novinarstvu kao temelju demokracije, te rješavanje gorućih pitanja kao što su neza-

POČELA KAMPANJA HSLs-A I DC-A Budiša i Granić krenuli iz Vukovara

Pod sloganom "Nova snaga za bolju Hrvatsku", u Vukovaru su predstavljene kandidati koalicije HSLs-DC za V. izbornu jedinicu. Predsjednik DC-a rekao je da bez koalicije HSLs-a i DC-a nema pobjede na izborima, a samim tim nema ni buduće vlade. Granić je najavio uvođenje više stopa PDV-a, određivanje strateških grana koje će država poticati, formiranje državne banke, donošenje novih zakona o privatizaciji, ovlastima Sabora te definiranje situacije sa susjedima. Prema Granićevim riječima, koalicija HSLs-DC očekuje 20 zastupničkih mjesta, a strateški im je cilj - 25 mjesta u Saboru.

Dražen Budiša rekao je da je za Hrvatsku vrlo dobra stvar formiranje koalicije političkog centra koja se nalazi između dviju suprotstavljenih strana. Najavio je da će ulaganje i poticanje gospodarstva biti dio izbornog programa. Rekao je da će zajedno s partnerima na desnom centru stvoriti odgovorniju i sposobniju Vladu, te pozvao birače da izađu na izbore i opredijele se za Hrvatsku jer je ona vrijedna žrtve koja je za nju dana.

Vesna Škare-Ožbolt zamjerila je aktualnoj Vladi da je rasprodala Hrvatsku i državu enormno zadužila. Najavila je da će nova vlast poslije izbora popraviti sve što je ova pokvarila. (Večernji list)

Tadić: Pobjednička koalicija HDZ, HSLs, DC i HSP

IMOTSKI, 29. listopada - U Imotskom je u srijedu održana javna tribina Hrvatske stranke prava na kojoj su govorili Tonči Tadić i Ružica Tomašić, dopredsjednici stranke, i predsjednik splitsko-dalmatinskog HSP-a Stjepan Maglica. Nositeljica liste HSP-a u X. izornoj jedinici Ružica Tomašić je kazala da se 90-ih godina vratila iz Kanade u Hrvatsku gdje je bila policajka a bila je i prva šefica osiguranja pokojnog predsjednika Franje Tuđmana.

Tadić je istaknuo da HSP ima ne samo gotova rješenja nego i prijedloge 83 zakona koji nude odgovore na veliku nezaposlenost, vanjski dug, spornu pretvorbu i privatizaciju, oživljavanje gospodarstva, pitanje Haaga i branitel-

Pravo na sudjelovanje u diobi zastupničkih mjesta u izornoj jedinici ostvaruju liste koje na izborima dobiju najmanje pet posto važećih glasova birača.

Prema Ustavu Hrvatski sabor može imati najmanje 100, a najviše 160 zastupnika koji se na temelju općeg i jednakog biračkog prava biraju na četiri godine neposredno tajnim glasanjem.

Zakon utvrđuje da pravo predlaganja stranačkih lista za izbor zastupnika u Sabor imaju sve političke stranke registrirane u RH na dan objave odluke o raspisivanju izbora u Narodnim novinama.

Listu za izbor zastupnika u Sabor može samostalno predložiti jedna politička stranka, te dvije ili više političkih stranaka (koalicijska lista).

Državno izborno povjerenstvo u roku od 48 sati od predaje mora utvrditi pravovaljanost lista i nakon toga objaviti ih u dnevnim novinama i na HRT-u.

Izborna promidžba počinje danom objave lista, a završava 24 sata prije dana održavanja izbora.

poslenost, vanjski dug, ulazak u EU i NATO...

Miomir Žužul kazao je da ćemo kao ponosan narod, a ne puzeći i klečeći, ući u EU. Andrija Hebrang kazao je da je "crveni vuk pokušao promijeniti dlaku, ali da mu je ona narasla još crvenija", te pozvao hadezeovce da ga ošišaju na izborima. Kritizirajući nepotizam vlasti, Hebrang je kazao: "Naša je sreća da Račan nema 20 žena jer bi od njih sastavio cijelu vladu."

Vladimir Šeks najavio je reformu pravosuđa, te antikorupcijski program koje će Vlada i Sabor donijeti na prvim sjednicama. Jadranka Kosor poručila je da će HDZ vratiti dostojanstvo braniteljima, policajcima, majkama...

RAČAN: U MALOM GOSPODARSTVU DO 2006. OTVARANJE 151.000 RADNIH MJESTA

ZAGREB, 16. listopada (Hina) - Vladinim Programom razvoja malog gospodarstva do 2006. godine predviđa se otvaranje 151.000 novih radnih mjesta, kazao je u četvrtak premijer Ivica Račan. Tu je procjenu premijer potkrijepio dosadašnjim rezultatima ulaganja u malo i srednje poduzetništvo, u koje je kroz više od 6600 odobrenih kredita omogućeno otvaranje 16 tisuća novih tvrtki, obrta i zadruga te otvoreno više od 40 tisuća novih radnih mjesta.

Govoreći na otvaranju prve Međunarodne konferencije o malom gospodarstvu, koja je okupila 70-ak predstavnika međunarodnih i državnih institucija, vlada i ministarstava iz Hrvatske i deset zemalja regije, Račan je kazao da je doprinos poduzetništva obnovi gospodarstva nemjerljiv.

Jedan od velikih koraka prema Europskoj uniji učinjen je upravo u malom gospodarstvu. Zna li se da ono i EU dobiva sve veći značaj, ponosni smo što je Hrvatska u tome dijelu većispunila uvjete i nalazi se pred potpisivanjem Europske povelje o malom poduzetništvu, rekao je Račan.

Cilj konferencije je produbljivanje regionalne suradnje između zemalja jugoistočne Europe u malom gospodarstvu i pronalaženje načina za povećanje robne razmjene između zemalja regije, naglasio je na otvaranju ministar za obrt, malo i srednje poduzetništvo Željko Peček.

Ja. Za HSP pitanje privatizacije ne može zastarjeti "jer dok su neki ginuli na ratištu drugi su se bogatili".

Što se tiče Imotskog, najveća mogućnost za privlačenje ulaganja je otvaranje slobodne bescarinske zone. Tu je i blizina granice s BiH, gdje se uskoro uvode mnogi porezi pa i PDV. Tadić je najavio moguću desnu koaliciju koju bi činili HDZ, HSLs, DC i HSP i koja bi po njegovu mišljenju trebala pobijediti na predstojećim izborima. "Tko god pobijedio, čeka ga početkom iduće godine plaćanje duga od 2,8 milijardi dolara, razgradnja NE Krško, slanje vojnika u Irak, te pitanje Haaga", upozorio je. HSP će, najavljuje, tražiti da stranci ne mogu kupiti koncesiju za korištenje pitke vode u Hrvatskoj jer je to strateško pitanje. (Vjesnik 30.10.)

PROSLAVA 25. GODIŠNJICE DRUŠTVA "KARLOVAC"

Jedan od prvih zavičajnih klubova na području Južnog Ontarija bio je Klub Karlovac. Prvu ideju o klubu dao je Albert Barbić koji je uz svoje istomišljenike već onda uvidio potrebu osnivanja kluba i kupnji zemljišta koje bi služilo za okupljanje velikog broja imigranata iz Karlovca i njegove okolice. Uz to druženje bila im je želja za očuvanjem i širenjem hrvatske kulture, nacionalne i vjerske pripadnosti u novoj domovini Kanadi.

Neka ostane zapisano za dolazeća pokoljenja imena prvih pokretača ideje i osnivača: Albert Barbić, John Biondich, Zlatko Brebrić, Mike Hribljan i Frank Laič. Društvo je imalo samo 15 članova a danas ih ima više od dvije stotine.

Uz težak rad, puno materijalnog i vremenskog odricanja članovi Društva i njihove obitelji mnogo su toga učinili u tih 25 godina. Društvo ima svoje zemljište, Karlovac park u gradiću Miltonu nedaleko Toronta. U parku se nalaze, uz dvoranu za sastanke, i dvorana za pečenje mesa i kuhinja, te još nekoliko objekata, uključivši najnovije dječje igralište s fontanom, kao i 5 nogometnih igrališta. Uz godišnje zabave Društvo također održava ljetne piknike u svome parku. Redovite sv. mise predvodi župnik iz Oakvillea, ili gosti svećenici. Kroz godine postojanja Društvo je pomagalo hvale vrijedne akcije u svome starom zavičaju ali i ovdje. Uključilo se i u kanadske strukture. U zadnje 2 godine bolnica u Miltonu je dobila \$12,000 a s pomoći ce nastaviti i u budućnosti. A planovi? Veliki su ali o tome drugi put.

Četvrt stoljeća postojanja Karlovca obilježeno je svečanom večerom u subotu 25. listopada 2003. u Litvanskoj dvorani u Mississaugi. Voditelji programa, Kathy Barbić-Rozman i Boris Laič, djeca su prvih osnivača Društva. Danas su oni uspješni Kanađani-Hrvati i ponos naše zajednice. Kao i uvijek svečanost je započela himnama Kanade i Hrvatske koje su izveli tamburaši folklornog ansambla Hrvatska iz Mississauge a predvodio je solo pjevanjem poznati Ivica Hajsan. Molitvu i blagoslov hrane predvodio je vlč. Ivan Novak iz župe Hrvatskih mučenika. Najstarija hrvatska folklorna grupa na ovom području "Hrvatska" iz Mississauge izvela je mali program prigorskih plesova. Bile su također predstavljene zastave gradova u Karlovačkoj županiji. Hrana vrijednih kuharica i kuhara bila je ukusna i bogata a posluga mladih izvrsna. Grupa "Kristali" iz New Yorka s pjevačicom Eleonorom bili su izvrsni u muzičkom dijelu programa.

Svečanosti su bili prisutni i počasni gosti iz hrvatskog i kanadskog javnog života: Janko Perić, MP, predstavnik u kanadskom Parlamentu sa suprugom (koji je baš te subote proslavio deset godina uspješne političke karijere), predstavnici Konzulata Republike Hrvatske u Mississaugi konzul Mario Livaja i zamjenik konzula Refik Šabanović sa suprugama, kao i naša vrlo poznata gradonačelnica grada Mississauge i počasna Hrvatica, Hazel McCallion, predstavnik grada Miltona John Challinor, predstavnici bolnice u Miltonu Donna McLaughlin i Mike Beaver.

Glavni gost proslave bio je karlovački župan Vlado Jelkovic. U svom govoru posebno je zahvalio za svu pomoć koju je Društvo dalo u prošlosti kako za vrijeme komunizma u obliku pomoći svojoj rodbini, tako još više za vrijeme Domovinskog rata kada je ta pomoć bila itekako potrebna. I danas je Karlovac uključen u pomoć Karlovačkoj županiji. Župan je zaželio da se ta suradnja nastavi, ali i proširi te je uputio poziv na još bolje poslovne kontakte. Zatim je uručio darove. Mario Livaja, Generalni konzul RH, primio je dar u ime Konzulata. Konzul se zahvalio na daru i naglasio da je on ovdje u službi zbog nas. Izrazio je želju za boljom i čvršćom suradnjom između domovine i iseljenika. Gradonačelnici Mississauge Hazel McCallion župan je uručio kristalnu vazru s motivom Karlovca. Velikim pljeskom dočekana je Hazel, kako je od milja zovu mnogi Hrvati. Njene riječi zahvale bile su opet izražaj njene velike ljubavi za Hrvate za koje je rekla da "su radini, vrijedni, poštteni, narod vjere i narod koji drži do svoje obitelji." Kako su Hrvati toliko obogatili Kanadu tim svojim vrlinama i vrijednim radom, gradonačelnica je "pozvala" da što više Hrvata dođe u Kanadu i Mississaugu "kako bi nas ovdje obogatili." Pozvala je župana neka dođe u Gradsku upravu a u budućnosti na još veću suradnju između Mississauge i Karlovca, Hrvatske i Kanade. Predsjednik Društva Karlovac, Ivan Hribljan primio je također dar u ime Društva, te zahvalio gosp. Vladi Jelkovicu na istom.

Predsjednik Društva Karlovac Ivan Hribljan dao je pregled rada Društva i zahvalio svima koji im pomažu u radu. Predstavljajući su svi bivši živući predsjednici Društva, a za sve pokojne članove Društva otkrivena je granitna ploča koja će biti postavljena na zemljištu društva Karlovac. Članovi s 25 godina članstva u klubu, njih ukupno 13, dobili su zlatne privjeske, s motivom, grbom grada Karlovca, rad našeg poznatog zlatara Nikole Boljkovca.

Na kraju naše čestitke svima koji su pridonijeli uspjehu ove proslave uz naše najbolje želje za plodan rad i mnogo uspjeha u budućnosti.

Biserka Milinković

Bivši predsjednici Društva "Karlovac"

Predstavnici gradova Milton i Mississauga, kao i bolnice Milton, sa gradonačelnicom Mississauge, Hazel McCallion

Predsjednik gosp. Hribljan sa visokim gostom županom karlovačkim gosp. Vladom Jelkovicem

Ivica Hajsan, Elvira i mladi Boris Laič

Folklorno društvo "Hrvatska", Mississauga na pozornici

52. obljetnica župe "Naše Gospe Kraljice Hrvata"

U nedjelju 26. listopada "najstarija i najuglednija župa", kako bi rekao bivši župnik ove župe, vel. Gjuran, proslavila je 52. godišnjicu postojanja. U prepunoj crkvi, pred velikim brojem župljana, vel. Josip Kos je govorio o vrijednosti župe u životu zajednice. Govorio je o vrijednosti kuće, ove naše župe, koja već 52 godina udomljuje ljude, daje im zaštitu i toplu riječ kad zatreba, tješi kad je žalost i veseli se s radostima. Ova župa već 52 godine, od samog svog početka, kroz mnoge župnike, svećenike, časne sestre i pomoćnike, kao i razne vrijedne župljane ispunila je svoju zadaću, a pred njoj je i dalje budućnost. Vel. Kos je govorio o tome kako u župi, kao i u šumi, svatko je na svoje mjesto i svoju posebnost, a svatko od nas, svaki pojedinac, obitelj ili društvo čine ono nešto posebno što se zove župa, koja će, uz Božju pomoć, i dalje biti ono nešto toplo, što je dočekivalo Hrvate od samih dolazaka na ovo tlo.

Nakon sv. mise, župljani su nastavili slavlje u dvorani. Župljanima, prijateljima župe i posebnim gostima, hrvatskom konzulu gosp. Livaji i njegovoj obitelji, kao i drugim djelatnicima Konzulata, gosp. Nunziati, kandidatu za gradonačelnika Toronta, svim nazočnima je predstavljen lijep program folklorne grupe "Jadran", koja je upravo postala članom Kanadsko-hrvatskog folklornog saveza. Najmlađi iz grupe, neki tek oko 3 godine stari, izveli su pod vodstvom sestre Nikoline lijepi program. Mnogi u dvorani nisu bili svjesni da je to prvi puta kako mali nastupaju pred publikom, pa tako čestitamo pjevačima na lijepoj pjesmi, plesačima na dobrom plesu i hrabrosti, a svima onima koji su radili sa malima - hvala vam! Stariji pjevači i plesači grupe "Jadran" izvanrednom pjesmom i plesom oduševili su sve u dvorani, tako je pljesak često prekidao ples i pjesmu na pozornici. Gledala

sam predsjednika "Jadrana" kako skoro grize nokte od uzbuđenja, no nije bilo potrebe nikakvom strahu: mladi pjevači i plesači bili su izvrsni!

Za vrijeme ručka gosti govornici, slikar Ante Sardelić, govorio je o svom radu na reljefu blaženice Marije od Propetog Isusa Petković, a gđa. Ana Ganza o svojim susretima sa blaženicom, majkom Terezijom, i svojoj knjizi koju je napisala o Majci Terezi.

Svima koji su sudjelovali u pripremanju ove proslave hvala, kuharicama na dobroj hrani (izvrsnim mlincima i purici), mladim pomagačima u kuhinji hvala - bili su stvarno spretni, plesačima, pjevačima, pomagačima - hvala, a cijeloj župi "Naše Gospe Kraljice Hrvata" čestitamo 52. godišnjicu župe. (VK)

Mali "Jadranovci" za vrijeme nastupa

Folklorni ansambl "Jadran"

Zbor mladih pod vodstvom Lorisa Buždona

Svečani gosti i domaćini

Iva Kristina Brtan sa mamom

Scene sa proslave

SPOROVI: HRVATI U BOSNI I HERCEGOVINI KAO SUDIONICI IZBORA U RH JOŠ SU POLITIČKI PROBLEM, PA ZAGREB PREDLAŽE SARAJEVU

Dvojni državljani trebaju samo na jedne izbore

Iako su ove godine Bosna i Hercegovina i Republika Hrvatska trebale potpisati ugovor kojim bi se riješilo pitanje dvojnog državljanstva, to se neće dogoditi dok ne završe izbori u RH. Hrvatska Vlada predložila je to predstavnicima bosanskohercegovačke vlasti zato što ni nakon niza razgovora nije nađeno rješenje.

Prema hrvatskom prijedlogu, državljanstvo RH mogao bi dobiti samo onaj tko se pismeno odrekne državljanstva države u kojoj je živio. Takav prijedlog nije se svidio bosanskohercegovačkoj strani, koja traži da hrvatsko i bosanskohercegovačko državljanstvo budu zakonski ravnopravna kako bi dvojni državljani imali sve pravne i građanske slobode u obje države. To bi značilo i da mogu glasovati ravnopravno u objema državama.

No, u nacrtu ugovora o dvojnog državljanstvu, koji je prije nekoliko mjeseci Vijeću ministara BiH dostavila Vlada Republike Hrvatske, pitanje biračkog prava određeno je tako da bi se dvije države trebale suglasiti da dvojni državljani aktivno i pasivno pravo glasa na izborima ostvaruju sukladno nacionalnim zakonodavstvu država potpisnica ugovora.

To znači da građani BiH koji su dobili hrvatsko državljanstvo biračko pravo mogu ostvarivati samo u zemlji u kojoj žive. Nadalje, službeni je Zagreb također predložio da bi se dvojni državljani, kad je na području Hrvatske, smatrao državljaninom RH, a isto bi načelo vrijedilo i za one koji žive u BiH. To bi značilo da se dvojni državljani mora odlučiti u kojoj će državi imati stalno prebivalište. Vojnu obvezu služio bi u onoj državi u kojoj ima prebivalište.

Vlasti u BiH ostaju pri stavu o ravnopravnosti obaju državljanstava strahujući da bi velik broj građana koji su za rata izbjegli iz BiH mogao uzeti hrvatsko državljanstvo radije nego bosanskohercegovačko, kao što se često događalo u zemljama zapadne Europe. (Večernji list)

POČELA ŽESTOKA MEĐUSTRANAČKA BORBA IZBORNIM SLOGANIMA:

Utrka u dokazivanju ljubavi prema Hrvatskoj

ZAGREB - Sabor još nije raspušten, izbori nisu raspisani, ali predizborna kampanja u punom je jeku. Izborni slogani krase jumbo-plakate, a već su se počeli pojavljivati i na naslovnica dnevnih novina. U ponedjeljak je naslovnu stranicu svih hrvatskih dnevnika krasio SDP-ov slogan "Da za Hrvatsku!". Zastupnik te stranke Nenad Stazić kaže da je iz HDZ-ovih istupa u Saboru vidljivo da će ta stranka voditi negativističku kampanju prema vladajućoj koaliciji, što je, prema njegovu mišljenju, i logično "jer je samo nastavak hadezeovog negativističkog odnosa prema svemu što Hrvatsku vodi naprijed".

- Želimo imati pozitivan odnos u kampanji. Računamo da je građanima dosta tog neprestanog optuživanja tko je za što kriv. Građane zanima pozitivna poruka i optimistično raspoloženje i mi ćemo to ponuditi - kaže Stazić.

HDZ je svoj ključni slogan "Pokrenimo Hrvatsku" predstavio na stranačkom saboru prije nekoliko mjeseci. Imamo namjeru pokrenuti Hrvatsku iz moralne i gospodarske krize u koju je zapala zahvaljujući sadašnjoj vlasti i poboljšati život naših građana. Ne pristajemo na apatiju i beznađe, na idućim izborima Hrvatska mora pobijediti - naglašava glasnogovornik HDZ-a Ratko Maček. Moto esdepeovaca uopće mu se ne sviđa i smatra ga potpuno promašenim.

- Oni sada govore da su za Hrvatsku, kao da zaboravljaju da u nekim presudnim trenucima hrvatske povijesti nisu izrekli to - da, poručuje Maček glavnim političkim konkurentima.

HSS je za slogan svoje kampanje izabrao "Volim svoju zemlju", čime će, smatraju u toj stranci, na najbolji način pokazati da zemlja može predstavljati i domovinu, ali i način života njihovih birača. - HSS je izabrao slogan "Volim svoju zemlju" jer on pokazuje ljubav prema zemlji kao domovini i zemlji koja nas hrani. To što volimo svoju zemlju je razlog zbog kojeg se mi u HSS-u bavimo politikom. To što naši birači vole svoju zemlju je razlog da izidu na izbore i izaberu najbolje ljude da ih zastupaju - kaže glasnogovornica HSS-a Marijana Petir.

Na plakatima koalicije HSLS-DC piše "Nova snaga za bolju Hrvatsku". Predsjednik DC-a Mate Granić objašnjava da su marketinškim stručnjacima rekli koji je cilj njihove koalicije i oni su im u skladu s tim smislili izborni slogan.

- Prema zadnjim istraživanjima, naša lista je treća po snazi, a na lijevici su nakon dogovora o koaliciji HSLS-a i DC-a počela previranja. Sve to

IZBORI U HRVATSKOOJ

Zbog velikog broja potencijalnih birača Hrvatska traži veći broj biračkih mjesta u BiH

MOSTAR - Na skorim izborima u Hrvatskoj, s obzirom na to da je potencijalno velik broj Hrvata iz BiH koji imaju i hrvatsko državljanstvo, očekuju se veće gužve pred biračnim i diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske u BiH, što je bio slučaj i ranijih godina. Ministarstvo vanjskih poslova Republike Hrvatske razmišlja da od vlasti Bosne i Hercegovine zatraži odobrenje i za glasovanje na drugim lokacijama.

Veleposlanik Republike Hrvatske u BiH Josip Vrbošić jučer nije mogao komentirati hoće li hrvatske vlasti zatražiti i dodatna biračka mjesta u Bosni i Hercegovini koja su izvan službenih prostorija diplomatsko-konzularnih predstavništava. U izjavi za Večernjak u tijeku jednoga sastanka Vrbošić je rekao da će veleposlanstvo postupiti po zakonima Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Kako je potvrdio izvor blizak Uredu Visokog predstavnika u Sarajevu, OHR je vrlo neblagonaklono dočekao inicijativu da Hrvati iz BiH glasuju i na drugim lokacijama izvan diplomatsko-konzularnih predstavništava. - Pritom OHR želi više naglasiti ulogu bosansko-hercegovačkih Hrvata u domaćem političkom životu u odnosu na Republiku Hrvatsku - pojasnio je isti izvor.

Kao dodatna moguća biračka mjesta već su predloženi Livno, Novi Travnik te još jedno biračko mjesto u Mostaru, uz Generalni konzulat RH. Neslužbeno se doznaje da će se izbori za hrvatsku dijasporu te Hrvate iz BiH organizirati tijekom dva dana. Po ranijim najavama, do kraja tjedna očekuje se odluka službenih vlasti Republike Hrvatske o datumu održavanja izbora.

(Večernji list (izdanje za BiH), 16. listopada 2003)

pokazuje da smo mi doista nova snaga na hrvatskoj političkoj sceni - siguran je Granić. Ljute ga primjedbe da je deplesirano o njemu i Budiši govoriti kao o novoj snazi kad su već dugo bave politikom.

- Riječ je o klasičnoj podvali ljudi koji rade za nekog drugog. O nama se dvojici sve zna i nismo ni mislili za sebe da smo nova snaga već je to naša koalicija. Pa slogan o novoj snazi i nije na plakatima s fotografijama Budiše i mene - napominje Granić.

"Vjeruj u sebe" bit će glavni slogan HSP-a. Predsjednik stranke Anto Đapić kaže da pravaši imaju vjeru u sebe i hrvatski narod koji je 1991. vjerovao u sebe kada je krenuo u projekt stvaranja samostalne države.

- Vjera u sebe je i najbolji način za izlazak Hrvatske iz gospodarske, duhovne i materijalne krize u kojoj se danas nalazi.

Uz glavni slogan osobama koje će biti prve na listama u izbornim jedinicama dopušteno je korištenje i dopunskih slogana. Tako će Slaven Letica, koji će biti prvi na listi u središtu Zagreba, koristiti slogan "Misli europski, glasuj hrvatski", dok će u Slavoniji, gdje će se kandidirati Đapić dopunski pravaški slogan biti "Vratimo sjaj plemenitoj zemlji".

(Glas Slavonije 14.10.2003)

SABOR: PREDSTAVNICI MANJINA MOĆI ĆE GLASOVATI JEDANPUT

ZAGREB, 16. listopada (Hina) - Nacionalne manjine će na predstojećim parlamentarnim izborima imati pravo na samo jedan glas, odlučila je u četvrtak poimeničnim glasovanjem saborska većina. Manjine će se tako na predstojećim izborima morati odlučiti hoće li glasovati za stranačke liste ili u posebnoj izbornoj jedinici za manjinske kandidate.

Sa 71 glasom za (33 protiv i četiri suzdržana) Sabor je prihvatio prijedlog Odbora za zakonodavstvo i Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav da se ne daje vjerodostojno tumačenje odredbe Izbornog zakona na koju su se pozivali zastupnici i udruge nacionalnih manjina, tražeći tzv. pozitivnu diskriminaciju.

Odbori smatraju da Ustav, Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina i Izborni zakon, jasno obrađuju tu materiju, te da manjinama ne daju pravo dopunskog glasa.

Protiv takve saborske odluke glasovalo je 33 zastupnika, među kojima su zastupnici IDS-a, HNS-a, LS-a i nacionalnih manjina, ali i dio SDP-ovih zastupnika.

Damir Borovčak: Hello Toronto - ovdje Zagreb

NEĆEMO LISTE VEĆ MORALNE OSOBE

Ovi izbori biti će još jedni u nizu onih na kojima glasaču nije omogućeno dati svoj glas određenim osobama i birati svoje željene predstavnike

Iziritirana javnost

Konačno je završio ovaj mandat saborskih zastupnika. Uz prigodni pjenušac i domjenak, u petak 17. listopada, zahvaljivali su se i ispričavali sami sebi. Javnost je pak ostala iziritirana i nezadovoljna svime onime što je u posljednjih godina imala prilike vidjeti. Umjesto ispunjenja obećanja doživjeli smo samo razočaranja. U ovom saborskom sazivu vidjeli smo ukidanje županijskog doma, promjenu imena Sabora, čak dvije promjene Ustava, hokus-pokus igre s državnim blagdanima, žestoke rasprave o uhićenju generala Norca, dramatične trenutke u svezi optužnice generalu Bobetku, Gotovini i Ademiju, dramu oko parafriranja graničnog sporazuma Račan - Dmrović, kontraproduktivnim sporazumom sa Slovenijom o *NE Krško*, Savudrijskoj vali i s ribarskom aferom, tragikomedijsku o privatizaciji *Sunčanog Hvara* i *INE*, blamaže oko samopodjele zastupničkih nagrada i konačno igre bez granica oko gospodarskog pojasa. Posljednji dan u Saboru opet su uslijedila prepucavanja oko pritisaka Haaga i uhićenja generala Gotovine. Bilo je tu i cijeli niz drugih sukoba i problema oko kojih su se često obračunavali svi međusobno. U svim varijantama zastupnici većih stranaka uglavnom su bez iznimke djelovali kao unaprijed dogovoreni glasački ustroj. Žalosno je pri raspravama bilo gledati prazne zastupničke klupe i čitati o onima koji dolaze samo po visoku plaću. To je vrlo unosan i povlašten posao za kojeg odgovornosti nema. Sabor je za mnoge velika hladovina, u kojoj kava stoji dvije kune, ručak sedam-osam kuna, zrakovna karta do Splita samo 100 kuna. Najniža plaća zastupnika je 13.000 kuna, a neki su dizali i 50.000 kuna, nabijajući razne putne troškove - izjavio je za Novi list 19. listopada zastupnik Ljubo Česić Rojs. A na takovo radno mjesto stiže se preko stranačkih lista koje pišu stranački mutikaše. A birači za njih glasuju u paketu, u kojem ima i velikih moralnih mučaka. Tragično je zato bilo gledati tko se sve uvukao u Sabor, i na listi HDZ-a, najveće oporbene stranke. Tragično je bilo ponašanje Sabora, dok u Hrvatskoj ima još 20.000 nezbrinutih povratnika, dok se nasuprut Vlade i Sabora 600 dana vodi najdulji prosvjed hrvatskih obespravljenih branitelja policajaca, dok je Hrvatska još uvijek zagađena minama, dok je ...

Izborni virusi

Iako su izbori raspisani tek neki dan, izborna kampanja već se ranije zahuktala. S prvih *jumbo* plakata, iz ladanjskih naslonjača, smiješe se potpredsjednik vlade Goran Granić s *borsalino* šeširom na glavi i ex-ministar obrane Jozo Radoš s limunadom pri ruci. A ispod stola piše: *Odgovori na važna pitanja*. A njihova stranka *Libra* nije niti postojala na prošlim izborima. Niknula je na koalicijskoj neslozi raspodjele vlasti i moći, i odmah postala parlamentarna. Radoš kaže, kako su oni ovu vlast spasili i sada traži protuuslugu. Ne mogu samostalno na izbore, jer njihovi *odgovori - na važna pitanja* - ne dobivaju ni pet posto glasova. No oni žele proći u koalicijski s novoprozvanim - hrvatskim *socijaldemokratima*. Granić sada, radi otkrivanja dvoličnosti u aferi Gotovina, u zadnji čas iskače i kaže da odlazi iz politike. Uz *Libru*, niknule su iz raskola i neslaganja, još četiri nove parlamentarne stranke: *DC, HB, HND, HIP*, i još pokoji nezavisni zastupnik. I nitko od njih nije želio prepustiti bivšoj stranci svoj zastupnički mandat. Svi su tvrdili kako su upravo oni izabrani na prošlim izborima. A nisu! Jer birači su tada birali stranačke liste i to liste stranaka koje su krajem 1999. godine politički postojale. Nisu birali tada nepostojeće stranke, niti zastupnike pojedinačno. Novoznikle stranke, od kojih neke stanu u minibus, i nikako ne mogu dobiti potrebnih 5 posto glasova za Sabor, traže sada jake koalicijske snage. Svi žele politički trgovati, preživjeti i osigurati se. Pune su novine skupo plaćenih oglasa. Tu je i poziv *Da za Hrvatsku!*, poziv je koji bi možda trebao proći, ali je pitanje od koga dolazi. Nespojivo je da su novonazvani *hrvatski* socijaldemokrati napuštali sabornicu, kada se proglašavala samostalna država Hrvatska, kada je 25. lipnja 1991. tadašnji Sabor usvajao Ustavnu deklaraciju o nezavisnosti Hrvatske. Iako nesposobni, trgau se i dalje za vlast, i zato kliču *Da za Hrvatsku!* Ustvari njihov Da je krik za još jedan mandat! Sve se vrti oko trgovine moralom, *borsalino* pokrivanja putra na glavi i kisele *limunade* u ruci. Tko dobiva mogućnost biti na izbornoj listi? - pita se uvodničar Glasa koncila u broju od 19. listopada. Stanje u Hrvatskoj ne razlikuje se od predizbornih stanja u drugim demokratskim zemljama, jedino se razlikuje po stranačkoj strastvenosti, po gladi za vlašću, "jer steći vlast u Hrvatskoj još uvijek znači steći velike povlastice, kako stranačke, grupne tako i osobne". Glas koncila preporuča strankama čišćenje od virusa boljševičkog mentaliteta jer će "Hrvatskoj tre-

bati još puno vremena za svladavanje balasta komunističke prošlosti i totalitarističkog mentaliteta" koji sputava razvoj demokracije na svim područjima. I zatim piše kako će i ovi izbori biti će još jedni u nizu onih na kojima glasaču nije omogućeno dati svoj glas određenim osobama i birati svoje željene predstavnike. One predstavnike koje bi nakon izbora mogli neposredno i pitati što oni kao njihovi predstavnici u najvišoj vlasti konkretno poduzimaju, što čine za one koji su im dali povjerenje, kao i što čine za ostvarivanje stvarnoga općega dobra čitave hrvatske nacije.

Krupni nedostaci

Jesu li sve stranke iste, i one u vlasti i one u opoziciji, kada u svom mandatu ništa ozbiljno nisu učinile da se takav privilegirani i povlašten izborni zakon izmjeni. Samo pravedna promjena izbornog zakona omogućava da se doista jače provjetri hrvatska politička scena. U tom se katoličkom listu još upozorava kako se ne bi smjelo dogoditi da se na stranačkim listama pojavi ma i samo jedan kandidat koji bi trebao biti izabran kako bi si na taj način osigurao povlaštene beneficije, dobru plaću i debelu mirovinu. Sve više prisutan je u javnosti snažan dojam, da u svim strankama koje imaju parlamentarne izgleda ima veći broj upravo takovih profitera, koji će sve učiniti samo za dobitak još jednog mandata, kako bi onda s debelom mirovinom proživjeli ostatak života. Također nikako se ne bi smjelo dogoditi da se na stranačkim listama ponovno pojave politički potrošeni ljudi koji iritiraju svojom pojavom, jer su se pokazali objektivno nesposobnima i nekompetentnima, niti ljudi koji imaju u javnosti negativan imidž, bilo opravdano ili neopravdano. Problemi suvremenoga hrvatskoga društva tako su ozbiljni da ih mogu rješavati samo moralni, novi, nepotrošeni i kompetentni zastupnici, koji će već od samog početka donijeti radikalne promjene, počevši s novim izbornim zakonom koji bi omogućio biranje zastupnika kao osoba, a ne u paketu stranačke liste. Sadašnji izborni zakon uvjetuje glasačima ponovno biranje na stari način, sustav stranačkih lista, a na listama se redovito provlače i poltroni i demagozi. Izborni obrazac, koji je sada na snazi, bez sumnje predstavlja veliki nedostatak za demokraciju, građansku i političku odgovornost u suvremenom hrvatskom društvu kao i za sudbinu hrvatskog naroda i opće dobro hrvatske nacije - opravdano upozorava Glas koncila. Nažalost nitko od onih iz oporbe, koji žele postati pravednija vlast, nije obećao ili se ozbiljno zauzeo za tu moralnu i logičnu promjenu izbornog zakona. Nitko se također nije potrudio ni da se u izborni zakon unese pravo glasanja pismenim putem, kako bi svoje biračko pravo bez poteškoća ostvarili svi hrvatski građani, ma gdje bili u svijetu. Ako se vlast zalaže za zapadni tip demokracije, zašto se ne želi uvesti demokratski način: mogućnost pismenog glasanja po modelu jedne Švedske, Švicarske ili Australije.

U ovom trenutku, izborni zakon nažalost se ne može promijeniti, makar smo takav prijedlog očekivali prije svega od HDZ-a, ali i od svih ostalih koji žele na vlast. Zakon zasada ostaje takav kakav jest. U svakom slučaju naša je moralna obaveza izaći na izbore i obavezno glasovati! Glasovati za onu opciju, koju smatramo najpoštenijom i katoličkom moralu, koja će se istinski truditi za odgovorne promjene. Za onu stranku u kojoj prepoznajemo najviše časni ljudi, najviše iskrenih ljudi, najviše praktičnih vjernika i domoljuba. Pokušajmo prepoznati one za koje smo uvjereni da neće iznevjeriti načela poštenja, morala, vjere i ljubavi za Hrvatsku, one koji žele promijeniti svaki nepravedni zakon, pa i ovaj sadašnji izborni. To neka nam bude smjernica. Zato je potrebno upoznati se sa izbornim listama, proučiti imena kandidata, interesirati se za njihova moralna načela. Nikako ne činiti kompromis na račun onih stranaka koje su nam recimo simpatične, ali su njihovi kandidati skloni političkim trgovinama ili lažnim obećanjima, spremni na kompromise s onim što je u suprotnosti s katoličkim moralom i poštenjem. Za takove liste i kandidate katolički vjernik po svom moralu ne smije dati svoj glas. Uz sve to, katolički vjernik i glasač pri tom treba pribjeći najačem sredstvu za postizanje svakog cilja, a to je molitva. Bez Božje volje ništa se ne događa, u to treba vjerovati i zato treba moliti da nas ne napusti nada i da imamo povjerenje u Božju providnost.

Damir Borovčak
damir.borovcak1@zg.htnet.hr

ŠIRITE HRVATSKU ISKRU

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 126, 01. XI 2003.

Sandra Bezić, čestitamo, čestitamo na Emmy-ju.....

Za one koji još možda ne znaju: naša Sandra Bezić dobila je Emmy! U teškoj konkurenciji protiv Boston Public, Celine Dion in Las Vegas i The Music Man, naša Sandra je dobila ipak najviše priznanje za umjetničko dostignuće za Smucker's Stars on Ice od Academy of Television Arts and Sciences.

Sandra Bezić, kćer Anđelke i Duška Bežića zajedno sa svojim suradnicima (Michael Siebert - na slici sa Sandrom - Christopher Dean, A.C. Ciulla i Jamie Isley, sve koreografi,) uspjeli su svojom maštom i umješnošću očarati čak i članove Akademije koji su im za njihov izvanredan doprinos umjetnosti predali zasluženu nagradu: Emmy. No, ovako visoke nagrade nisu slučajna dostignuća, već rezultat dugotrajnog teškog rada i odricanja. Naša Sandra Bezić dokazala je kako je sve moguće kad se hoće i želi, ali i radi uporno.

Mi iz HRVATSKE ISKRE vrlo smo ponosna na dostignuća naše Sandre, a gđi. i gosp. Bežiću - čestitamo! (VK)

Dobro nam došao, vel. Novak

Župljani župe Hrvatskih Mučenika 5. listopada srdačno su pozdravili svog novog svećenika, vlč. Ivana Novaka. U prepunoj dvorani, uz nazočnost dosta gostiju iz drugih župa, posebno je puno bilo Međimuraca (jer vel. Novak je Međimurec), uz dobro hranu, izvrstan program koji su izveli najmlađi iz župe i sretno osmjehe poslana je dobrodošlica vel. Novaku, kojeg smo svi sretno dočekali. Posebno je veseo bio vel. Kecerin, jer sad ima pomoćnika. U ovoj velikoj župi, gdje je društveni rad zaista vrlo živ, dva svećenika, kao i dvije časne sestre, nužno su potrebni.

Vel. Novak, veselimo Vam se, dobro nam došli..... (VK)

Gosti svećenici za vrijeme ručka, vlč. Novak prvi s desna

Proslava Sv. Franje, Hrvatski franjevački centar

Tradicija našeg Centra, Hrvatskog Franjevačkog duhovnog i kulturnog centra u Norvalu, blizu Toronta, godišnji je ručak za župljane i prijatelje. Tako je to bilo i ove godine, 5. listopada. Svečanost je počela sv. Misom a nakon toga slijedio je zajednički ručak u dvorani koja do izgradnje crkve služi kako mjesto održavanja vjerskih tako i društvenih aktivnosti. Besplatnim ručkom naši franjevci žele zahvaliti svim župljanima i prijateljima župe na svemu dobrom i pomoći koje primaju. Svi su pomagali - i fratri i časne sestre i župljani. Uz izvrzni ručak bilo je i svakovrsnih kolača koje su vrijedne žene Centra ispekale za tu prigodu. Njihove plodove rada uživali smo mi svi. Ono posebno što me uvijek oduševljava i nadahnjuje kod 'fratara' je ta jednostavnost, srdačnost i toplina. Služenje Bogu kroz brigu za brata čovjeka i nacionalnu svijest očita je u njihovoj povezanosti s pukom. A takav uzor su im Isus i Sv. Franjo kojeg oni slijede. Hvala za ovaj još jedan divan susret i druženje svima i Bog vas sve blagoslovio.

Podsjećamo vas: banket za prikupljanje pomoći za izgradnju crkve na Centru u 9. studenog ove godine.

Biserka Milinković

PREDAVANJE U DRUŠTVU AMCA

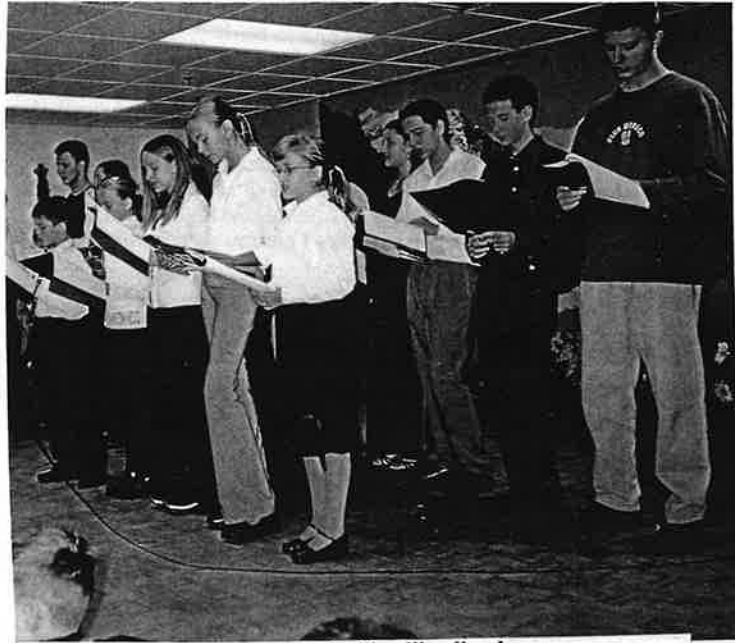
Gospodin Refik Šabanović, konzul gerant RH, je bio prvi predavač u jesenjoj seriji predavanja Društva bivših studenata hrvatskih sveučilišta (AMCA) u Torontu. Govorio je o hrvatsko-kanadskom ugovoru o socijalnom osiguranju, mirovinskom i zdravstvenom osiguranju u RH, stjecanju hrvatskog državljanstva, carinskim povlasticama povratnika i o nasljednom pravu u RH. Te teme su bile od velikog interesa za članove Društva i njihove prijatelje koji su 24. listopada potpuno ispunili dvoranu u Faculty Clubu Torontskog sveučilišta.

Slijedeće predavanje će održati prof. dr. Stanislav Tuksar iz Zagreba u petak 21. studenoga o "Hrvatskoj glazbenoj baštini". (DD)

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 126, 01. XI 2003.

Sandra Bezić i Michael Seibert (slika iz arhive)

Zbor mladih otpjevao je nekoliko lijepih pjesama za svog novog svećenika, vel. Ivana Novaka

Svi župljani, pa i fra Stipe primili su se posla kako bi proslava sv. Franje bila što uspješnija

Događaji u našoj zajednici

Proslava 25. godišnjice rada časnih sestara Družbe Sestara Milosrdnica, sv. Vinka Paulskog

Budite dobri i vjerovat će vam se! To geslo Sv. Vinka Paulskog, osnivača reda Družbe Sestara Milosrdnica živi i danas i donosi plodove rada kako u našoj župnoj zajednici tako i među hrvatskim vjernicima na području Jznog Ontarija i sjevernog dijela američke države New York.

Prvi oakviliški župnik, pokojni vlč. Vjekoslav Banković, uvidio je od samih početaka osnutka župe potrebu da uz njega za duhovni i nacionalni duh budu prisutne i časne sestre. Uspio je iz domovine Hrvatske i Sestara Milosrdnica 'posuditi' dvije sestre, s. Olgu Siltić i s. Anđelu Domšić. Od prvog dana dolaska tih dviju časnih sestara u župu, osjetili smo koliki smo dar dobili u njima. Iako početak nije bio lagan, odanost svome pozivu i služenju Isusu, svome bližnjemu i hrvatskome narodu dali su ploda.

U tih četvrt stoljeća radile su manje ili duže slijedeće časne sestre u našoj župi: prve sestre s. Olga Siltić, koja sada boravi u Kući Matiji u Zagrebu i s. Anđela Domšić koja je kod župe Sv. Marka a radi kod Gospe od Kamenitih Vrata u Zagrebu, zatim su se redale s. Klarisa Zbodulja, sada u župnom apostolatu u Lackawanni (Buffalo-New York), s. Ines Konta, sada profesorica u Gimnaziji sestara Milosrdnica u Zagrebu; s. Stella Simetić, živi i radi u kući Sestara u West Seneca (Buffalo-New York), s. Antonija Krijan koja živi u samostanu u Lužnici, Hrvatska, a radi u župnom apostolatu te kao vjeroučiteljica u školi. Druge sestre su povremeno dolazile i pomagale našu župnu zajednicu: s. Bogumila Kutleša, s. Benjamina Sironić, s. Paulina Lazarić, s. Veronika Đogan, s. Bernadette Čopak, s. Bernarda Mikulić. Neke sestre su se već preselile u vječnu im domovinu: s. Rolandina Puškarić, s. Doroteja Lazarić, s. Ana Ritoša i s. Agneza Vitulić.

Najduži staž ima s. Smiljana Delonga, devetnaest godina a koja je još uvijek u našoj župi. s. Krešimira Bakić, koja je zajedno sa s. Smiljanom u župi, 'najmlađa' je po stažu.

Mala javna zahvalnost našim sestrama za četvrt stoljeća života među nama obilježena je svečanom večerom u župnoj dvorani Presvetog Trojstva u subotu 4. listopada 2003.

Puna dvorana nije mogla primiti sve one koji su željeli podijeliti sa svojim časnama ovaj trenutak priznanja kako ovim sestrama koje djeluju među nama tako i svim onima koje su prošle i ostavile tragove svoje dobrote među nama.

Uz domaće slavljenice, bile su i časne sestre i svećenici iz okolnih hrvatskih župa Hamilton, Mississauga, Hrv. Franjevački Centar- Norval, iz župe Toronto, Kitchener te sedam sestara iz glavne kuće Sestara Milosrdnica na američkom kontinentu u West Seneca - Buffalo. Iako je srce sestara a posebno iz West Senece bilo žalosno zbog smrti i pokopa tog istog dana jedne od svojih sestara, ipak su podijelile svoju radost služenja s nama.

Svečanost je počela sv. Misom u župnoj crkvi u Oakvilleu koju su celebrirali hrvatski svećenici iz susjednih župa, vlč. Ivan Novak i Fra. Stjepan. Domaći župnik i časne sestre Smiljana i Krešimira bili su zauzeti s pjevačkim zborovima. Misno slavlje uveličali su nam Dječji zbor kao i redovni župni zbor, mladi u narodnim nošnjama kao i puna vjernika i predvno okićena crkva. Nakon toga proslava se nastavila u ukusno uređenoj župnoj dvorani, sa svježim cvijećem na stolovima.

U programu su sudjelovali župni veliki zbor, Dječji zbor, mladi iz župne folklorne grupe "Hrvatsko prelo" te mladi iz župe koji su izveli prikladan recital, mali prikaz života Sv. Vinka Paulskog.

Nisu izostale niti čestitke iz domovine, S. Blage Buncuge, vrhovne glavarice Družbe sestara milosrdnica kao i bivšeg župnika vlč. Ivana Štironje. Uz uobičajeno sviranje himni bila je i molitva i blagoslov jela i nazočnih. Izvrna večera, posluga večere mladih župe, dobra glazba za ples, tombola - sve je to pridonijelo uspjehu ove svečanosti.

Kao i uvijek, oakviliški župnik nas je opet iznenadio. Ovaj put sa svojom gitarom, uz 'prigodni kostim' (pogledajte sliku), Vlc. Ilija nam je na svoj način kroz izbor 'svojih' pjesama, prikazao put časnih sestara iz domovine u tudjinu. Oni koji poznaju našeg župnika ili dolaze na svečanosti u Oakville, znat će da uz ostalo nije izostalo smijeha jer naš Ilija je pravi estradni umjetnik. Čestitamo svima koji su bili uključeni u organizaciju tog jubileja.

I dok smo tako uživali u toj proslavi, nisam se mogla otргnuti dojmu prisutnih sestara kao i mislima da su većina njih već u zlatnom dobu svoga života, i pitala sam se tko će ih zamijeniti i tko će biti s nama kad ih Bog pozove k sebi? I tko će nam pomoći u odgoju djece, u Hrvatskoj školi, našoj župi, tko će posjećivati bolesnike, tko moliti za nas? Odgovora nemam ali molitvom vjerujem možemo izmoliti pomoć Svevišnjeg.

Vama, drage naše Časne, hvala za odanost, Bogu, Crkvi, Domovini i služenju bratu čovjeku a posebno nama u Oakvilleu. Neke od vas ste nam se duboko 'uvukle u srca', i za svu brigu, toplu riječ, vašu žrtvu za nas i Isusa hvala! Neka vam Presveto Trojstvo i zagovor naše besbeske Majke pomogne u vašem pozivu kako bi nastavili put koji ste izabrali za služenje Bogu i čovjeku.

Biserka Milinković

Sestre Smiljana, Krešimira s gošćom sestrom Stellom

Folklorni ansambl "Hrvatsko prelo" za vrijeme programa

Sr. Stella

Župljani i gosti za vrijeme večere

Vel. Ilija Petković za vrijeme programa

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 126, 01. XI 2003.

Dogodilo se u zadnjih mjesec dana...

HRVATSKI SABOR O OBVEZI VLADE PREMA HAAŠKIM OPTUŽENICIMA

ZAGREB, 17. listopada (Hina)- Većinom glasova Hrvatski sabor je prihvatio u petak zaključak Kluba HSLS-a po kojemu se Vlada obvezuje svim pripadnicima hrvatskih vojnih ili redarstvenih snaga, koji su osumnjičeni ili optuženi pred Haškim sudom, osigurati svu pravnu pomoć i pristup dokumentaciji nužnoj za pripremu obrane. U pojedinačnom glasovanju o HSLS-ovu zaključku, predloženom u okviru interpelacije o postupanju Vlade u slučaju umirovljenog generala Ante Gotovine, zaključak su podržali svi oporbeni klubovi te HSS i LS, suzdržani su bili SDP i HNS, a protiv jedino Libra.

Po tom zaključku Vlada je obvezna i odvjetničkom timu generala Gotovine omogućiti uvid u svu dokumentaciju koju je, vezano uz Gotovinu, predala haškom tužiteljstvu.

U zaključku se ne navode rokovi do kada je to Vlada dužna učiniti.

HSLS je u raspravi tražio da Vlada to učini u roku od sedam dana.

Suzdržanost pri glasovanju o zaključku HSLS-a, SDP je obrazložio činjenicom da Vlada već ima zakonsku obvezu dostaviti dokumentaciju odvjetnicima optuženika, ali samo onima koji su pred Haškim sudom registrirani kao branitelji.

Takav stav SDP-a kritizirali su oporbeni zastupnici, ističući da Vlada ne ispunjava obveze, odnosno da ne dostavlja dokumentaciju odvjetničkom timu haškog osumnjičenika generala Gotovine koji nije dostupan Haagu.

Većinom glasova odbijen je zaključak HB-a kojim se Vladu htjelo

obvezati na povlačenje nagrade od 350 tisuća kuna koju je MUP ponudio za informaciju o kretanju odbjeglog generala Gotovine.

Sabor je većinom glasova odlučio predložene izmjene Kaznenog zakona proglasiti prvim čitanjem, odnosno da se o konačnom tekstu tih izmjena izjasni idući saziv Sabora. Riječ je o izmjenama po kojima nitko zbog klevete više ne bi išao u zatvor već bi kazne bile samo novčane.

Sabor je većinom glasova donio Zakon o primjeni Statuta Međunarodnog kaznenog suda, kojim se, među ostalim, hrvatskim sudovima omogućuje da kao dokaze u sudskim postupcima koriste dokazni materijal Haškog suda. Protiv su bili zastupnici oporbe.

Prihvaćen je i Zakon o pomilovanju te izmjene Zakona o službi u Oružanim snagama RH, a odbijeno je više prijedloga izmjena Zakona o područjima općina, gradova i županija, za koje je bila potrebna podrška 76 zastupnika.

"Potpredsjednik Vlade Goran Granić jučer je premijeru Račanu podnio ostavku na mjesto predsjednika Savjeta za suradnju s Haaškim sudom. -Šokiran sam onime što se čulo za vrijeme petosatne rasprave u Saboru u povodu interpelacije o postupanju Vlade u slučaju odbjeglog generala Gotovine, kao i zaključcima koji su na kraju prihvaćeni. Ja te zaključke neću provesti jer smatram da bi se time doveli u pitanje zakonitost i državni interesi - rekao je za Večernji list dr. Granić." (Večernji list, 18/10)

Vlada odbila provesti saborski zaključak, Gotovini odvjetnici ne mogu pregledati dokumente

ZAGREB, 29. listopada - Vlada je na zatvorenoj sjednici u srijedu, uz jedan suzdržani glas potpredsjednika Vlade Ante Simonića iz HSS-a, prihvatila zaključak kojim se odbija provesti saborski zaključak, donesen sredinom listopada u povodu interpelacije o radu Banskih dvora u vezi sa slučajem Gotovina. Kako smo saznali, o Vladinu zaključku u srijedu nisu glasovali ni ostali HSS-ovi ministri. Ministar prosvjete Vladimir Strugar bio je odsutan, a ministri obrta i poljoprivrede, željko Pecek i Božidar Pankretić, iako su bili na sjednici, nisu bili nazočni u dvorani kad se glasovalo.

Sabor je, podsjetimo, zaključkom prihvaćenim 17. listopada obvezao Vladu da svim bivšim i sadašnjim pripadnicima hrvatskih vojnih i redarstvenih snaga koji jesu ili će postati haaški osumnjičeni i optuženici, te njihovim odvjetnicima osigura pravnu pomoć i pristup dokumentima potrebnim za obranu.

Vlada ističe kako je odlučna nastaviti surađivati s Haaškim sudom, te svim osumnjičenicima i optuženicima omogućiti obranu pred tim sudom uvažavajući norme domaćega prava i međunarodno preuzete obveze. Navodi se i da svaki od osumnjičenika i optuženika osobno može pregledati svu raspoloživu dokumentaciju ili može za to ovlastiti branitelja čiji je status potvrđen na odgovarajući način. Iz Banskih dvora poručuje se da će saborski zaključak Vlada provoditi sukladno pravima i obvezama Hrvatske preuzetim Ustavnim zakonom o suradnji s Haaškim sudom, te odredbama Statuta i Pravilnika o postupku i dokazima tog suda. U Vladi kažu da relevantni dokumenti mogu biti dostupni osobama koje Haag sumnjiči za neke od zločina iz svoje nadležnosti, kako to Vlada i čini u postupku provođenja Deklaracije koju je Sabor prihvatio u travnju 2000. godine.

Simonić je na sjednici Vlade podsjetio da je Općinski sud u Zagrebu u prvostupanjskom postupku, koji se vodio između Vlade i odvjetnika generala Gotovine u vezi s dokumentacijom što je odvjetnici traže, presudio u korist odvjetničkog tima generala Gotovine, rekla je predstojnica Vladina ureda za odnose s javnošću Sanja Kos.

Potpredsjednik Vlade Simonić naglasio je da hrvatski sud tretira Gotovine odvjetnike kao njegove punopravne zastupnike pa ga je zanimalo zašto to ne čini i Haaški sud. Zanimalo ga je što Vladin zaključak znači za generala Gotovinu, odnosno mogu li njegovi branitelji doći i pregledati dokumentaciju. Predstojnica Vladina ureda za odnose s javnošću izjavila je kako mu je na to pitanje odgovoreno negativno. Prema njezinim riječima, na zatvorenoj sjednici premijer Ivica Račan istaknuo je kako Vlada mora poštivati isključivo pravnu državu, a ne logiku politike, dodajući da je potpuno jasno što znači status branitelja potvrđenog na odgovarajući način. Vlada nije razgovarala o najavi haaške tužiteljice da će proširiti optužnicu protiv Gotovine.

(Vjesnik)

U petak popis branitelja koji su dobili stan ili kuću

ZAGREB, 29. listopada - Premda je Vlada odustala od ideje da u Narodnim novinama objavi popis svih građana koji su po različitim osnovama od države dobili kuću ili stan, ministar hrvatskih branitelja Ivica Pančić očito nije. »U petak ćemo objaviti interni popis branitelja koji su dobili kuću ili stan«, potvrdio je ministar u srijedu. Nakon svečane predaje osam novih kuća stopostotnim hrvatskim ratnim invalidima u Sesvetskom Kraljevcu, Pančić je rekao da ne namjerava odustati od toga. Naime, na jednoj od posljednjih sjednica prije raspuštanja Sabor nije podržao izmjene Zakona o zaštiti tajnosti podataka, čime bi se omogućila objava popisa svih građana, a ne samo branitelja koji su od države dobili stan. Pančić je stoga odlučio interno objaviti podatke iz svog resora. Svatko tko želi moći će doći u Ministarstvo branitelja i pogledati njegovu bazu podataka. »Bez obzira što Vladin prijedlog da objavi imena svih u Narodnim novinama nije prošao, to ne smeta da objavimo naš interni dokument. Taj popis neće donijeti ništa senzacionalnog jer su svi ti podaci već objavljivani«, ustvrdio je Pančić.

Prema njegovim riječima, potez Ministarstva branitelja trebao bi potaknuti i ostala tijela državne uprave da naprave slične baze podataka. Oni se mogu objavljivati »na ovaj ili onaj način, ali državna uprava mora između sebe znati što se događa«, naglasio je.

Upitan kako komentira upozorenja nekih braniteljskih udruga koje su najavile da će tužiti ministra ako objavi popis, Pančić je odgovorio: »Koliko sam čuo, radilo se o pogrešno prenesenoj izjavi članka samo jedne udruge. Općenito, braniteljske su se udruge složile s objavom popisa, ali uz uvjet da se objave i imena iz ostalih skupina koje su dobile stan od države.«

(Vjesnik)

Mesić razriješio Dijanu Pleštinu dužnosti veleposlanice

ZAGREB, 13. listopada - Predsjednik Stjepan Mesić potpisao je u ponedjeljak razrješenje Dijane Pleštine s dužnosti veleposlanice za razminiranje u Ministarstvu vanjskih poslova, doznaje se u Uredu Predsjednika. Ona je u petak pismeno zamolila za razrješenje, jer je zbog propusta u MVP-u imenovana mimo Pravilnika o službi u MVP koji propisuje da se zvanje veleposlanika u MVP-u može dobiti tek nakon osam godina radnog staža u vanjskim poslovima.

(Hina)

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 126, 01. XI 2003.

PRIJEDLOG ODLUKE O ODRŽAVANJU SLOVENSKE VOJNE VJEŽBE IZAZVAO ŽESTOKU POLEMIKU U SABORU Tadić: Slovenski okupator ne smije vježbati u Slunju!

ZAGREB - Jedino što je dobro u ovoj odluci jest to da se ona dvije godine nakon donošenja Zakona o sigurnosnim službama uopće našla na dnevnom redu. Ništa više od toga. Držim naime, da tek dva člana Vijeća, Vlatko Cvrtila i Krunoslav Antoliš, imaju znanja i teorijskog iskustva o radu obavještajnih službi, ostali su posve neiskusni i neće se moći snaći u uvjetima kada je obavještajni sustav pun unutrašnjih sukoba! - kazao je predsjednik Libre Jozo Radoš, najžešći kritičar predloženih imenovanja predsjednika i šest članova Vijeća za nadzor sigurnosnih službi, o čemu su u četvrtak vrlo živo raspravljali zastupnici.

Odbor za unutrašnju politiku zastupnicima je predložio za predsjednika Vijeća sveučilišnog profesora politologije Vlatka Cvrtilu, dok su za članove predloženi sveučilišni profesor informatike Krunoslav Antoliš, stručnjak za elektrotehniku u HT-u Mile Čulumović, inženjer strojarstva Zoran Grgić, politologinja Nenada Vukman, koordinator Centra za ljudska prava Tin Gazivoda te odvjetnik Miroslav Šeparović.

- Bilo bi dobro da su u Vijeću sve potpuno nezavisne osobe iza kojih nitko ne stoji, koje nisu vezane ni uz jednu političku stranku, a pogotovo nisu članovi stranaka i koje, naravno, sve političke stranke podržavaju. No, mi smo na žalost zbog političkih podjela i zbog kulture vođenja kadrovske politike daleko od toga - kazao je Radoš.

Naglasio je primjerice neiskusnost Nenade Vukman čiji životopis, smatra Radoš, ne daje nikakvu mogućnost da svoj posao u Vijeću radi uspješno. "Samo poštenje gospode u koju ne sumnjam nužna je pretpostavka, na žalost, ne i dovoljna da bi se ovaj posao radio", primijetio je Radoš. Članstvo u Vijeću bivšeg HDZ-ova ravnatelja HIS-a Miroslava Šeparovića stavio je pak pod upitnik zbog sukoba interesa neminovnog kako zbog Šeparovićeva odvjetničkog posla, tako i zbog toga činjenice što je svojedobno bio čelnik HIS-a. Uostalom, kazao je, dovoljno je prisjetiti se priče o tome kako je Šeparović navodno zadržao dio materijala u kućnom sefu iz doba dok je bio na čelu HIS-a i nakon što je prestao biti ravnatelj.

No, ono što je za Radoša mana, za Damira Kajina (IDS) je prednost. On,

ZAKONI I PROPISI

UVOZ AUTOMOBILA BEZ PDV-a KAKO POVRATNIK MOŽE "ZAOBIĆI" POREZ NA DODANU VRIJEDNOST

Suradnja između Odjela za pravne i opće poslove HMI i Carinarnice Zagreb ogleda se u pravodobnom i točnom objavljivanju relevantnih informacija o povlasticama za povratnike, kako bi im se olakšao i ubrzao postupak oslobađanja od raznih davanja.

Člankom 187. stavak 1. točka 11. Carinskog zakona ("Narodne novine" broj: 78/99, 94/99, 117/99, 73/00, 92/01 i 47/03) propisano je da su od plaćanja carine oslobođeni predmeti koje radi preseljenja uvoze fizičke osobe koje su neprekidno boravile u inozemstvu najmanje tri godine, pod uvjetom da su ih posjedovale i koriste u svojem kućanstvu najmanje 12 mjeseci od dana povratka odnosno dana useljenja u Republiku Hrvatsku.

Zakonom o izmjenama i dopunama carinskog zakona ("Narodne novine" broj 92/01) propisano je da se oslobođenje od plaćanja carine propisano člankom 187. stavak 1. točke 2.-17. ne odnosi na osobna motorna vozila iz tarifnog broja 87. 03 Carinske tarife.

Tarifi broj 87. 03 Carinske tarife (Uredba o carinskoj tarifi za 2003. godinu "Narodne novine" broj 142/02) sadržava osobne automobile i druga motorna vozila uglavnom konstruirana za prijevoz osoba, uključujući motorna vozila za kombinirani prijevoz osoba i robe tipa "karavan", "kombi" itd. i trkaće automobile.

Slijedom navedenoga proizlazi da ne postoji oslobođenje od plaćanja carine prilikom uvoza osobnog automobila.

Nadalje, člankom 12. stavak 6. Zakona o porezu na dodanu vrijednost ("Narodne novine" broj 47/95, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00 i 54/01) propisano je da je plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođen uvoz upotrebljivanih dobara kućanstva i osobnih stvari koje radi preseljenja u Republiku Hrvatsku uvoze fizičke osobe uz uvjete propisane carinskim propisima. To u konkretnom slučaju znači da će se porezno oslobođenje primijeniti u svim slučajevima kada korisnik povlastice ispuni uvjete propisane člancima 644. i 645 Uredbe za provedbu carinskog zakona ("Narodne novine" broj 48/00, 49/00, 77/00, 12/01 i 110/01), odnosno kada uz zahtjev za oslobođenje od plaćanja PDV-a priloži sljedeće isprave:

- dokaz da je vozilo koje uvozi u njegovom vlasništvu najmanje 12 mjeseci prije povratka odnosno dana useljenja u Republiku Hrvatsku (vlasnička knjižica vozila, ovjereni kupoprodajni ugovor...)

- potvrdu diplomatskog ili konzularnog predstavništva RH ili drugu odgovarajuću dokumentaciju iz koje se može utvrditi neprekidni trogodišnji

naime, smatra kako je dobro da je Vijeće na svojevrsan način izbalansirano te da u njemu sjedi primjerice i hadezeovac i čovjek iz nevladinih udruga. Ivana Jamjaka (HDZ) zasmatalo je što se spominjanjem Šeparovića konstantno sugerira da su tajne službe za HDZ-a radile samo negativne stvari.

Žestoku polemiku izazvala je naoko benigna točka dnevnog reda podužeg naslova - "Prijedlog odluke o održavanju vojne vježbe bojevog topničkog gađanja obrambenih snaga slovenske vojske na državnom području RH ABS Slunj 2003." Kompletan oporba usprotivila se tome da se slovenskoj vojsci u ovom trenutku napetih odnosa iznajmi zemljište u Slunju za njihovu vojnu vježbu za koje bi 200 vojnika uz 12 topova vježbalo od 12. do 18. listopada. Najžešći je bio pravaš Tonči Tadić koji je konstatirao da je slovenska država prisutna na hrvatskom teritoriju i da drži pod okupacijom dio Hrvatske odnosno Svetu Geru.

- Nisam nikad čuo da zemlja koja ima okupiran jedan svoj dio dopušta toj okupacijskoj sili da na njenom teritoriju izvodi vojne vježbe, osim ako nije cijela okupirana i ako nije protektorat te države. Ovo je vrhunac političkog mazohizma ove vlasti. Jedini način na koji se vježba može održati jest da Slovenci koriste poligon za artiljerijsko gađanje, ali da im cilj bude slovenska vojarna na Svetoj Geri, pa neka tuku koliko hoće. Mogu vježbati gađanje, a mogu vježbati i snalaženje pod artiljerijskom paljbom na Svetoj Geri, pa tucite sve ove dane koliko vježba traje, svih šest dana, udri, udri, udri - kazao je Tadić.

Na to je reagirao Damir Kajin (IDS) kazavši kako je korištenje ovakve retorike neprikladno unatoč činjenici da je Sv. Gera hrvatski teritorij, jer granica još uvijek nije definirana. No, IDS je također protiv toga da bilo koja vojska samostalno koristi teritorij RH da bi na njemu vježbala.

Branislav Tušek i Klub SDP-a jedini nisu dvojili da je vježba slovenske vojske na našem području doprinos stabilnosti i sigurnosti u ovom dijelu Europe te doprinos jačanju povjerenja i partnerskih odnosa sa Slovenijom. Ta je konstatacija izazvala lavinu reakcija zastupnika koji prema vlastitom priznanju ne vide ništa od slovenskog povjerenja i partnerskih odnosa.

(Slobodna Dalmacija 10.10)

boravak u inozemstvu

- ispravu o prebivalištu u RH
- pisanu, od javnog bilježnika ovjerenu, izjavu o datumu povratka u RH i dosadašnjem nekorisćenju carinske povlastice.

- popis rabljenih predmeta kućanstva koje namjerava preseliti u RH
Na temelju zahtjeva za oslobođenje od plaćanja PDV-a i naprijed navedene dokumentacije Carinarnica Zagreb u upravnom postupku donosi rješenje kojim se uvezeni osobni automobil oslobađa od plaćanja PDV-a, te se isto prilaže prilikom registracije motornog vozila.

ZAKLJUČAK: Prigodom povratka iz inozemstva na uvoz osobnog automobila koji je u vlasništvu povratnika najmanje 12 mjeseci prije povratka plaća se carina sukladno stopi propisanoj Uredbom o carinskoj tarifi za 2003. godinu ("Narodne novine" broj 142/02) i poseban porez (tzv. Trošarina) sukladno Zakonu o posebnim porezima na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove ("Narodne novine" broj 136/02) dok se porezna dodanu vrijednost ne plaća ukoliko povratnik ispunjava naprijed propisane uvjete.

Na kraju, trebate li dodatne informacije, možete se obratiti Carinsko-pravnom odjelu Carinarnice Zagreb, Avenija Dubrovnik 11, 10000 Zagreb, telefon br. 01 /65-02-124.

Savjetuje Iva Murat Koić, autorica je viša upravna savjetnica u Carinsko-pravnom odjelu Carinarnice Zagreb ("Matica", rujna 2003.)

modernage glass inc.

Window Walls - Curtain Walls
Glass - Glazing - Mirrors
Store Fronts - Entrance Ways

239 Bering Avenue
Toronto, ON, M8Z 3A5

Tel.: (416) 233 5880
Fax: (406) 233 6092

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 126, 01. XI 2003.

Djeca su dar Božji...

"Ja ću samo jednom hodati ovim svijetom. Sve što mogu učiniti, sve dobro što mogu drugima pružiti moram učiniti sada. Ne smijem odgađati za poslije ili propustiti, jer nikada se više neću moći vraćati i hodati ovim putem."

Henry Drummond

Kad sam u Hrvatskoj, uz sva ona "dobra mjesta" na kojima zaista uživam, obično posjećujem i ona druga mjesta. Recimo, nikad ne propustim priliku a da ne posjetim groblje, posebno groblje Vukovaraca i svih palih branitelja iz Domovinskog rata, ne samo u Zagrebu, već i u drugim mjestima. Posjećujem tu i tamo ranjene branitelje, razgovaram s ljudima koji su u neimaštini, ili im je teško, a ovaj me puta put nanio i u jedan dječji dom, dom Sv. Terezije od Malog Isusa. Tamo sam otišla samo zahvaljujući mojim prijateljima, Miri i Roko Tanfara, koji su me zamolili odnijeti paketić djevojčici koju oni pomažu, a koja živi u tom domu.

Hvala vam Mira i Roko Tanfara, prijatelji moji, što ste me poslali u Dječji dom Sv. Terezije od Malog Isusa. Iako sam vidjela djecu po raznim domovima, posebno za vrijeme Domovinskog rata, ova sadašnja posjeta otvorila mi je novi svijet: svijet napuštene djece, ostavljene, zaboravljene djece ili djece čiji roditelji nemaju sredstava za normalan život djeteta. Tog dana sam opet, nakon dugog vremena, vidjela ljubav na djelu.

Mali Vedran, sa prijateljima

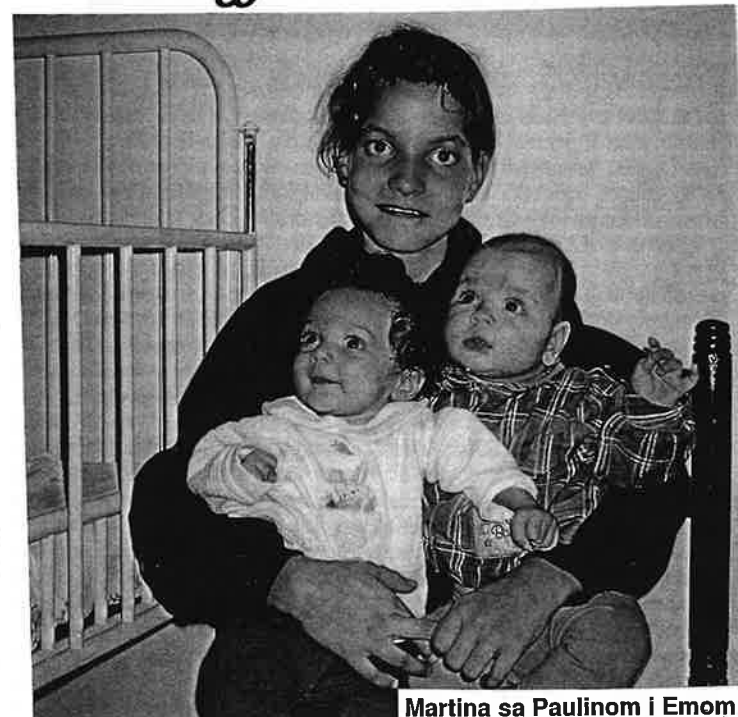
Dječji dom "Sv. Terezije od Malog Isusa" vode časne sestre reda Karmelićanki. U domu danas ima 35 djece, no o samoj dječji govoriti ćemo malo kasnije, jer to je posebna priča. Uz djecu tamo se nalaze i ostale sestre toga reda, za koje se brinu mlađe sestre koje žive u samostanu, koji je u isto vrijeme i dom. Tamo one nalaze ljubav i brigu u starim dani. Uz to, preko dana u Domu je dječji vrtić za djecu predškolske dobi, iz normalnih obitelji, a kojima treba briga preko dana, jer su roditelji zaposleni. No, vratimo se djeci, koja su štitenici doma. Ne znam da li ste ikad posjetili svoje kumče, ili neko dijete za čiju ste pomoć davali mjesecima ili godinama? Iako ja nisam imala kumče (jer moj rad je bio, koliko znate, potpuno drukčiji, politički), posjećivala sam i djecu branitelja, no nikad se nisam dovoljno zbližila s tom djecom. Neki od nas bili su i razočarani, jer su se osjećali prevareni zbog toga što se dijete koji puta nije javljalo, ili je bilo više skrbnika itd. No susret s malom Martinom, jednom od te djece, čiji kumovi Tanfare žive u Mississaugi, bio je za mene nešto posebno. Iako ja nisam njezin skrbnik, grlila me je, ljubila, stalno držala za ruku, upravo se otimala biti kraj mene, a posebno je bilo jako ono "I mene je netko posjetio!"

Ne znam da li razumijete što znači biti štitenikom dječjeg doma? Iako je ljubav sestara u tom Domu velika i to se osjeća na svakom mjestu, vrlo je važno za svako dijete biti "nešto posebno" bar jedan dan. Jer naša djeca, naša rođena djeca, nama su posebna svaki dan. Svaki ih dan stavljamo u krevetić, svaki dan im govorimo kako su dobri i lijepi i dragi i pametni - i svijest djece o tome koliko vrijede raste. Jer dijete raste u ljubavi, osmjehu, ponosu, sreći i toplini majke i oca.

Ta djeca često nemaju majku ili oca, ili oboje, rijetki su ti koji imaju nekog. Ne možemo govoriti o pojedinačnim slučajevima, jer svatko od nas ima pravo na svoj život, ostavimo tragedije na stranu. No, svatko od nas ima mogućnost, posebno mi ovdje, usrećiti jedno dijete negdje. Zar to ne bi mogla biti Hrvatska?

U dječjem domu Sv. Terezije ima 35 djece. Kod njih u domu živi pet prekrasnih beba, svaka od njih ima svoju povijest, a bebe su jedna ljepša od druge. Teško je zaboraviti Emu, Paulinu i druge. A kad vidite one srednje, 2.5 godine od negdje četiri godine, srce vam zastane. Pitajte samo gđu. Višnju Geoheli koliko puta su joj oči zasuzile, ali suza se ne smije pokazati, jer djeca ne smiju vidjeti suzu, bar ne moju ili suzu gđe. Geoheli.

Kad sam prvi puta došla u dom, donijela sam samo paketić za Martinu po želji njenih kumova iz Kanade. Došla sam inače praznih ruku, i to je

Martina sa Paulinom i Emom

"koštalo" moje srce. Kad smo došli kod malih beba, stajala sam kraj Pauline i mislila 'pa kako nisi donijela bar jednu pelenu'? A kad smo došli kod onih srednjih, Vedran me, zaplićući jezikom, tepajući, pitao: "Teta, zasto mi nisi donijela lizalice...?" i onda dodao "A oces me teta uzeti sa sobom..." Mislim da vam ne moram reći što se samnom događalo nakon toga.

Vratila sam se u taj dom kasnije natovarena bombonima, keksima, čokoladama i, jasno, lizalicama. Nakon zagrljaja svih oko mene, pozdrava "Pa, došli ste opet!", i širokih osmjeha, ipak je za mene najljepši prizor bio vidjeti lizalice u ustima svakog malog djeteta iz grupe 2.5 do 4 godine! Posebno Vedrana. Jasno, pitanje "Oces me teta uzeti sa sobom" opet je bilo, no tu nema pomoći. Djeca žele svoj dom.

Nisu lizalice bile važne uopće, ono što sam ja osjećala bilo je važno. Ipak sam tog dana nekom djetetu iz tog Doma bila nekakva utjeha. Jer sestre koje tamo rade i žive, prave su majke svakom djetetu tamo, što je vidno na svakom koraku, ali nisu dostatne. Trebamo i svi mi drugi nešto pokloniti toj djeci. Ne lizalicu, ne bombone ili odijelce, već sebe, svoje srce, a to nije lako.

Ovaj Dječji dom, kao i svaki dječji dom treba i Vas, svakog od nas. Ovaj dom je vjerska ustanova i nema državnu potporu, sami se financiraju. Sredstva koja oni imaju po djetetu nisu dostatna, a njihov rad je tako važan. Mi u Kanadi imamo toliko puno, priznajte i sami. Svakako je potrebna je Vaša financijska pomoć za neko dijete, možda neko posebno dijete, kao recimo "moju" Paulinu - za malu Paulinu ću se ja brinuti, ili Martinu moji prijatelji Mira i Roko Tanfara. Kontaktirajte Dom, tražite sestru Kristinu, pitajte, razgovarajte s njom. Ipak, najvažnije je ono što ćete doživjeti kad dođete u posjet Dječjem domu Sv. Terezije od Malog Isusa, djetetu kojem pomažete: zagrljaji i sreća će biti veća i potpunija od svega što ste doživjeli do sada.

Valentina

Kontakt: Dječji Dom Sv. Terezije od Malog Isusa, Vrhovec 29,
10000 Zagreb, Hrvatska, Tel 385/13 771 976
Webb page: <http://www.jakov.hr/hr/index.htm>
Sestra Kristina e-mail: s.kristina@ica.net

Male štitenice doma

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 126, 01. XI 2003.

GOVOR

Govor je posebno oblikovan tekst koji je načinom izlaganja i izgovaranja prilagođen određenoj prigodi. Predavanje i govor su slični. Usmeni su oblici. Načelno je u govoru više subjektivnosti, govornikovih osjećaja. Mnogi i predavanje redovno svrstavaju u govore.

Govor je jedna od govornih vrsta, ali i neprijeporno je najpoznatija, zapravo s najznačajnijom tradicijom u javnom priopćivanju skupinama ljudi. Sadrži je i riječ govornik, naziv osobe koja priopćuje (drži) govor. Za osobu koja znađe dobro govoriti kaže se da ima govorničko umijeće. Vještina koja njeguje umijeće javnoga govorenja zove se govorničvo. Također govorničvom ili retorikom naziva se i proučavanje temeljnih načela javnoga priopćivanja ili govorenja.

Među povijesnim ličnostima poseban ugled imaju izvrsni govornici. Njegovanje govorničva ima svoje duge korijene u dalekoj povijesti, a iznimno sustavno izobrazbom govornika u uzornim govorničkim školama bavili su se Grci od 6. stoljeća prije Krista. Stari Rimljani su ih naslijedili i nastavili usavršavanje govornika. Grčko pa rimsko govorničvo i školovanje govornika bit će ugrađeno u temelje europskoga te svjetskoga školstva i govorničke izobrazbe tijekom dvaju tisućljeća nakon Krista. U dijelu 20. stoljeća i u jednom dijelu Svijeta, pod pritiskom izvjesnih političkih ideologija, potiskivano je govorničvo iz školstva te je nestalo mogućnosti sustavne govorničke izobrazbe. U posljednjem desetljeću istoga stoljeća zamjetno je ponovno otvaranje mogućnosti za stjecanje govornoga umijeća u redovnom školstvu, a ustanovljuju se i posebne govorničke škole.

Stari Grci su isticali da do govorničkog umijeća treba obilje strpljivosti, duga i uporna rada. Tvrdili su da vježbanje može učiniti dobrim govornicima i osobe za koje se misli da nemaju nimalo govorničkoga dara. Navodili su za uzor govornika Demostena o kojemu se pričalo da je u dječjoj dobi jako mucao, ali upomošću je pobijedio mucavost i postao jedan od najpoznatijih svjetskih govornika svih vremena.

Osobe koje imaju značajno govorničko umijeće uvijek se usavršavaju i pripremaju za govor. Učitelji govorničva obično savjetuju (mogućem, budućem) govorniku četiri stupnja priprema:

1. Prikupljanje građe: Služeći se različitim izvorima, budući bi govornik trebao pronalaziti odgovarajuće podatke.

2. Raspoređivanje građe: Prikupljenu građu potrebno je sustavno raščlaniti. Stvara odgovorajući redosljed.

3. Sastavljanje govora: Raspoređena građa dobit će svoje prikladno mjesto u sastavljanju cjelovitog govora. Zatim se oblikuju pojedini dijelovi govora i završno govor u cjelini.

Iskusni govornici ne pišu svaku rečenicu, ali za svaku pojedinost predviđaju mjesto i vrijeme.

4. Zapamćivanje: Govornici nastoje zapamtiti najvažnije dijelove govora: redosljed izlaganja, temeljne činjenice, najjače obrazloženje, svježja potkrepljenja, ilustracije, primjere i sl. Duga iskustva su pokazala da je vrlo riskantno učenje govora napamet. Neće se ostaviti dobar dojam na slušateljstvo govorenjem napamet.

Donosimo prigodni govor istaknutoga hrvatskog književnika, ali i političara, pravaša, Eugena Kumičića koji je bio izvrstan govornik:

Uz dan Svih Svetih

O HRVATSKOJ DOMOVINI

Velecijenjene gospođe! Gospodo!

Sinovi ujedinjenih i samostalnih domovina, kada slave koji događaj, ne običavaju govoriti o svojoj domovini. S nama je drugačije: naša je domovina rastrgana. Slobodni narodi raspravljaju, kako da nešto preurede u svojoj domovini, a naša je prva i najsvetija misao, kako da sjedinimo Hrvatsku.

Već su prošla tri stoljeća i pol, što je kralj Ferdinand I. govorio izaslanikom hrvatskoga Sabora, da je Hrvatska prastaro i plemenito kraljevstvo - "regum vetustum et nobile". Eto, već prije tri stoljeća i pol bila je naša domovina poznata kao prastaro i slavno kraljevstvo, a kako nam je danas? Odgovor je tužan: iz svoje krasne i plodne, svakim Božjim blagoslovom obasute domovine, iz svoje staroslavne domovine sele se Hrvati u daleki svijet!

Nevesele, potresne misli zaokupe našu dušu svakoga Hrvata kada se ogleda širom svoje domovine. A što znači ta riječ: domovina?

Naša je domovina sva prošlost, sva sadašnjost i sva budućnost našega naroda. Je li dostojna naša domovina da ju ljubimo, da za nju radimo, da se za nju borimo? Ta plodna je i krasna, sveta i slavna, pa kako da ju ne ljubimo? Odisaj ljubio je neizmerno svoju malenu i kršnu Itaku. Tko da ne ljubi svu slavu, svu muku, sve patnje, svu prolivenu krv, svu povijest svoga naroda? Kakvo je ono srce, koje izdaje sve svete uspomene svoga naroda, svu prošlost, sadašnjost i budućnost, svu borbu za slobodu, sve spomenike, sve grobnice iz davnih dana, sve svježije grobove i grobove u kojima ćemo mi počivati, i grobove naših najdaljnjih potomaka? Hrvati, ljubimo svoju domovinu, radimo za nju, neustrašivo borimo se za nju, sve žrtvujemo, a vi, plemenite kćeri našega naroda, vi nas sokolite, u našoj borbi neka nas prate vaše pobude, vaši uzdisaji, vaše molitve! Ako se razori komu otadžbeniku njegovo ognjište, ako mu se uništi sva obiteljska sreća, otarite potajice svoje suze, pa onda sokolite druge.

Krasna zemlja u kojoj mi živimo, i more koje cjeliva njezine obale, i mi svi ovdje i svi ostali Hrvati, i naš milozvučni i sjajni, stari i uvijek mladi hrvatski jezik, i to je naša domovina. Sva naša prošlost, sadašnjost i budućnost; svi naši umnici i junaci, mrtvi i živi, i oni koji će se roditi od hrvatske majke, i to je naša domovina. Sve hrvatske djevice, sve odvedene u tursko ropstvo, svi starci, sve majke i sva djeca, pogažena turskim kopitom, sva hrvatska krv, prolivena kroz dvanaest stoljeća i više; sva borba, sva čežnja, sve suze za slobodom, i to je naša domovina. Sve to ukupno naša je domovina, pa i sve ruševine starih gradova po humcima i brdinah; svi razoreni hramovi i sve one svete iskopane ploče, svi slomljeni mramorni stupovi i sva grobišta, sve naše patnje i sva naša slava, sve to ukupno, sve je to domovina naša! A tko da sve to ne ljubi? Tko da sve to izda? ... Oj, mila, sveta i slavna hrvatska domovino naša, mi svi, tvoja djeca, želimo, hoćemo, i borit ćemo se, da budeš što prije ujedinjena, slobodna i samostalna! Živjela Hrvatska!

Eugen Kumičić

(Hrvatska čitanka)

Milan Radić:

Svisvetska zvona

Bila su to stara hrastovička zvona.

Za duše je cijele svisvetske noći malo zvono, zvoneći jecalo, srednje zvono, kašljući, brevalo, a veliko je imalo tamni zvon din-don.

Ne zvone sad u Hrastovici svisvetska zvona jer više ih i nema.

Tamo je šutnja i pustoš nijema.

STUDIJA O UDŽBENICIMA POVIJESTI ZA OSNOVNU ŠKOLU IZ KOJIH UČE DJECA U SLOVENIJI, HRVATSKOJ I SRBIJI I CRNOJ GORI

Ustaše kulturnjaci, četnici humanitarci, partizani ideolozi Slovenci su se odricali, Hrvati su bili proganjani, a Srbi su čuvali Jugoslaviju, piše u udžbenicima osnovnoškolske povijesti

Za Slovence je to bila država koju je narod gradio s radošću i entuzijazmom. Premda je Slovenija, kao najrazvijenija republika, morala slati najviše novca u federalni budžet i unatoč tome što su zakoni bili rađeni po mjeri većinskog stanovništva u Srbiji, Hrvatskoj i BiH, bila je to federacija u kojoj su Slovenci imali autonomiju u prosvjeti i kulturi.

Iz hrvatske perspektive, bilo je to, prije svega, jedno totalitarno i nedemokratsko uređenje u kojem je bila proganjana Katolička crkva i u kojem su bili preferirani Srbi. I Hrvati, poput Slovenaca, smatraju da su se razvijali brže od ostalih i da su nepravедno morali izdržavati zaostale dijelove zemlje.

Srbi, pak, tvrde da su oni jedini narod koji je štitio bivšu državu, a svi su ostali bili separatisti kojima je krajnji cilj bilo stvaranje nacionalnih država. Iz njihove perspektive, raspad Jugoslavije mogao se nazrijeti već 60-ih, kad je iz Partije isključen srpski šef policije Aleksandar Ranković.

Ako pokoji od ovih redaka i zvuči poznato, nije riječ o rezultatima istraživanja javnog mnijenja u zemljama bivše Jugoslavije, nego o izvacima iz studija o udžbenicima iz povijesti koje su prošle godine objavljene u sklopu "Zajedničkog povijesnog projekta" Centra za demokraciju i pomirenje u jugoistočnoj Europi (CDRSEE), čije je sjedište u Solunu. Jedan od ciljeva projekta, u kojemu sudjeluju nastavnici i profesori povijesti iz desetak zemalja u regiji, utvrđivanje je trenutačnog stanja u "političko povijesnog obrazovanja".

Cilj nam nije bio uspostaviti konsenzus o onome što se dogodilo. Željeli smo, prije svega, suprotstaviti različite povijesne perspektive koje o određenim događajima u ovoj regiji postoje - izjavila je nastavnica povijesti Snježana Koren, sudionica projekta i autorica Profilovih udžbenika iz povijesti za sedmi i osmi razred osnovne škole.

STO SE DOGODILO

Prikazi koji analiziraju kako se bivšu Jugoslaviju prezentira u udžbenicima iz povijesti rađeni su prije tri godine, ali se stanje u Sloveniji, Hrvatskoj i SCG otad nije značajnije promijenilo: bitne karakteristike udžbenika i dalje su etnocentrizam i prikazivanje vlastita naroda kao žrtve. U zemljama u kojima državne izdavačke kuće još imaju monopol na izdavanje školskih udžbenika, kao što je Srbija i Crna Gora, mogućnosti za prezentiranje alternativnih tumačenja svedene su na minimum.

U najnovijem udžbeniku za srednju školu koji je uveden prije godinu dana, dakle u vrijeme nove vlade, napravljena je neviđena revizija Drugoga svjetskog rata. Četnici su, primjerice, prikazani kao jedna gotovo humanitarna organizacija koja se borila za očuvanje naroda, a za Dražu Mihailovića se kaže da je završio visoke vojne škole i da je volio francusku književnost. Istovremeno, udžbenik za osmi razred osnovne škole Miloševića spominje tek kad je 2000. godine smijenjen. Što se događalo prije toga, učeniku iz tog udžbenika nikako ne može biti jasno - ustvrdila je Dubravka Stojanović, docentica na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Beogradu.

U pozadini monopola, uobičajeno, nije ideologija, nego novac. U Srbiji se znanstvena izdanja u prosjeku prodaju u nakladama manjim od tisuću primjeraka, pojašnjava D. Stojanović, dok se udžbenika proda i do 20 tisuća primjeraka. U Srbiji omjer nacionalne i svjetske povijesti sada iznosi 70 naprema 30 posto, a sljedeće se godine novi nastavni plan i program, zajedno s novim udžbenicima, uvodi u više razrede osnovne škole.

RAZLICITO O ISTOM

Situacija se mijenja brže u zemljama u kojima se na tržištu usporedno natječe više udžbenika.

U Hrvatskoj se, općenito uzevši, smanjuje broj djece koja uče iz starijih udžbenika koji su odražavali atmosferu iz ratnog razdoblja - rekla je Magdalena Najbar-Agičić, urednica u izdavačkoj kući Profil. Takav je, primjerice, slučaj udžbenika iz povijesti za osmi razred osnovne škole Ive Perića, koji je često izdvajao zbog upotrebe isključivog i nacionalističkog diskurza.

U srazu s pet usporednih udžbenika, prema podacima s internetske stranice Ministarstva prosvjete i športa, Perićev udžbenik ove godine koristi manje od deset posto učenika.

Iz pregleda udžbenika iz povijesti jasno je da u Hrvatskoj koegzistiraju različita, čak i suprotstavljena tumačenja povijesnih događaja.

Sudeći prema udžbenicima koje odabiru, većina nastavnika povijesti u Hrvatskoj pripada nekoj povijesnoj srednjoj struji. Manji je postotak onih koji su skloni novijim pristupima u nastavi, a onih koji su sami po sebi nacionalisti i koji će uvijek birati takve udžbenike još je manje - tvrdi M.

Najbar-Agičić.

Jedan od najvećih problema, objašnjava, upravo je zastarjeli nastavni plan i program koji nije bitnije mijenjan od polovine devedesetih.

Taj plan, recimo, nameće da u okviru lekcije o NDH treba govoriti i o kulturnoj djelatnosti u toj državi. Tada sve ovisi o dovitljivosti autora udžbenika: tu može biti riječi o bogatoj izdavačkoj djelatnosti, ali i o prigonu nepoćudnih intelektualaca u NDH... Trenutačno nitko i ne zna kad će taj plan biti promijenjen - objašnjava M. Najbar-Agičić. Iako nastavni plan nalaže da omjer nacionalne i svjetske povijesti u hrvatskim udžbenicima treba biti 60 naprema 40 posto, naši sugovornici tvrde da je taj omjer bliži 50 prema 50 posto.

U Sloveniji su, pak, novi udžbenici pisani po nastavnom planu i programu koji je promijenjen sredinom devedesetih, a trenutačno su u prodaji po tri udžbenika iz povijesti za osnovnu i srednju školu. Omjer nacionalne i svjetske povijesti je 40 naprema 60 posto.

POVIJEST I ISTINA

Otkad su se 1998. godine pojavili novi udžbenici, autori se trude imati što bolje ilustracije i izvore, a i tekstovi su mnogo neutralniji i više nema toliko komunističke ideologije. Prilično smo zadovoljni postignutim i može se reći da su nam udžbenici relativno objektivni - rekla je članica predsjedništva Udruženja nastavnika povijesti Slovenije i nastavnica povijesti Jelka Razpotnik.

U nastavku "Zajedničkog povijesnog projekta" skupina nastavnika i profesora povijesti izradit će niz zajedničkih, alternativnih priručnika o četiri povijesne teme: Osmansko Carstvo, stvaranje nacionalnih država, Balkanski ratovi te Drugi svjetski rat. U nakladi od po dvije tisuće primjeraka po zemlji, knjige će se sljedeće godine dijeliti besplatno, a cilj je izložiti što veći broj nastavnika i učenika različitim pogledima na povijesne događaje.

Cilj nastave povijesti ne bi trebao biti otkrivanje neke apsolutne istine. Od toga je mnogo korisnije da učenike naučimo kritički razmišljati, da ne vjeruju svemu što vide ili pročitaju i da nauče koristiti različite izvore informacija - zaključila je Snježana Koren.

(Orlanda Obad, Jutarnji list, 27. rujna 2003.)

PO IZVJEŠĆU REPORTERA BEZ GRANICA VELIKI PAD SLOBODE MEDIJA U NAŠOJ ZEMLJI Hrvatska na 69. mjestu

ZAGREB - Međunarodna organizacija Reporteri bez granica objavila je u ponedjeljak izvješće o slobodi medija u svijetu u kojem je Hrvatska svrstana na 69. mjesto, mnogo lošije nego prošle godine. U drugom takvom izvješću Reportera bez granica, Hrvatska u regiji po slobodi medija stoji bolje samo od državne zajednice Srbije i Crne Gore svrstane na 85. mjesto. Niže je rangirana i od Albanije (34), Bosne i Hercegovine (37) i Makedonije (51), kao i od Slovenije, visoko pozicionirane na 20. mjestu. Dok je prošle godine Hrvatska po slobodi medija bila na 33. mjestu, ove godine svoje 69. mjesto dijeli s Tanzanijom. U izvješću se ne navode razlozi drastičnog pada Hrvatske na ljestvici. Popis je ove godine obuhvatio 166 zemalja, a sastavljen je na temelju odgovora na niz pitanja o kršenju slobode medija postavljenih novinarima, istraživačima, pravnicima i aktivistima za ljudska prava. Prvo mjesto, kao i prošle godine, dijele Finska, Island, Nizozemska i Norveška, a posljednje, 166., zauzela je Sjeverna Koreja. (Slobodna Dalmacija 21.10)

We invite the readers to express their opinions in the Letters to the editors and other articles in the newspaper. Submissions must not be longer than 250 words, however there could be some exception. The opinions/ articles/letters do not reflect personal opinion of the editor. We also reserve the right to edit the articles or letters with respect to length or libelous statements. All letters must include your first and last name, your address and telephone number.

Ericsson Tesla prvi u Hrvatskoj dobio certifikat za poslovnu izvrsnost

ZAGREB, 27. listopada - Europska zaklada za upravljanje kvalitetom (European Foundation for Quality Management, EFQM) iz Bruxellesa dodijelila je kompaniji Ericsson Nikola Tesla certifikat "Prepoznat po izvrsnosti" (Recognized for Excellence).

Ericsson Tesla prva je hrvatska (i ujedno prva u korporaciji Ericsson), koja je dobila ovaj certifikat za poslovnu izvrsnost.

Prema riječima Ivice Oslića, menadžera za kvalitetu u ETK, "dobivanje je tog certifikata znači da je kompanija jako dobro vođena i da njezini rezultati oduševljavaju sve - zaposlene, kupce i dioničare".

Inače, certifikat koji dodjeljuje EFQM nije dobilo mnogo kompanija - pa ga tako u švedskoj ima pošta, u Mađarskoj su ga dobile četiri tvrtke, u francuskoj gospodarska komora u Nici i kompanija Nikon.

EFQM je inače neprofitna organizacija koju je 1988. osnovalo 14 europskih kompanija, a njezina je misija promicanje kvalitete i održivosti izvrsnosti u europskim kompanijama, da bi one bile što konkurentnije.

U 2004. godini očekuje se 8,45 milijardi dolara prihoda od turizma

CAVTAT, 27. listopada - Niko Bulić ponovno je izabran za direktora Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice nakon što je na natječaj za to mjesto pristigla samo jedna - njegova ponuda. Bulić je za prvog čovjeka HTZ-a izabran jednoglasno na sjednici Turističkog vijeća HTZ-a u Cavtatu, gdje se od 26. do 28. listopada održavaju Dani hrvatskog turizma.

Sljedeće godine planira se povećati turistički promet za tri posto, a HTZ će raspolagati sa 156 milijuna kuna. Financije bi, prema predviđanjima HTZ-a, rasle za sedam posto pa bi prema računici turističke satelitske bilance prihod od turizma 2004. godine iznosio 8,45 milijardi dolara (ove će godine iznositi 7,9 milijardi dolara).

"Ako nam je cilj produžiti sezonu, onda je tri posto planiranog rasta premalo i ne budi optimizam, pogotovo kod stranih ulagača. Kada to vide, potencijalni strani ulagači odustat će od ulaska u hrvatski turizam", rekao je Ivan Mišetić, direktor Croatia Airlinesa i jedan od članova Turističkog vijeća.

Ministrica turizma Pave Župan Rusković odgovorila je da je u sadašnjoj situaciji, kada osim nas cijelo Sredozemlje bilježi minuse, i tri posto dobar plan. Mogućnost za produženje sezone ministrica ponajprije vidi u proboju na daleka tržišta poput Kine, Indije, Japana i Koreje.

Inače, Hrvatska će se sljedeće godine predstaviti na 101 turističkom sajmu za što će se potrošiti 29 milijuna kuna. Među ostalim, hrvatski će se turizam predstaviti i u Argentini.

"Moramo inzistirati na novim proizvodima. Osim toga, predlažem i da još jednom preispitamo nastupe na sajmovima. Ako se već predstavljamo u dalekoj Argentini, treba objasniti razloge tog poteza", drži Veljko Ostojić, predsjednik Turističke zajednice Istarske županije.

Hrvatska u prvih devet mjeseci ove godine bilježi sedam posto više pos-

U prvih šest mjeseci u Hrvatsku pristiglo 990 milijuna dolara stranih ulaganja

U prvih šest mjeseci ove godine u Hrvatsku je uloženo 990,65 milijuna dolara, objavila je Hrvatska narodna banka. Ukupan iznos stranih ulaganja pristiglih u Hrvatsku od 1993. do kraja lipnja ove godine iznosi više od 8,417 milijardi dolara. Od toga iznosa 5,17 milijardi dolara čine izravna vlasnička ulaganja, dok 1,25 milijardi dolara otpada na zadržanu dobit, reinvestiranu u Hrvatskoj. U prvoj polovici godine u Hrvatsku je, dakle pristiglo više stranih ulaganja nego tijekom cijele prošle godine u kojoj je u Hrvatsku investirano 980,51 milijun dolara.

U prvom polugodištu najviše stranih ulaganja evidentirano je u trgovini, osobito u maloprodaji (27,54 posto). Nadalje, 24,23 posto stranih ulaganja osobito se na bankarstvo, 8,85 posto stranih investicija završilo je u mesnoj industriji, a 6,62 posto u proizvodnji čelika.

U prvom polugodištu 2003. najviše stranih ulaganja je pristiglo iz Austrije (30,23 posto). Zatim slijede SAD (27,54 posto), Nizozemska (10,69 posto), Njemačka (10,49 posto), Slovenija (5,5 posto), Luksemburg (3,72 posto), Italija (3,69 posto), Mađarska (2,16 posto) i Švicarska (1,88 posto). Europska banka za obnovu i razvoj u Hrvatsku je pak u prvom polugodištu uložila 3,25 posto od pristiglih stranih ulaganja.

U cijelom proteklom desetljeću, u razdoblju od 1993. do sredine ove godine, najviše je stranih ulaganja završilo u sektoru telekomunikacija (25,52 posto). Pored telekomunikacija strane ulagače je najviše zanimalo bankarstvo (22,98 posto stranih ulaganja) i farmaceutika (13,04 posto). Više od tri posto stranih ulaganja završilo je u industriji cementa (3,81 posto) i hotelskog djelatnosti (3,24 posto).

Najviše stranih ulaganja ukupno je dosad pristiglo iz Austrije (24,68 posto), Njemačke (21,95 posto) i SAD-a (16,87 posto). Zatim slijedi

EFQM je vlasnik modela izvrsnosti i upravlja procesom natjecanja i dodjeljivanja Europske nagrade za kvalitetu.

Pojašnjavajući taj model, Oslić je kazao da on predstavlja sustavni pristup koji povezuje različite aspekte izvrsnosti u jednu integriranu strategiju poboljšavanja. Model se može primjenjivati na više načina, a jedan od najčešćih je primjena upitnika za samoprocjenjivanje koji otkriva potencijale za poboljšavanje, a takvo samoprocjenjivanje u ETK su provodili osam godina. Kako je kazao Oslić, moguće je da će ETK za koju godinu aplicirati i za Europsku nagradu za kvalitetu.

Kako je kazao predsjednik Uprave ETK, Lke Enell, dobivanje certifikata rezultat je sustavnog dugogodišnjeg poboljšavanja kompanije u kojem su sudjelovali svi zaposlenici. "Želja nam je da na EFQM web stranici, koju smo otvorili za hrvatske kompanije, ne ostanemo sami već da nam se u sljedeće dvije, tri godine pridruži još koja izvrsna hrvatska kompanija", kazao je Enell.

Vjesnik 28. listopada

jeta te pet posto više noćenja nego u istom lanjskom razdoblju.

Ivu Markusovića, bivšeg dugogodišnjeg direktora ACI-ja, zanima zašto se nedovoljno promovira i marketinški obrađuje privatni smještaj iako on čini trećinu ukupne ponude smještajnih kapaciteta. Bivšeg direktora bolskog Zlatnog rata Antuna Plenkovića interesira možemo li govoriti o turističkom rastu ili stagnaciji, budući da ove godine Hrvatska raspolaže sa 12 posto više kapaciteta nego lani.

Pave Župan Rusković odgovorila je da se porast od 12 posto uglavnom odnosi na privatne apartmane, odnosno privatni smještaj, a on nam je, ističe, temeljita nepoznanica iako u ponudi sudjeluje s velikim brojem kreveta.

"Moramo inzistirati da se zaustavi gradnja apartmana i da se grade mali hoteli. U protivnom pretvorit ćemo se u zemlju čistača budući da je za funkcioniranje apartmana potrebno samo jednom tjedno počistiti prostorije i promijeniti posteljinu", rekla je ministrica turizma, dodavši da je ona, kako bi se napravio prostorni plan u turizmu, od prvog dana mandata pokušala stupiti u kontakt s Ministarstvom zaštite okoliša i prostornog uređenja, ali u tome nije uspjela sve do danas. Naglasila je i kako paket turističkih zakona nije prošao saborsku proceduru jer mjesta, općine i gradovi nisu željeli ostati bez pet posto budžetskog novca koji je trebao pripasti regijama.

Direktori inozemnih predstavništava HTZ-a redom su se složili da je iza nas uspješna sezona. Po potražnji, Hrvatska je u Austriji na trećem mjestu iza Grčke i Italije, a u Češkoj, Slovačkoj, Mađarskoj i Sloveniji smo godina na prvom mjestu.

U bogatoj Italiji Hrvatska zauzima četvrto mjesto iza Francuske, Španjolske i Grčke, dok nam je iz Njemačke u devet mjeseci došlo 1,48 milijuna gostiju.

(Vjesnik 28. listopada)

Luksemburg (5,79 posto), Italija (5,57 posto), Nizozemska (5,28 posto), Slovenija (3,88 posto), Velika Britanija (2,92 posto), EBRD (2,12 posto) i Švicarska (1,59 posto).

Do kraja listopada u Hrvatsku bi trebao pristići novac (505 milijuna dolara) od prodaje 25 posto plus jedne dionice Ine mađarskom Molu. To znači da će 2003. godina postati rekordnom kada su strana ulaganja u pitanju, a ona bi se mogla približiti iznosu od dvije milijarde dolara. To bi nadmašilo prošlogodišnja očekivanja većine analitičara koji su u 2003. očekivali investicije od 1,5 milijardi dolara. Dosad se, inače, rekordnom godinom pokazala 2001. u kojoj je u Hrvatsku uloženo gotovo 1,56 milijardi dolara.

(Vjesnik,24.10)

NOVI ZAKON O GRADNJI - GARAŽE BEZ GRAĐEVINSKE DOZVOLE

ZAGREB, 17. listopada (Hina) - Hrvatski sabor je u petak prihvatio novi Zakon o gradnji, po kojemu će, od 1. siječnja iduće godine, postupak prikupljanja dokumentacije za gradnju obiteljskih kuća i jednostavnijih objekata biti bitno jednostavniji. Vladinim amandmanom povećan je broj objekata za čiju gradnju neće biti potrebna građevinska dozvola. Bez građevinske dozvole gradit će se garaže, spremišta, drvarnice i drugi slični objekti, površine do 50 četvornih metara i visine sljemena do četiri metra.

Prihvaćenim amandmanima utvrđeno je da se kao javni poziv zainteresiranim strankama priznaje isticanje oglasne ploče s imenom investitora i glavnim značajkama projekta na gradilištu.

NA GRADSKOJ TRŽNICI

Tržnica u središtu grada, na tlu po kome su prošla stoljeća. Prostrana betonska ploča, - paleta za sve boje, bina za najšareniji kor ljudske operete u kojoj glavnu rolu pjeva želudac.

Mesari - uzorno utovljena tjelesa, s licima kao pun crven mjesec. Golemi krvavi butovi volova, koji su se možda još jučer kretali živi negdje po zelenom pašnjaku, sa zorom i suncem u svojim tromim, tihim očima. Bijele ploče svinjske slanine, - da je to gdje drugdje, mogle bi se činiti pločama krede ili bijela mramora.

- Prosim ih jednu kilu, ali ne s puno kožic!

- Je, gospica, a gde dobite bez kožic?

Još koja riječ i vaga od mjedi je pobijelila. Pa je opet žuta, bijelo se sakrilo u crn ceker od povoštena platna. U torbici je koji dinar manje kaošto je i od kile u cekeru koja deka manje, ali će zato kod kuće bar ta djeca i taj muž, ako ne ona djeca i onaj muž, kakvih također ima, imati varivo s mašću, a ne samo s vodom, ili i nikakvo.

- Kumica, a koliko išćete za ova dva merlina? Tri dinara? A je, a zadnjiput sam isto takve dobila za dva! (Merlin je jedna vrsta repe, op. ur.)

- Onda si ih tam opet kupite, gde ih dobite za dva!

- Pa kaj zato odmah morate biti tak prosti!

- A kaj bi bila prosta! Ote vi mesto mene sijati i kopati i još tak daleko nositi v grad tuliku košaru, pa bute i pet dinara iskali!

- Je!

- Pa je! Nekak!

Sve radi merlina! A tu je i peršin, mrkva, salata, kiselo zelje, repa, maslac, jaja, - svi domaći plodovi zemlje, sunca, prirode i ljudskoga truda izloženi su tu na drvenim klupama, i živopisno ih sa svojom nošnjom opkoljuju kumice-prodavačice, kumeki-prodavači, - sami oni kao također ovdje izloženi, samo tad kao iz nekog muzeja prošlosti.

Izložba, najstarija, najvažnija izložba od pamtivijeka. Koja je umjetnička izložba ikad bila tako posjećena kao što je ova svakidan? Mamice, kuharice, služavke, djeca, starci, sluge, uslužni muževi, sa cekerom, torbom, košarom, netko s više dinara, netk s manje ili i ništa; komešaju se, ogledavaju, pitaju, odgovaraju, svađaju se, kupuju, - je li i prometnije, rasprodanije izložbe ikada bilo od ove, ili i makar druge koje, na drugom mjestu, samo za iste ciljeve želuca?

Tržnica, gradska tržnica. Ovdje se otvara želudac grada, - želudac grada, želja, pravječna, neumoma želja za životom, perpetuum mobile vrste, ne sama ljudske.

Nešto za prezir, animalno, nisko? Ruku na srce, lijepi dusi, katkad baš prazni od ljepote, - samo je legenda pustinja sa skakavcima i manom nebeskom, no izvolite u nju, pa ćete u njoj naskoro imati bar to: fatu morganu baš ove iste ili koje druge tržničke izložbe!

Da! Ima gladi koje su više od gladi želuca, no gdje je ta duševna zgrada koja bi stajala, a da se naskoro ne sruši, na praznom želučanom dnu? Banalna istina, no ne bi li bilo još banalnije ne izreći je u vremenima velikih fraza s malo ispunjenja pogotovo za ocean onih najbijeđenijih?

Tržnica dakle! Želudac grada, želja, pravječna, neumorna želja, perpetuum mobile života!

- Prosim, kilu govedine, ali s lepim kostima za juhu... Znae, moji doma...

A tek malo dalje, na drugoj doduše strani od tih kosti, traženih za obiteljsku juhu, no još uvijek sasvim blizu, tik ispod ruba prostrane betonske tržničke ploče, kopa se zemlja za proširenje tržnice.

Kopa li se zemlja za tržnicu ili neboder, nije li to kopanje groba? A ovdje se zbilja kopaju grobovi, grobovi stari, neočekivani, nitko nije znao, da su tu.

Stoljeća su prošla nad tim tlom, stoljeća su u njemu. Stara je tu crkva, nekad je bio još možda stariji samostan. Bili su tu labirinti kuća, ljudi su se tu komešali, molili, svađali, ljubili, mrzili, živjeli svoj mali život, a djeca u igri još manji, - život je tekao iz naraštaja u naraštaj, a ispod njega bila je smrt, bili su grobovi.

I eto ih, eto kopača, koji trnokopom i prstima polako odgrču tu mrku, stoljetnu zemlju, iskopavaju prošlost, iskopavaju kosture!

Već je tih cijela hrpa. Lubanja na lubanji, naslagana jedna na drugu kao na trgu u ljeto lubenice. Pa jaš veća hrpa kosti- cjevanice, rebra, trtice, - sve potamnjele, isprhnule, krhko, slično gomili drvenih, istrunulih otpadaka i iverja. Bilo bi toga cio hvat, i možda još i više...

Tko su ti? Kome su pripadale te kosti, šta govore te mrtve lubanje, kakove su tajne sa sobom odnijela i o njima sada šute ta žuta, potamnijela čela i prazne crne očnice?

Gomila se svijet oko njih, svijet sa tržnice. Mamice, kuharice, služavke, djeca, starci, sluge i uslužni muževi; sa cekerima, košarama, torbama, punima zelenja, merlina, salate, kisela zelja, repe, jaja, govedine, sala. Žive glave

gledaju mrtve glave, žive cjevanice miču se nad mrtvim cjevanicama, živa usta govore nad mrtvim ustima:

- Joj, koliko je toga! Novine pišu, da je to zaboravljeno svećeničko groblje, tu da su se pokapali župnici i drugi svećenici... Može biti, tu su mnoge crkve...

- A jest! Novine pišu... em znate, kak pišu! Ja mislim, tu su se vodile mnoge bitke, još od Tatara, pa su, to sigurno mrtvi ratnici. Zar je malo od svjetskog rata ostalo takovih groblja, za koja nitko ne zna?

- A možda ni vi nemate pravo, gospon! Em se, otkad ja pamtim, govorilo, da su tu bile nekad katakombe. Je, pa su u tim katakombama, kad su rušili cistercijski samostan, našli cijele redove lijesova, naslaganih jedan od drugoga ko čokolada kod Majnla. A vidite, ovi nemaju lijesa, bačeni su tu kao cucky, pa ja mislim, hem, mislim po tim crkvama okolo, da su to žrtve nekadanje inkvizicije.

- Šta vi ne kažete! A vidite, moglo bi tako biti! Istina, novine o tome ne pišu, no kad one i pišu o kakvoj inkviziciji...! No gledajte, opet su do jednog došli! Vidite, lubanju! No kako to samo polako rade, odgrču kosti prstima, kao da ih se boje da ih ne bi bolilo!

- Boljelo ih je za života, pa su oprezn i nježni s njima bar sad, haha! No imaju oni i drugi razlog! Valjda ste čitali... Misle, da će uz mrtve naći kakve novce, pa možda i zlato... To vam je uvijek tako, da su jedni žrtve zato da drugi dođu do novaca i zlata... No vidite, sada će izvaditi lubanju iz zemlje kao cvebu iz kuglofa! Hahaha, zbilja je smiješan naš ljudski život, ne? I smiješan i žalostan... Kad samo zamislite, da ćemo i mi svi, što god da jesmo, biti isto takav jadan kostur... No šta ćeš ti ovdje! Marš! Idi tamo k mesarima, tamo su kosti za te! O, pardon, gospodična, to je vaš pas!

Jedna se gospodična umiješala u znatiželjnu gomilu, ima tu još koja, no ova sigurno nije došla s tržnice. Nema košare, nema cekera, ima samo svoju malu ručnu torbicu. Očito je tu došla samo u prolazu i nije joj na pameti kuhinja. Stoji u prikrajku, zirkat preko leđa ostalih u kosti, u kosti, u kakve će se jednom pretvoriti i sama. No sad ima i druge brige. Sada postoji samo još sadašnjost, i u sadašnjosti njeni plavi uvojcji, koji su joj se na slijepočicama nešto previše izvukli ispod šešira. A i ruž na ustima je nešto prebljed... Otvorila je dakle torbicu, gleda se u ogledalce, popravlja prstima vitice, ispunja bolje crvenu srolciju liniju na usnama...

- Fifi! - čula je, da je kraj nje govor o psiću, koji je zbilja njen, i naglo je zaklopila torbicu, pa se pomaknula da pođe dalje.

No natrag više ne može. Već je prestala biti u prikrajku, nadošao je nov znatiželjan svijet. Ostaje joj samo, da se mnogo ne gura, proći preko samog prekapanog tla. I spustila se, trči zibaju joj se bedra, gega uz nju psić. Jedna kost joj je prsnula pod nogom, no i jedna druga ju je pogodila o nogu, nehotice je to jedan kopač, bacajući iskopanu kost na hrpu, pogodio baš nju.

- Joj! - ciknula je, a ljudi se smiju.

- Hahaha, ovo kao da je bila baš kost od ruke! Taj je morao jako voliti žene, još i mrtav posiže za njima! Hahaha!

Zato što ljudi umiru i tjelesa im sagnijuju i kosti istrunu, mora li mladost biti bez ljepote i usne bez ruža? I život ljudski uopće da prestane, zaboravivši na smijeh i okrenuvši se od sunca u noć?

No ipak, smij se ti, smij se i opet stari Joriče, smij! .Tu ti je tržnica, želudac grada, pravječna, neumorna želja i poriv za životom! Peršin, merlin, kiselo zelje, slanina, fileki, izložba sviju simpatija živih želuca: prosim gospon, kilu govedine, ali s lepim kostima za juhu... A malo dalje, eto ti ljudskih kosti, beskorisnih i za psa: lubanja,cjevanica, trtica, šta god hoćeš... Sve istrunulo, mrtvo, istrunula možda najljepša mlada tjelesa, u prašinu se raspala možda najživotnija srca...

Jesu li bila retna barem za života? Ili im je zbilja smijeh bio zaliven plaćem, sunce pomračeno noću i svršila su u podzemlju mučenički? Uvijek je to tako, da smrt postoji uz život, i prošlost da se pojavljuje u sadašnjosti kaošto će i sadašnjost nestati u prošlosti. No kad već za čovjeka nema vječnosti, gdje je bar njegova sreća za života, sreća i obzirom na smrt: da ne umire od glada i u suzama, mučenički?

(Objavljeno u časopisu "Književnik" 1930. godine)

Hrvatska knjižnica i čitaonica

Dobrovoljnim radom osnovana je nova hrvatska knjižnica i čitaonica u Mississaugi. Za ostvarenje tog, za hrvatsku zajednicu vrijednog projekta, potrebne su, jasno, knjige, te se mole ljudi dobre volje da pomognu s donacijom svojih suvišnih knjiga, a i pomoć na bilo koji način - DOBRO JE DOŠLA! Unaprijed HVALA! Nazovite, molim IVICU PUHALO, Tel 905- 507-1389

Pučka vjerovanja

Gatanje iz krošnji

Tko želi procvat prijateljstva ili ljubavi, posadit će lipu, za sreću će u odjeću ušiti malo tise, a omraženu osobu uputit će pod orah

Želite li nekom vradžbinom provjeriti je li vam osoba s kojom se družite pravi prijatelj, ne morate zvati astrofon ili kotrljati grah. Možete se osloniti na jednostavan pučki recept: ako osoba prepolovi nožem jabuku točno na pola, test iskrštenosti uspješno je položen! To je samo jedan od tisuće primjera mitskih značenja drveća i njegovih plodova, ukorijenjenih među Južnim Slavenima. Jabuka je i simbol ljubavi i prošnje, pa, među ostalim, postoji vjerovanje da mlada, ako hoće zadobiti ljubav nekog momka, mora gatači s jabukom na mladi petak prije zore, a onda je dati izabranom da je pojede.

Rituale s plodovima neki štiju i danas, pa, primjerice, gataju jabukom na Badnjak, a ovisno o tome je li zdrava ili crvljiva, proriče se zdravlje domaćina. Jabuka ima i dublje, mitske poente - simbol je znanja (ako se prereže po okomitoj osi, vidi se oblik pentagrama), pa je jesti jabuku značilo često i zloupotrijebiti skriveno znanje, što pokazuje mit o Adamu i Evi.

Vječna mladost

Jabuka je samo jedan primjer u slikovitoj knjizi Tome Vinščaka "Vjerovanja o drveću u Hrvata" koja pokušava rekonstruirati još nedovoljno poznatu staroslavensku mitologiju. Ona je "rasuta" i stoga što nije imala, kao grčka ili rimska, svoj Panteon. Ali, da se vjerovanja protežu kroza sva vremena, dobivajući samo drukčije ruho, pokazuju i današnja vjerovanja o duši drveća u manjim sredinama.

U vjerovanjima Južnih Slavena sretne učinke izazivaju i hrast, tisa, lipa, maslina, bor, jablan, itd. Hrast je, kod većine Indoeurolplana, drvo života, uzvišeno stablo koje privlači grom i predstavlja snagu vrhovnog božanstva. I staroslavenski bog groma, Perun, živi na hrastu, a i kršćani ga štiju kao sveto drvo jer se vjeruje da je Kristov križ napravljen od hrastovine. Da je Perun doista bio vrhovni slavenski bog, pokazivao je i kip Peruna kod Novgoroda u Rusiji, s munjom u rukama, pod kojim gori vječna vatra od hrastova drva, a koji je postojao do 1578. godine. Štovanje snage hrasta koje je obilježilo brojne kulture postoji i danas, primjerice u Grablju u Dalmaciji. Ako netko, vjeruje se, obori bukvu ili hrast, koji imaju dušu, ili će umrijeti ili će živjeti kao bogalj do kraja života.

Biološka obilježja drveća često prelaze u čarobne, mitološke slike. Zbog čega se vjeruje da drvo tise simbolizira vječnu mladost ili vječni život? Zato što joj ne opada lišće i što dugo živi. Tisu osobito cijene Hrvati, Srbi, Bošnjaci i Crnogorci, vjerujući da ona tjera aveti, pa se i danas ušiva u odjeću, stavlja volovima u rogove ili se smješta u dječju kolijevku da djeteu ne naškode vještice.

Prokletstvo jasike

Ako nekome bujaju osjećaji prijateljstva i vjernosti, neka njeguje lipu. U seoskim zajednicama, lipa se često sadila uz crkve i džamije, a oko nje su se okupljali i zborovi kako bi svojim pozitivnim zračenjem uskladila odnose. Ti zborovi, prema vjerovanju, održavali su se u 17. stoljeću i pod slavnom, svetom lipom u Vugrovcu koja se, kao i lipa u Cerniku, veže uz djelovanje blaženog Augustina Kažotića. Da je lipa Slavenima vrlo štovano drvo, dokazuje i ime lipnja. A da je kršćani cijene i kao mjesto okupljanja, pokazivala je i lipa sred zagrebačkog Kaptola.

Hrvatima uz Jadransku obalu i u Istri osobito je sveta maslina, koja je i kršćanski simbol mira između Boga i čovjeka. Za palmu, pak, narodno vjerovanje kaže da posadena u dvorištu donosi zlu kob obitelji; zatire lozu po muškoj liniji. Makedoncima i Hrvatima u Slavoniji uzveličan je i brijest koji, rasprostriranjem grana u svim smjerovima, simbolizira dostojanstvo.

Na što, pak, upozoravaju vjerovanja, koja stabla treba zamisliti sa soton-skim licem i zaobići ih?

Osobito je, vjeruje se, opasan orah, najnesretnije drvo, povezano s demonima (iako ono, kao i mnoga druga nesretna drveća, može djelovati i ljekovito). U južnoslavenskih se naroda usadilo vjerovanje da orah nipošto

ne smije saditi mlad čovjek jer, ako ga posadi, umrijet će onda kada deblo postane debelo kao i mladičev vrat. U hrvatskom selu Djedina Rika ne sade ni danas orah pokraj kuće jer se vjeruje da unosi razdor u kući. S obzirom na to da ispod oraha ne uspijevaju druge biljke, vjeruje se da je njegova krošnja demonska, pa "praznovjerni" nipošto ne liježu pod nju jer vjeruju da bi se probudili bolesni.

Tko je sklon pučkim vjerovanjima, pobjeći će od jasike za koju se vjeruje da je proketo drvo jer treperi. Neke zajednice vjeruju da ju je prokleo Bog jer je odala Krista Židovima. Valja se maknuti i od bazge koja je svagdje dovolje drvo i koja se, kaže predaja, osvećuje nekim zlom ako je netko posječe. Tko drži do narodnih vjerovanja, posadit će hrast, sebi i partneru ušiti će u odjeću malo tise, a u kuću staviti drvce masline. S omraženom osobom, pak, pod orah! (Večernji list)

Sklad prirode

VINO I SVECI

Klepeću klopoci po vinogradima, tjeraju čvorke i druge napasnike koji bi se sladili već dozrelim bobicama i grozdovima. Sveti je Bartol označio početak dozrijevanja grožđa, a u goricama je sjeverozapadne Hrvatske drevni običaj da se uza taj svetak postave klopoci. Taj simpatični drveni uređaj što počne bučiti na svaki nalet vjeha ide doduše na živce ponekim susjednim vikendašima, ali vrijednim vinogradarima najavljuje približavanje jeseni i berbe.

Zašto je baš sv. Bartol izabran za zaštitnika tog razdoblja zbivanja u trsju, ne znam, no u te dane doista počinje tehnološka zrelost loze. Običaj je da se uza kilijeti u vinogradima tog nadneva okupi pajdašija, veselo društvo prijatelja i znanaca domaćina koji mu pomažu postaviti klopoteč, a i prazniti vinske posude za dolazeće mlado vino...

Bartolovo, 24. kolovoza, samo je jedan, prvi, u nizu vinskih svetaka koji prate sve procese nastanka plemenite kapljice. Svaka etapa, od nicanja prvih pupova do prijelaza mošta u vino, obilježena je i nekim značajnim spomen-danom, a sveci zapravo i nemaju izravnu vezu s poslom uza koji su vezani; no poželjan je to odraz duge i duboke pučke tradicije i obreda što su, sva sreća, uspjeli preživjeti do današnjih dana. Tako slijede Miholje, pa omiljeno Martinje, Vincekovo, Sv. Urban, Jurjevo, Ivanje...

U takvim se obredima ogleda i kultura nekog naroda, njegove uljudbene tečevine, duhovno ozračje; dobrodošao je međutim i sam povod za radost druženja, za dobro raspoloženje. Poznata su i kroz povijest i bližu prošlost mnoga ugledna društva i družbe nastali i oko takvih svetkovina, oko odavanja počasti vrlinama Bakhusova nektara (kojim se treba znati opajati, a ne opijati). Danas Istrani imaju Kalavojnu, Medimurci Hortus Croatiae, oko Zagreba je Klub prijatelja dobrog vina, Ivanićgrada Brenta, Zagorci imaju Pajdaše, Peharček, Moslavci "Luju Miklaužića", itd.

I u svijetu su uobičajena takva društva ljudi raznih profesija povezanih zajedničkom ljubavi, koja mogu biti i te kako utjecajna i u drugim sferama javnog života. Družba Lupiac, po imenu mjesta prevodi se doslovce kao - Vukovi, iz Francuske je stigla čak do Jereza de la Frontere u Andaluziji, na jugu Španjolske. S nezamislivo odličnim vinima, strogim kriterijima uređuju svoje članstvo i djelatnosti, a posebnom su ceremonijom u tradicionalnim viteškim odorama među sebi ravnopravne primili gradonačelnika Pedra Pacheca, domaćina velike svjetske smotre posebnih, elitnih vina Vinoble. (Večernji list)

Vrijednost imovine Raiffeisen dobrovoljnog fonda premašila 12,5 milijuna kuna

ZAGREB, 13. listopada - Raiffeisen dobrovoljni mirovinski fond do 13. listopada prikupio je 3617 članova i njihov je broj u stalnom porastu, iako su tijekom ljeta zabilježene uobičajene sezonske oscilacije. Neto vrijednost imovine Fonda iznosi 12,57 milijuna kuna, a vrijednost obračunske jedinice 110,9228 kuna, rekla je Renata Kašnar-Putar, predsjednica Uprave Raiffeisen dobrovoljnog mirovinskog fonda, u ponedjeljak na obilježavanju prve godine rada Fonda.

Renata Kašnar-Putar rekla je kako je Fond uskladio statut s izmjenama Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima koje su stupile na snagu u srpnju ove godine, te naglasila kako za članove nema puno značajnih promjena. Iako je Zakonom predviđeno ukidanje naknade za

uspješnost, a dobrovoljnim fondovima prepušteno da druge naknade formiraju u tržišnoj utakmici, ulazna naknada za nove članove Raiffeisen dobrovoljnog fonda do 15. studenog ostaje 0,8 posto od imovine. Ta će se naknada kasnije mijenjati, no u Fondu ističu kako će ukupan iznos naknada koje članovi sada plaćaju biti otprilike isti.

»Žalimo što zasad nije usvojen prijedlog izmjena Zakona o porezu na dohodak, u sklopu kojih su predviđene olakšice za poslodavce koji svojim radnicima žele uplaćivati dobrovoljno mirovinsko osiguranje. Ne znamo zašto je tako, jer država time ne bi ništa izgubila. Slične olakšice postoje i u životnom osiguranju, pa je šteta da ih nema i u mirovinskom osiguranju«, rekla je Renata Kašnar-Putar. (Vjesnik 14.10)

Koprivnička prehrambena industrija otvorila novu tvornicu Tomčić Podravci: Vi ste srce razvoja ovog kraja

KOPRIVNICA - Podravkaši, srce ste razvoja ovog kraja i oni koji stvaraju gospodarski ambijent moraju vam osigurati dobre uvjete - poručio je Zlatko Tomčić, predsjednik Sabora i HSS-a, na jučerašnjem otvorenju nove tvornice Podravka jela.

Tomčić je još naglasio kako "moramo strateški planirati i brinuti se o socijalnoj sigurnosti, u čemu se Podravka pokazala vrlo uspješnom".

Tvornica za 123 milijuna kn

- Bez razvoja nema radnih mjesta. Moramo se osloboditi ovih natruha neoliberalističke matrice i stvoriti nacionalnu ekonomiju, koja će moći podržavati razvoj - zaključio je Tomčić.

Darko Marinac, predsjednik Uprave Podravke, pohvalio se modernom tehnologijom tvornice koja će osiguravati jeftiniju proizvodnju.

- Podravka je juhe počela proizvoditi prije 46 godina, a nova tvornica osigurat će konkurentnost naših robnih marki - ustvrdio je Marinac, obećavši da će u kompaniji svake godine povećavati efikasnost za 20 posto.

UOČI IZBORA, VLADA CRKVI PONUDILA KONAČNU PONUDU ZA CROATIJU OSIGURANJE Crkva pet godina neće moći prodavati dionice CO-a

Najspornije je to što ugovor neće potpisati HBK, već pojedinačno neke nadbiskupije i samostani

Hrvatska biskupska konferencija, koja je jučer počela višednevnu redovitu jesensku sjednicu na Hvaru, na dnevnom redu ima i pitanje koje najviše opterećuje odnose države i Katoličke crkve - realizaciju Ugovora o gospodarskim pitanjima između Hrvatske i Svete Stole, odnosno povrat crkvene imovine.

Vladin oprez

Biskupi će razmatrati konkretnu ponudu države o dodjeli 25 posto plus jedne dionice Croatije osiguranja kao početak cjelokupnog povrata imovine ili naknade za nju. Prema onome što se može doznati, Vlada je napravila sve pripreme kao elemente za uobičajavanje konačnog kupoprodajnog ugovora.

Potkraj ljeta napravljena je nova procjena vrijednosti Croatije osiguranja, čija je cijena od 200 do 220 milijuna eura. Ona je nešto jača nego što je svojedobno slovenski Triglav bio spreman platiti za 51 posto dionica. Crkva, koja se javno suzdržava od velikih izjava o tom poslu, nije naručila neovisnu procjenu vrijednosti. Procjenjuje se da će Vlada Crkvi dati određen, ali ne velik diskont na procijenjenu vrijednost, što znači da bi država smanjila svoje obveze u denacionalizacijskom postupku prema Crkvi za oko 50 milijuna eura. U ugovoru, ako se dvije strane dogovore, Crkva neće moći prodavati dionice pet godina. Na taj način Vlada je sigurna da se tvrtka neće privatizirati bez njezine kontrole, eventualnom prodajom dionica nekoj od konkurentskih osiguravajućih tvrtki.

Sporan prijenos dionica

Veliki ustupak Vlada namjerava napraviti prema Crkvi u načinu prijenosa dionica. One se, naime, planiraju raspodijeliti na nekoliko nadbiskupija i samostana kao posebnih pravnih objekata, pa Crkva, kao institucija, neće imati zakonsku obvezu javne ponude ostalim dioničarima i plaćanje tih dionica. Ta pogodnost može biti najspornija jer Vlada i Crkva na taj način igravaju duh zakona. Jasno je da biskupije i samostani neće upravljati dionicama svatko za sebe, pa će biti zanimljivo vidjeti kako će takav pokušaj ocijeniti Komisija za vrijednosne papire. Ideja o dodjeli dionica Crkvi potekla je iz Riječke nadbiskupije, a Vlada ju je nakon promišljanja s privatizacijom objeručke prihvatila.

Tvornica je vrijedna 123 milijuna kuna i riječ je o dograđenom objektu u Podravkinu proizvodnom kompleksu. U njemu je i 2000. godine otvorena nova tvornica Vegete. Tvornica Podravka jela sagrađena je u godinu dana, a kapaciteti su joj 12.500 tona godišnje, odnosno proizvodnja 130 milijuna različitih pakiranja u 12 mjeseci. Novosagrađena površina prostire se na 7000 četvornih metara, a sva je proizvodnja pod kompjutorskim nadzorom.

Prodaja u 30 zemalja

Tvornica jela proizvodit će juhe u vrećicama, Fantove, instant juhe Fini-Mini, polugotova i gotova jela te začine Vegeta Twist. Kako ističu u Podravci, njihove juhe danas se prodaju u više od 30 zemalja. U prvih šest mjeseci ove godine program Podavka jela ostvario je prihod od prodaje vrijedan 131,5 milijuna kuna, što je rast od 4 posto u odnosu na isto razdoblje lani. Podravkaši ujedno naglašavaju kako ova tvornica otvara mogućnosti zajedničke proizvodnje s drugim prehrambenim kompanijama u regiji. (Jutarnji list, 27. 9.)

KATOLIČKA CRKVA O VLADINOJ PONUDI Sve su mogućnosti još uvijek otvorene

Unutar Katoličke crkve drže da su još otvorene sve opcije u vezi s Croatijom osiguranjem. Očekuje se da će biskupi na Hvaru zauzeti stav o tome, ali je još neizvjesno u kojem smjeru. Jedna je opcija da Vlada s HBK-om potpiše ugovor o preuzimanju dionica, a da se zatim one unutar Crkve autonomno razdijele među (nad)biskupijama i redovničkim zajednicama koje potražuju svoju nacionaliziranu imovinu.

Druga je mogućnost da HBK odustane od tog posla, što ipak neće moći spriječiti već spomenute crkvene pravne subjekte da samostalno s Vladom dogovaraju dodjelu dionica. No, tada bi tako raspršene dionice vrijedile znatno manje, a istodobno ti crkveni subjekti ne bi imali nikakav utjecaj na poslovnu politiku tvrtke.

Vlada bi pak bila spremna i na tu opciju jer bi time pokazala kako je partner s Crkvom, što bi bila najobičnija predizborna manipulacija. Više će se zacijelo već znati sutra na tiskovnoj konferenciji HBK-a.

Večernji list, 28. listopada 2003.

Preporučujemo Vam:

PETER DONKO & ASSOCIATES, OPTOMETRIST

EYE EXAMINATIONS
DESIGNER GLASSES & CONTACTS
LASER VISION CONSULTATION
NEW PATIENTS & WALK-INS WELCOME
OPEN EVENINGS & SATURDAYS

EYE
HEALTH
IS IMPORTANT

Located in the Medical Centre, Woodbine Mall
500 Rexdale Bl., Tel (416) 674 1165

Kako se živi u Hrvatskoj.....

ZABRANA RADA TRGOVINA NEDJELJOM

Od prvog dana 2004. u Hrvatskoj će vrijediti zabrana rada trgovina nedjeljom. Jedina iznimka bit će dežurne trgovine koje prodaju prehrambene proizvode, a izmjenama Zakona o trgovini, prihvaćenima 15. listopada u Saboru, propisano je da se mora osigurati jedna dežurna prodavaonica na svakih 5000 stanovnika. Propisano je i da status dežurne trgovine mogu dobiti samo prodavaonice do 200 četvornih metara. U Zagrebu, npr., koji ima oko 800.000 stanovnika, to bi značilo da će nedjeljom smjeti raditi oko 160 prodavaonica. Uglavnom, time su izbačeni iz igre brojni hipermarketi koji rade nedjeljom jednako kao i bilo kojim radnim danom. Iznimno, nedjeljom će raditi trgovine na graničnim prijelazima, kolodvorima, u zračnim lukama, brodskim pristaništima, na benzinskim postajama, te u turističkim mjestima od 1. lipnja do 30. rujna.

Tako je akcija, koju su još 1. svibnja započeli Hrvatski Caritas i Franjevački institut za kulturu mira, uz potporu Sindikata trgovine, o zabrani rada nedjeljom, jučer uspješno završena, čime je zaključena i jedna od većih političkih bitaka vođenih unutar vladajuće koalicije, i to između strateških partnera HSS-a i SDP-a.

Podsjetimo, peticiju, koja se do 15. lipnja potpisivala po župama, potpisalo je više od 300.000 ljudi, a istraživanja javnog mnijenja pokazala su da gotovo 80 posto ljudi smatra da i trgovci trebaju imati slobodnu nedjelju. Inicijativu Katoličke crkve prihvatio je HSS, te uz argumentaciju da nedjeljom u trgovinama svih vrsta radi oko 70.000 ljudi, od kojih većina za to nije plaćena, poslao prijedlog izmjena Zakona o trgovini. SDP nije dobro reagirao, smatrajući da će to ograničiti poduzetničku slobodu, da treba inzistirati da taj rad bude zakonski i pravedno plaćen te da, osim trgovaca, brojne druge struke rade nedjeljom pa se zbog toga ne diže galama. No, HSS nije odustajao, pa je na kraju i SDP pristao. Jedini ustupak koji je HSS napravio SDP-u bio je prihvaćanje SDP-ova amandmana da jedna dežurna trgovina bude na svakih 5000, umjesto na svakih 10.000 stanovnika, što je predlagao HSS. (...) (Večernji list)

4,3 POSTO VEĆE PLAĆE U JAVNIM SLUŽBAMA

Pregovarački odbori Vlade i sindikata javnih službi dogovorili su povećanje osnovice za plaće od 1. siječnja 4,3 posto. Socijalni partneri također su se dogovorili da se najkasnije do prihvaćanja proračuna za iduću godinu krene u pregovore za usklađivanje osnovice koja bi se primjenjivala od 1. srpnja, rekao je član sindikalnog pregovaračkog odbora Dalimir Kuba. Sindikati su s Vladom dogovorili i regres od 1000 kuna, terenski dodatak od 1060 kuna, osnovicu za jubilarne nagrade od 1800 kuna, dnevnicu od 170 kuna i godišnji odmor do najviše 30 dana. Također je dogovorena božićnica od 1000 kuna i dar za djecu u iznosu od 400 kuna. (Večernji list, 10.10.)

ZAGREBAČKI PLAVCI NAPADNUTI 68 PUTA

Od 1. siječnja do 30. kolovoza ove godine PU zagrebačka zabilježila je čak 68 napada na policajce. U napadima je sudjelovalo ukupno 98 osoba, a sve su bile punoljetne.

U prvom polugodištu ove godine u odgojno-obrazovnim ustanovama bilo je 157 kaznenih djela (krađe, razbojstava)... Zabilježeno je i 207 kažnjivih radnji od kojih je 40 prekršaja u vezi opojnih droga. U dvadesetak slučajeva dojavljeno je postavljanje eksplozivne naprave. Prijavljeno je 67 prekršaja protiv javnog reda i mira (tučnjava, svađa, vika i drsko ponašanje). (Večernji list, 6. 10.)

SSSH: ŽIVOTNI TROŠKOVI U RUJNU 45 KUNA VIŠI

Košarica SSSH pokazuje da su minimalni životni troškovi četveročlane obitelji u rujnu porasli 45 kuna u odnosu na kolovoz. Prosječni su troškovi u rujnu iznosili 5159 kuna. Najveći udio imaju troškovi prehrane s 35 posto. Slijede troškovi za stanovanje, potom za obrazovanje i kulturu, odijevanje i higijena. Prosječna neto plaća u srpnju iznosila je 3981 kunu, čime se moglo pokriti 77 posto troškova. (Hina)

ZAGREB GUŠI PROMETNI KAOS

Krenete li iz bilo kojeg dijela grada, u bilo koje vrijeme prema središtu grada računajte da ćete barem pola sata provesti u koloni, "krkljancu" ili jednostavno rečeno - u prometnom kaosu na zagrebački način! Večernjakovi reporteri nekoliko su dana za redom provjeravali koliko Zagrepčanima treba da automobilom stignu na posao u jutarnjoj, odnosno kući u poslijepodnevnoj prometnoj špići. Polazne točke bile su u Podsusedu, Sesvetama, Dugavama i na Mihaljevcu, a cilj je bio što prije stići do križanja Savske ceste i Slavonske avenije.

- Iz Podsuseda smo krenuli u sedam sati i odmah se našli u kilometarskoj koloni u podvožnjaku na Aleji Bologne u smjeru Škorpirove. Slijedeći "krkl-

janac" dočekaao nas je nekoliko kilometara dalje - na Ljubljanskoj u Španskom. Do Savske smo vozili u koloni prosječnom brzinom od 20 kilometara na sat. Od Podsusedskog trga do Vjesnikova nebodera putovali smo nevjerovatnih 58 minuta! - Nemojte se čuditi, ovako mi iz Zaprešića i Zagorja putuje-mo svaki dan! Bolje je tek ljeti - požalio se Stjepan Žutelića iz Šibica.

Još je veći čep vrapčanski semafor na Illici. Kolone na tom dijelu počinju već u Gajnicama i ne prestaju. Od Gajnica do Trga maršala Tita trebalo nam je više od sat vremena! Nervozni vozači s kojima smo pričali kazali su tek da je putovanje tog jutra bilo neobično kratko. Može, naime, potrajati i više od dva sata.

Katastrofalne gužve svakodnevno izluđuju i stanovnike Novog Zagreba. Nakon što smo iz Buzina u kratkom roku stigli do Avenije Dubrovnik, na kolonu smo nabasali na Aveniji Večeslava Holjevca. Od Inine zgrade do dvorane Lisinskog trebalo nam je oko 40 minuta.

Kruženje zbog parkirališta

Od Sesveta do Vjesnikova nebodera putovali smo nešto više od 50 minuta, a za razliku od ostalih pravaca, na ovome se vozilo bez stajanja ali usporeno. Stanovnici podsrljemenske zone najbolje prolaze u jutarnjim gužvama. Od Mihaljevca do Savske trebalo nam je manje od pola sata, a zastoaj nastaje tek na suženju kolnika kod gradilišta podzemne garaže na Langovu trgu.

Prometni se kaos nastavlja i nakon završetka jutarnje špice oko devet sati. Gužve, osobito u središtu grada, ne jenjavaju do kasno navečer. Zagrepčani takvo stanje pripisuju nedostatku parkiranih mjesta. - Već pola sata kružim centrom u potrazi za parkiranim mjestom! Kako neće biti gužve kad parking ne funkcionira - požalila se Ljerka Kadić.

Gužve u svim pravcima kulminiraju oko 16.30 sati. Najgore je ipak Slavonskom i Ljubljanskom avenijom prema zapadu. Od Heinzelve do Španskog oko 17 sati trebalo nam je čak jedan sat i 10 minuta!

Alternativni pravci Zagrebu ne pomažu. I sporedne ulice su zakrčene, a slabu protočnost dodatno opterećuju, najčešće nepropisno, parkirani automobili. Ako pak spas potražite u javnom gradskom i prigradskom prijevozu - i tada nećete brže stići do željena odredišta. Tramvaji i autobusi prepuni su, a i oni ne mogu izbjeći prometne čepove. (Večernji list, 13. 10.)

Poskupljuje dizel, lož ulje i plavi dizel

ZAGREB, 13. listopada - Hrvatska naftna kompanija INA neće ovaj tjedan mijenjati maloprodajne cijene motornih benzina i euro dizela, ali će dizel i lož ulje poskupiti u prosjeku za 4,6 posto, pri čemu će najviše, za 10,6 posto poskupiti plavi dizel, izvijestili su iz Ine o provođenju Pravilnika o utvrđivanju cijena naftnih derivata. Iz Ine također obavještavaju da će se, na osnovi odredbi Pravilnika i Odluke o prodajnim cijenama motornih benzina i dizelskog goriva na benzinskim crpkama na autocestama unutar naplatnih kućica, cijene benzina i dizela na tih 18 crpki formirati naknadno. (Hina)

Za kvalitetnu svinjetinu proizvođačima do 10 kuna

ZAGREB, 23. listopada - Ciljana cijena kvalitetno utovljene svinjetine bit će između devet i deset kuna, potvrdila je Vlada uredbom dogovor predstavnika osamdesetak posto proizvođača i prerađivača svinjskog mesa. Zbog formule prema kojoj se dolazi do te ciljane cijene, na nju će moći računati samo proizvođači kvalitetnih pasmina svinja koje imaju više od 50 posto mišićnog tkiva.

Dogovor je postignut da bi se »proizvođačima kvalitetnih svinja i mesnoj industriji osigurali stabilniji uvjeti za dugoročno planiranje proizvodnje«, naglasio je nakon zatvorene sjednice Vlade ministar poljoprivrede Božidar Pankretić podsjetivši na dobre rezultate već postojeće uredbe o ciljanoj cijeni sirovog mljeka.

Pregovori proizvođača i prerađivača mljeka trajali su svojedobno gotovo pola godine, dok su pregovori o ovoj uredbi bili upola kraći, vjerojatno zato što je tržište svinjskog mesa u posljednjih godinu, dvije bilo podložno velikim potresima. Cijena je varirala od šest kuna ove godine (zbog dampinškog izvoza susjednih zemalja) do lanijskih 12 i 13 kuna kad je vladala nestašica svinjetine. (Vjesnik)

ZA KREKET U DOMU DO 10 TISUĆA EURA MITA

Netko smještaj u dom čeka i pet godina, a netko potpisom odgovornih ulazi za samo pet dana.

Za smještaj umirovljenika u dom treba platiti od tri do deset tisuća eura mita. Dobavljači dobivaju posao mimo pravilnika. Popravak krova, primjerice, stoji čak 12,5 milijuna kuna! To su samo neke od optužaba koje su jučer na račun ravnatelja domova za stare i nemoćne, centara za socijalnu skrb grada Zagreba i Ministarstva rada i socijalne skrbi izrekli na konferenciji za novinare predstavnici udruge Partnerstvo za društveni razvoj Antikorupcijski program. U udruzi kažu da za te tvrdnje imaju dvadesetak svjedoka. (...) (Večernji list)

Crkva sv. Mateja u Dobroti

Dobrota! Vjerojatno ne znate da je "Dobrota" ime mjesta, gdje od davnina žive Hrvati. Dobrota je staro hrvatsko naselje ("Dabratum", "Dabrata") koje zauzima cijelu istočnu obalu Kotorskog zaliva. U prošlosti to je bilo poznato pomorsko naselje koje je tijekom XVIII i XIX st. dalo 1552 pomorca, od kojih 779 kapetana i velik broj brodovlasnika. Svoj ekonomski procvat doživjelo je u drugoj polovici XVIII. st., kad su dobrotski pomorci, pored nekoliko velikih privatnih palača, izgradili crkvu-maticu, Sv. Mateja (1670. god.), podigli crkvu Sv. Eustahije, pa Sv. Petra na Ljutoj i kapelicu Sv. Mihovila iz XVIII st. u srednjem vijeku.

U svakome od vas sada je vjerojatno pitanje: zašto odlazimo u Boku Kotorsku kad nismo čak ni cijelu Hrvatsku pregledali? Da, nismo pregledali cijelu Hrvatsku, ali vrijedno je baciti kratak pogled na Hrvate koji se bore za opstanak toliko godina. Jedan od njih, don Ante Dragobratović bio je gost moje kuće za vrijeme susreta mladih sa sv. Ocem Papom u Torontu 2001. Svećenik je u crkvi sv. Mateja, objubljen u svojoj župi, i vrijeme je napisati malo o njegovoj crkvi, koja je stara, kako vidite preko 313 godina!

Pogledajmo malo u povijest ove prekrasne crkve: na mjestu današnje crkve postojala je manja jednobrodna crkva, sagrađena u XIII st, koja je srušena u velikom potresu 6. travnja 1667. godine. Na njezinim ruševinama godine 1670. Dobročani su sagradili novu crkvu Sv. Mateja koja sačinjava brod današnje crkve. Ova današnja crkva Sv. Mateja jedna je od pravih dragulja u Kotorskom zalivu, ističe se svojim položajem, arhitekturom i bogatim inventarom.

Podignuta je na samoj ivici brijega koji se strmo spušta prema moru. S ovog položaja kao rijetko gdje u zaljevu, može se uživati u njegovoj panorami. Crkvenom kompleksu s jednobrodnom crkvom Sv. Mateja iz 1670. godine, kasnije dograđenom oltarskom apsidom, dvjema bočnim kapelama, sakristijom, riznicom, zvonicom i župnom kućom, pripada i groblje s manjom grobnom kapelom, odvojeno od kompleksa suvremenom saobraćajnicom. Time je, nažalost, narušena ova jedinstvena barokna cjelina. S obzirom da se crkva nalazi na brežuljku iznad samog mora, s donje strane prema moru opasana je bedemom u obliku škarpe dužine 73 metara i visine 10m, a sa sjeverne strane nešto kraćim bedemom. Ti bedemi su završeni godine 1745, a pristupne stepenice crkvi završene su godine 1752. Jedan interesantan podatak: kapetan Ivan Ivanović-Moro nabavio je rubni korčulanski kamen u dužini od 110 "noga" za bedeme uz cijenu od 7 cekina i 10 solada. Crkvu je posvetio kotorski biskup Ivan Antun Castelli 1748. godine.

Danas ova crkva, zahvaljujući mnogima koji se brinu za očuvanje starija i dalje čuva svoj prekrasan izgled. Iako je crkva bila oštećena u nedavnom potresu, zalaganjem mnogih, a posebno zalaganjem našeg prijatelja don Ante Dragobratovića, crkva je opet popravljena i sjaji ljepotom. Zvonic se nalazi uz sjeverozapadni ugao crkve, dva zvona u zvoniku su napravljena 1831 u Basanu, a treće 1925. god. u Splitu. Ono je napravljeno zalaganjem kapetana Bogdana Tripkovića i ostalih župljana u zamjenu za veliko zvono, koje je. u I. svjetskom ratu odnešeno od strane austrijskih vlasti za vojne potrebe.

Prozori su ovalnog oblika, jedan s južne a drugi sa sjeverne strane, a u lađi su tri manja prozora. Mramorni pod u crkvi postavljen je 1901. godine, a podovi u oltarskoj apsidi, kapelama i sakristiji su originalni, od kamenih ploča u dvije boje, dok je onaj u riznici od tavela.

Interesantan je još jedan podatak: zahvaljujući dragocjenoj Knjizi blagajne za period 1709-1756. godine, koja se čuva u arhivi crkve, u mogućnosti smo pratiti doprinose dobrotskih pomoraca u izgradnji i opremanju crkve Sv. Mateja. Patrun je bio obavezan da za svako svoje putovanje i prevezenu robu, zavisno od dužine putovanja, količine i kvalitete prevezene robe, uplati u crkvenu blagajnu određeni iznos. Među patrunima ističu se pomorci bratstva Kamenarović i to naročito kapetan Pavo Đurov Kamenarović (1696 - 1787), koji je uplatio 4887 lira (1 cekin - 15 lira). On je i bio najveći mecena sv. Mateja, koji je godine 1770. podigao veliku apsidalnu kapelu, za koju je 1772. godine nabavio veliki oltar.

U crkvi se nalaze pet oltara, a glavni oltar je načinjen od kararskog mramora i uzdignut je na dvije stepenice. Na bronzanim vratima u reljefu je modeliran lik Vjere s križem i kaležom u rukama, dok je u sredini antependija prikazano u reljefu Polaganje Krista u grob. Oltar na lijevoj strani posvećen je sv. Franji Paulskom, a na južnoj sv. Roku.

Propovjedaonica koja je napravljena u drvetu s drvenim nebom, poklon je kao ručni rad Dobročanina Mata Dobrilovića. Krstionica je smještena u dnu crkve, izrađena je od mramora. Prekrivena je mesinganom kapom na čijem je vrhu drveni kip sv. Ivana Krstitelja nabavljen u Veneciji 1756. godine za 8 mletačkih lira. Mala kamenica u dnu crkve za blagoslovljenu vodu nabavljena je godine 1733. godine za 8 lira.

Ova vrlo interesantna crkva ima čak 194 srebrna predmeta raznih veličina, većinom iz XVIII st., a neki od njih datirani su s monogramom darovaoca. Najveća vrijednost je svakako srebrno-pozlaćeni moćnik remek-djelo gotičke umjetnosti u kojem se čuva Neprocjenjena Krv Kristova.

Pogled na crkvu Sv. Mateja u bokokotorskom zalivu, u Dobroti

Nažalost, umjetnik koji je izradio moćnik nepoznat je. Sav je izrađen od čistog srebra, dobro pozlaćen tako da izgleda kao da je od suhoga zlata. Na dnu moćnika vide se isprepletene slova ST, jer je nekada pripadao staroj bratovštini sv. Teodora u Carigradu. U sredini moćnika nalazi se veća staklenka u kojoj se nalaze tri manje staklenke: u srednoj se nalazi nešto zemlje namočene Krvlju Kristovom, u desnoj staklenki komadić stupa pri kojem je Isus bio bičevan i u lijevoj jedna čestica drače iz trnove krune.

Crkva sv. Mateja ima i umjetničkih slika, iz XVI - XIX st., a najvrednija je svakako slika Gospe s Isusom, djelo Giovanni Bellini-a, oko 1495. god. Restaurirana je 1964. godine, i povraćena joj je njena originalna ljepota. Slika je naslikana na drvetu, veličine 85x67 cm, prikazuje lik Bogorodice koja je rukama priljubila uz tijelo maleno Dijete.

Druga po vrijednosti je platno mletačkog slikara Pier Antoni-a Novellia, slika Sv. Nikole. Sliku je naručio kap. Pavo Kamenarović kod autora u Veneciji, pa je zato umjetnik na slici reproducirao s desne strane crkvu Sv. Mateja, a s lijeve jedan jedrenjak iste te obitelji. Slika je potpisana i predstavlja sv. Nikolu u stojećem stavu i biskupskom ornatu kako blagoslivlja tartaru Kamenarovića.

Nažalost, ostavljamo umjetničke slike koje su zaista impresivne i pogledajmo malo tekstil ove crkve: crkva Sv. Mateja posjeduje nekoliko vrlo vrijednih misnica, među kojima je najvrednija ona iz dvorske kapele Luja XVI. Ova misna odjeća sastoji se od planite, manipula, štrole, burse i veluma. Planita je od bijele svile na kojoj je apliciran somot izvezen klasičističkim motivima, a na samoj sredini izvezen je veliki križ u kome je dopojasna figura Bogorodice s rukama prekrštenim na grudima. Ovu misnu planitu izvezla je prema tradiciji kraljica Marija Antoaneta. Kako je dospjela u crkvu Sv. Mateja? Kupio ju je konte Anton Visković iz Perasta odmah nakon Francuske revolucije na javnoj dražbi. Ubrzo je doživio ekonomski bankrot, pa je zatražio veliki zajam kod kap. A. Radimira iz Dobrote i kao polog dao spomenutu misnicu. Kako ovaj nije mogao platiti zajam, ova misnica je ostala kod kap. Radimira. Planita je bila ukrašena dragim kamenjem i danas se čuva kao osobni poklon u crkvi Sv. Mateja, no drago kamenje je sam kapetan izvadio kako bi bar djelomično nadoknadio veliku pozajmicu.

Crkva Sv. Mateja posjeduje maticu rođenih, vjenčanih i umrlih iz 1708 i 1710. godine do danas. Na osnovi njih može se izvesti kronološki pregled župnika za posljednjih 313 godina.

Uz crkvu nalazi se i mjesno groblje osnovano 1844. godine i na njemu je kapelica sagrađena 1874. godine.

Ovih dana proslavljena je 313. godina ove poznate crkve u bokokotarskom zalivu. Zahvaljujući don Anti Dragobratoviću i njegovim župljanima izdana je mala knjižica koja izvanredno opisuje ovu crkvu, do najmanjih pojedinosti. No, knjiga je jedno, a realnost drugo. Nažalost, ja nisam imala vremena posjetiti ovu crkvu ili još poznatiju crkvu "Gospe od Škrpijela", u Perastu, što je velika šteta. No, ima dana, ima vremena... Vas, dragi čitatelji, pozivam na posjetu Hrvatima koje žive u bokokotarskom zalivu. Svaki naš posjet njima zaista mnogo znači, jer samo zahvaljujući hrabrosti i upornosti hrvatskog stanovništva i svećenstva na ovim područjima, Hrvati su se održali do danas. (Po knjizi A. Tomića "Crkva Sv. Mateja u Dobroti")

Međimurska hiža

Prošetajmo danas Međimurjem, i pogledajmo malo etnografiju tog prekrasnog kraja između Mure i Drave. Ovaj puta bacimo pogled na međimurske kuće, na "hiže", kako ih Međimurci zovu.

MEĐIMURSKA HIŽA/KUĆA - četverokutnog oblika, sa zidovima postavljenim prema glavnim stranama svijeta i dimnjakom u značenju osi svijeta, što upućuje na sjedilački, zemljoradnički način života. Predstavlja univerzum, ali i čovjeka u svom fizičkom (njegov položaj u odnosu na vanjski svijet) i psihičkom biću (podrum, katovi i tavan su različita stanja duše), također i ženski simbol utočišta, majke i zaštite. Zato kućni prag predstavlja granicu između tog zaštićenog i nezaštićenog svijeta, pa mu se pripisuju zlokovna svojstva. Brojni stari obredi obavljali su se na pragu, oko ili ispred njega, na sličan način kao i pri ognjištu, npr. za svadbene ceremonije (ples, ljubljenje, razbijanje posude) i ukopa pokojnika. Uvijek ga treba prekoračiti jer je mjesto okupljanja zloduhova. Naročito je opasan za žene koje se smatraju kultno nečistima, tj. podložne nečistim silama (pa se mladenku prenosi preko praga). Ispod njega dobro je zakopati neke predmete koji imaju apotropejsku ili zaštitnu moć, npr. posteljicu novorođenčeta (ponegdje u Hrvatskoj zakapa se i u obrađenu zemlju) i neolitičke kamene sjekirice.

Pogledajte ovu staru međimursku hižu! Zar nije prekrasna?

Međimurska tradicijska trodjelna kuća prizemnica starijeg tipa je od pletera (tj. od kestenovog ili vrbinog pruća isprepletenog oko okomitih kolica/ kolja između okomitih i vodoravnih hrastovih poceka/ greda i trama/ stropne grede učvršćenih fundamentom/ podmetkom i vezanih pantima/ rogovima (s nabacanim pomiješanim pa nabitim bлатом, smrvljenom slamom i pljevom ili sjeckanim šašem, te okrečenih vapnom) kao dvobojna (bijelo-zagasita), s plavo, crveno ili zeleno obojanim i uokvirenim vratima i prozorima, tzv. šopana hiža od blata (vlažne ilovače zbijene između drvenih dasaka) ili hrastovog drveta, te zidana hiža novijeg tipa (na prijelazu iz XIX. u XX. st.) od domaće sušene cigle ili čerpiča (na zraku posušene izmodelirane smjese vlažne ilovače i pljeve) u obliku slova L (zbog omogućavanja nadogradnje), ožbukana i na fasadi ukrašena zidnim ukrasima, uz koju se u dvorištu nastavljaju gospodarski objekti. Zbog trošenja, žene su stariji tip kuće prije Uskrsa redovito obnavljale smjesom ilovače, pljeve i balege. U istočnom Međimurju gospodarske zgrade su u istom redu, zajedno s hižom, dok su na jugozapadu razbacane po dvorištu. Krovovi međimurskih hiža su polukosi dvostrešni, s drvenim (lipovim, grabovim ili brezovim) krovnim ruštom/ kosturom/ roženicom pokrivenim raženom slamom, trstikom ili daskama, odnosno crijepom. Isprva su bez dimnjaka. Stropne grede po sredini drži glavna masivna greda protegnuta duž stropa, tzv. tram u koji se urezuje godina izgradnje. U unutrašnjosti podovi su od nabijene ilovače, rjeđe daščani. Međimurska hiža prizemnica je pravokutnog tlocrta i najčešće smještena bliže međi. Sastoji se od:

1. prve hiže - prednje ili glavne sobe s dva prednja prozora okrenuta prema ulici (u jesen ukrašenih vijecima paprike i tikvama) i karakterističnim

rasporedom namještaja: stolom i klupama ili stolicama u kutu, lajcom/ škrinjom, posteljama uz zidove, te dijameltralno postavljenom i klupama uokvirenom zidanom ili keramičkom peći plave, zelene ili sive boje ravnog vrha koja se loži iz kuhinje i iznad koje se postavlja šipka za sušenje rublja, te na zidu sa zrcalom, stalkom s molitvenicima, posvećenom vodom i ručnikom, slikama svetaca i pregrađenim drvenim zdeljnjakom/ stalkom s posuđem za posluživanje hrane,

2. kuhinje - kuhinje između prve i zadnje hiže, s neuglednim prozorom, otvorenim ognjištem u sredini prostorije i krušnom peći (u siromašnijih ona je vani), te s pregrađenim zdeljnjakom/ drvenim stalkom sa sušem za pripremanje hrane, masivnim drvenim stolom i šćanjekom, visokom drvenom posuđem za bacanje ostataka hrane koja se daje svinjama napoj,

3. hižice/ zadnje hiže - pomoćne sobe kao spavaonice za starije članove obitelji ili mladog bračnog para;

4. ganjka - otvorenog trijema s izrezbarenim drvenim potpornjima od kojeg kasnije širenjem u kuću nastaje ganjčec, tj. predsooblje,

5. najže - tavana (u šopanoj hiži bez dimnjaka) kao spremišta hrane (žita i mesa),

6. pelnice/ pevnice/ pivnice - podruma (ispod prve, odnosno zadnje hiže) pod ključem (koji čuva gazda) i natkrigot zidanom nadstrešnicom sa zasebnim ulazom s dvorišne strane. Također služi za čuvanje hrane.

Drveni namještaj (stol, klupe, stolice, postelje, kolijevke, škrinje, police) najčešće je bio izrezbaren i oslikan cvjetnim motivima.

(Prva četiri dijela karakteristična su za stariji tip kuće, pa su prve tri prostorije u početku imale nenatkrigte zasebne ulaze s dvorišne strane, a noviji tip kuće uvijek ima natkrigot stubište, predsooblje i podrum.)

U gradnji kuća uvijek su sudjelovali i susjedi, nekadašnji krvni srodnici. Zajednički poslovi i obredi pridonosili su čvršćoj međusobnoj povezanosti i osjećaju pripadnosti svih članova seoske zajednice. Uglavnom vrijedi pravilo: obred koji se izvodi u kući, upućuje na svoje pogansko podrijetlo. U narodu se vjerovalo da prelijetanje jata vrana ili gavranova iznad kuće ili njihovo sjedenje na krovu najavljuje požar, odnosno bolest ili smrt nekoga od ukućana. Zbog toga su se kao protuobrana preko krova bacali određeni predmeti (npr. zelenilo, jabuka, potkova). Budući da su često izbjicali požari, u Međimurju je bio izražen kult sv. Florijana čije se figure mještani redovito postavljali u niše između tavanskih prozora na nazubljenim drvenim pričelcima/ pročeljima/ zabatima) ili kao kipove na pilu/ stupu, odnosno u maloj kapelici na glavnom seoskom raskrižju. Požari i feudalne zabrane sječe šuma primorali su žitelje Međimurja da svoje kuće počnu graditi novim građevinskim materijalima. Od nedavno, odlaskom "truhom za kruhom" i povratkom u rodni zavičaj, Međimurci pod utjecajem strane arhitekture i izvitoperenog materijalističkog svjetonazora podižu nove kuće, često

nakaradne, nefunkcionalne i neprirodne.

Zastanimo ovdje.

Da, prekrasne su stare međimurske kuće, no napredak isto čini svoje, pa tako danas vidamo po lijepom međimurskom kraju druge vrste kuća, a ne one lijepe stare hiže, pred kojima čovjeku upravo zastane dah od ljepote i umješnosti domaćina. No tko smo mi da sudimo? Budućnost, ustvari sadašnjost, život će presuditi kako će biti dalje. ("Kneja",)

Svakako vam preporučujemo

modernage glass inc.

Window Walls - Curtain Walls
Glass - Glazing - Mirrors
Store Fronts - Entrance Ways

239 Bering Avenue
Toronto, ON, M8Z 3A5

Tel.: (416) 233 5880
Fax: (406) 233 6092

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 126, 01. XI 2003.

Slučaj generala Gotovine

GLAVNA HAAŠKA TUŽITELJICA CARLA DEL PONTE POZVALA GENERALA GOTOVINU NA PREDAJU

Del Ponte: Došla sam prenijeti saznanja gdje se Gotovina nalazi

ZAGREB - Susret glavne haške tužiteljice Carle del Ponte s predstavnicima hrvatske vlade i premijerom Ivicom Račanom trajao je sat vremena duže od predviđenog, ali kako je novinarima rekao premijer Račan - kraće nego što su znali potrajati neki njihovi zajednički susreti.

Glavna haška tužiteljica rekla je da je Hrvatska predala svu traženu dokumentaciju, naglašavajući kako se na neke dokumente čekalo i godinu dana. Međutim, čini se da je poenta njenog posjeta bila sljedeća izjava: "Ako optuženi Gotovina ima na srcu Hrvatsku i dobrobit svoje zemlje i naroda, on će se predati haškom sudu. Stoga pozivam generala Gotovinu da se preda haškom sudu".

Del Ponte je istaknula da u Hrvatsku nije došla kako bi je premijer Račan uvjeravao u to gdje je Gotovina, već mu je došla iznijeti saznanja haškog tribunala o tome gdje se general Gotovina nalazi. "Nisam stekla dojam da me vaš premijer uspio uvjeriti da Gotovina nije u Republici Hrvatskoj". Na to je premijer Račan odvratio kako je on izrazio želju da se Gotovina pronađe te da u tome mogu pomoći i inozemni organi. Račan je

SAD nudi pet milijuna \$ za informacije o Gotovini

ZAGREB - Ako je poslije posjeta Carle del Ponte Hrvatskoj u političkim krugovima zavladalo stanovitno olakšanje, američki veleposlanik za pitanja ratnih zločina Pierre Richard Prosper prekjueer je stvari vratio na početak. "Unatoč uvjeravanjima hrvatske Vlade, Sjedinjene Države nemaju razloga vjerovati da je odbjegli general Ante Gotovina izvan Hrvatske i od Vlade očekuju da riješi to pitanje", kazao je Prosper u utorak, nakon sastanka s ministricom pravosuđa Ingrid Antičević-Marinović.

"Vlada Sjedinjenih Država ponudila je pet milijuna američkih dolara za vjerodostojnu informaciju koja bi dovela do haaškog osumnjičenika Ante Gotovine", rekao je Prosper u srijedu za neke hrvatske medije. On je dodao da su SAD spremne pomoći hrvatskoj vladi da uhititi Gotovinu ovom visokom novčanom nagradom te je istaknuo da će informatoru, ako on to želi, biti zajamčena potpuna zaštita identiteta i preseljenje u bilo koji dio svijeta, uključujući SAD.

Prema riječima Prospera, uskoro će biti otvorene tzv. vruće linije za moguće pružanje informacija, čiji će telefonski brojevi biti objavljeni u hrvatskim medijima, a mogući infomatori mogu se već sada javiti u politički odjel američkog veleposlanstva, rekao je Pospoer ponudivši Hrvatskoj i tehničku pomoć u otkrivanju Gotovine boravišta.

Time je američka vlada Hrvatskoj dala do znanja da će u Vijeću sigurnosti UN-a s velikom pozornošću saslušati redovito izvješće glavne haške tužiteljice Carle del Ponte. Iako je ono sastavljeno prije dolaska Del Ponte u Zagreb, hrvatske vlasti željele su tužiteljčinu ublaženu retoriku nakon sastanka protumačiti kao nadu da se Haag predomislio u vezi ocjene suradnje Hrvatske s Tribunalom. Del Ponte nije više izričito tvrdila da se Gotovina skriva u Hrvatskoj, nije čak ni teret odgovornosti više svaljivala na hrvatske vlasti, nego velikim dijelom i na međunarodnu zajednicu. Sve to dalo je naslutiti da bi ipak moglo doći do onog "spektakularnog preokreta" u suradnji Hrvatske i Haaga, čak i ako se Gotovina ne preda do četvrtka.

Međutim, američki veleposlanik Prosper razbio je tu iluziju. Bez imalo oklijevanja izjavio je kako očekuje od hrvatske Vlade da "poduzme korake u traženju generala Gotovine". "Riječi nisu dovoljne, želimo da se nešto poduzme", kazao je Prosper, upozorivši kako je problem generala Gotovine "potencijalna prepreka hrvatskom ulasku u europske institucije". Ako se to pitanje ne riješi, nastavlja Prosper, SAD strahuje da će imati negativne učinke.

Stoviše, Amerika je spremna čak i podržati "oštre mjere" protiv Hrvatske, ako to zatraži glavna haška tužiteljica Carla del Ponte. "Hrvatska Vlada zna koje su to mjere, sve je u njezinim rukama", istaknuo je Prosper.

Ovakvo žestoki nastup američkoga veleposlanika za pitanja ratnih zločina ponovno je uvukao bojazan u vladajuće krugove uoči redovitog izvješćaja Carle del Ponte Vijeću sigurnosti UN-a. SAD ima veliki utjecaj u Vijeću sigurnosti, baš kao i Velika Britanija, koja je već najavila da neće ratificirati Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju Hrvatske s EU-om ako Gotovina ne bude uhićen. Budući da se to još nije dogodilo, moguće je da se riječi haaške tužiteljice - koliko god one mogle biti ublažene - protumače kao nepotpuna suradnja Hrvatske s Haagom.

Ministrica Antičević-Marinović replicirala je Prosperu kako hrvatska Vlada nikad nije rekla da Gotovina nije u Hrvatskoj, već da jednostavno "ne zna gdje je", zaboravljajući da je prije nekoliko dana Goran Granić rekao upravo to: da Gotovina nije u Hrvatskoj. Ponovio je to i predsjednik Mesić, tako da Prosper ni ovom prilikom nije dobio konkretan odgovor na svoje teze.

kratko prokomentirao stav hrvatske vlade, prema kojem je Republika Hrvatska spremna, ako uđe u trag generalu, uhititi ga.

Novinare je zanimalo kakvo će izvješće Carla del Ponte predati Vijeću sigurnosti ako od tada Gotovina ne bude uhićen. Del Ponte je odgovorila kako ona ne može unaprijed reći što će govoriti na Vijeću sigurnosti, ali da Hrvatsku obvezuje i rezolucija UN-a u kojoj se eksplicitno imenom i prezimenom spominje i general Gotovina te da se rezolucijom od Hrvatske traži da ga uhititi i izruči haškom sudu. Sve u svemu, susret Račan - Del Ponte protekao je u stanju "primirja", što neki analitičari tumače posljedicom njegova posjeta Velikoj Britaniji i premijeru Tonyju Blairu, uz tvrdnje kako je i Velika Britanija pomogla u "umirivanju" glavne haške tužiteljice.

Prije dolaska Carle del Ponte Zagrebom se pronijela vijest da bi se general Gotovina trebao predati, ali to su očito bile samo puke glasine. Sada je na Vladi da provjeri jesu li točne informacije haške tužiteljice ili da traganje za Gotovinom prepusti "nadležnima u inozemstvu", kako je Račan rekao.

(Glas Slavonije 6.10.2003)

Corpus separatum: Amerika uhićuje Hrvatsku

Josip JOVIĆ

U povijesti metropole bit će zapisana dva iznimno važna događaja koja su se odigrala prošloga tjedna. Došao Dennis Rodman, najbolji skakač i najveći primitivac među svim košarkašima na američkom kontinentu, alkoholičar, drogeraš i razvratnik bez premca, dočekan s neskrivenim divljenjem kao najveća zvijezda, oko koje su se tiskali novinari, fotoreporteri i, dakako, prostitutke i druge poslovne žene.

Rodman i Carla

Drugi je događaj vezan uz dolazak haaške tužiteljice Carle del Ponte, od čijeg je dolaska, kako je najavljeno, ovisila, ni manje ni više, sudbina Hrvatske. Carla i Rodman nisu, koliko je poznato, međusobno bili u kontaktu, ali stanovite sličnosti jednog i drugog posjeta su očite. Dok nam je Rodman priredio pravo kulturno poniženje u sklopu projekta moralne razgradnje nacije, Del Ponte nas je još jednom politički ponizila u sklopu projekta političke destrukcije te iste nacije. Oko ove, kako se našalio Beogradani, "ni baba ni deda" gospođe nisu se tiskale prostitutke, ali jesu predstavnici one profesije koja se tako često etiketira nazivom najstarijega zanata. U stopu su je pratili visoki, dapače najviši, predstavnici ove zemlje, koji su još jednom pali ničice pred njezinim veličanstvenim ukazanjem.

Carla je došla na sastanak s Račanom s čvrstim stavom: Gotovina je u Hrvatskoj, a Račan s jednako kategoričnim: Gotovina nije u Hrvatskoj. Nakon sastanka svaka je strana dopustila i onu drugu mogućnost. Račan je, da bi njegova spremnost na suradnju bila uvjerljivija, obećao akciju brzog uhićenja.

Lukavi Stjepan Mesić izabrao je drugu taktiku, pa je generala Antu, znajući za njegovu slabu stranu, kao patriota, pozvao na predaju. I sjeda tužiteljica je s dirljivom brigom za ovu zemlju očitala lekciju Gotovini, sugerirajući mu kako bi njegova predaja Haaškome sudu bila čin velikog dobra za Hrvatsku. No, pred Vijećem sigurnosti nije više bila diplomatski raspoložena, pa je hrvatsku suradnju, unatoč klanjanju do poda, ocijenila negativno, ne razlikujući Hrvatsku od Srbije niti Gotovinu od Mladića i Karadžića.

U akciju progona Ante Gotovine izravno se uključio i SAD, odnosno veleposlanstvo te zemlje u Zagrebu. Jesmo li to, dakle, dobro pročitali tu vijest? Američko veleposlanstvo otvorilo je telefon za potkaziivače, obećavši za informaciju koja vodi do Gotovine pet milijuna dolara te nudeći hrvatskoj Vladi "tehničku pomoć" u hvatanju odbjegloga generala, za kojega su oni sigurni da je u Hrvatskoj. Dakle, američko veleposlanstvo bez hrvatskog protivljenja izravno uhićuje hrvatskoga građanina u Hrvatskoj, mimo svih zakona i Ustava ove zemlje.

Nastavak na str.16

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 126, 01. XI 2003.

HAAŠKA TUŽITELJICA U GOVORU MINISTRIMA EU-a PUNO OŠTRIJA NEGO U UN-u Mračno izvješće Carle del Ponte o Hrvatskoj

LUXEMBOURG - Glavna haaška tužiteljica Carla del Ponte ponovila je nakon sastanka s ministrima vanjskih poslova Europske unije u Luxembourgu kako vjeruje da se odbjegli general Ante Gotovina nalazi u Hrvatskoj.

Del Ponte je na konferenciji za novinare rekla da je prilikom nedavnog posjeta Zagrebu razmijenila informacije s hrvatskim premijerom Ivicom Račanom o boravištu Ante Gotovine, ali da se često te informacije razlikuju. Upitana znači li to da premijer Račan ne govori istinu kada tvrdi da Gotovina nije u Hrvatskoj, Del Ponte je rekla: "Ne mislim da laže... najvjerojatnije ne zna gdje je. Imamo različite informacije." Na pitanje isključuje li mogućnost da su njezine informacije netočne, a hrvatske točne, glavna haaška tužiteljica je rekla: "Naravno sve je moguće, ali vjerujem u aktivnost svojih suradnika i moram reći da naše informacije dolaze iz različitih izvora pa nemam elemenata da sumnjam u njih."

Carla del Ponte je izrazila zadovoljstvo što su Sjedinjene Države najavile nagradu za Gotovinu uhićenje. "Ako veleposlanik Prosper najavljuje nagradu, to znači da i Sjedinjene Države imaju informaciju da je Gotovina u Hrvatskoj." Također je istaknula da je zadovoljna onim što je "jutros pročitala u riječkom Novom listu. Vrlo je važno to u Novom listu, jer dolazi iznutra". Riječki Novi list objavio je u broju od ponedjeljka, pozivajući se na "dobro obaviještenoga višega državnog dužnosnika, koji nije član Vlade, a nije želio biti imenovan", da se Gotovina nalazi u srednjoj Dalmaciji te da bi zbog lakše bolesti uskoro trebao otputovati u Francusku na operaciju. Ona je također rekla da, prema njezinim informacijama, general Gotovina dobar dio vremena provodi "vrlo ugodno" ploveći na jahti, te da čak zna ime vlasnika jahte na kojoj je plovio ovoga ljeta. Upitana što će preporučiti Vijeću EU-a ako do proljeća general Gotovina ne bude u Haagu, Carla del Ponte je rekla da se "dž

Carla del Ponte najavila proširenje optužnice protiv Gotovine

ZAGREB, 21. listopada - U ponedjeljak u 18.30 sati, Carla del Ponte nastupila je na Tribini London School of Economics and Political Science. Njen nastup bio je najavljen sedam dana ranije na internetskoj stranici te ugledne institucije. A baš ondje ona je odlučila izreći svoju konačnu odluku o predmetu Gotovina nakon newyorske i luxembourske tribine o istome. Ona mijenja optužnicu, a do jučer je službenom Zagrebu tvrdila da nema razloga promijeniti ni slova iz akta od 6. lipnja, odnosno, 26. srpnja 2001. godine.

Ona priznaje da se na popisu žrtava za koje optužuje generala Gotovinu nalaze i dvije osobe koje su zapravo žive. Tvrdi da će umjesto tih dviju živih žrtava navesti nove, odnosno, da će dvadesetak dosadašnjih točaka optužnice proširiti s nekoliko novih. Zaključno, sadržaj nove optužnice protiv Gotovine bit će poznat tek idućeg tjedna, do kada bi Međunarodni kazneni sud taj novi akt trebao potvrditi i učiniti pravomoćnim.

Vjesnik je u utorak navečer uspio doznati da su dvije žive osobe iz optužnice Bosiljka i Mirjana Berić. Njih spominje prvi aneks optužnice u rubrici Uzdojle.

Za njih dvije ni preko Crvenog križa Hrvatske, niti BiH, niti Međunarodnog crvenog križa nikad nije pokrenuta potraga. Čak stoviše, Bosiljka i Mirjana Berić spominju se kao svjedokinje u vezi s utvrđivanjem okolnosti smrti Stevana Berića, 8. svibnja 2002. godine. Prema podacima s kojima Vjesnik raspolaže, jedna od njih trenutno živi u Drvaru, a druga u Beogradu.

Govoreći gostima na tribini ugledne londonske škole za ekonomiju i političke znanosti, Carla del Ponte nije objasnila kako je moguće da godinu i pol dana nakon što se dvije žive osobe iz njene optužnice pojavljuju na sudu, ona tek sad mijenja optužni akt protiv generala Gotovine. Istina, njena glasnogovornica će reći da se umjesto živih optužnica proširuje s novim »mrtvim« osobama, žrtvama generala Gotovine i novim točkama optužnice.

Sve se to događa u utorak navečer u vrijeme dok premijer Račan traži rješenje za zamjenu dr. Gorana Granića, predsjednik Savjeta za odnose s Haagom, koji je upravo dao ostavku na ovu poziciju. Iza dobro zatvorenih vrata, vjerojatna je odluka, da će premijer preuzeti rukovođenjem tim tijelom. Međutim, upravo zbog personalnog nagađanja što sada nakon Granića, nije bilo moguće dobiti službeni državni komentar činjenice, da Carla del Ponte proširujući optužnicu, zapravo, zaključuje razdoblje iščekivanja Gotovinine predaje. Nikakvih, ali baš nikakvi nagodbi s odbjelim generalom više ne može biti, kažu kasno navečer Vjesniku haaški izvori,

I vjerovali ili ne.....

Rezultat ankete Večernjeg lista:

Biste li odali Gotovinu za 5.000.000 dolara?

Ne 61.3%

Da 38.7%

podalje od politike", ali da će uvijek isticati činjenicu da nije uhićen jer je to međunarodna obveza.

Glavna haaška tužiteljica najavila je i nekoliko novih optužnica za hrvatske građane sljedeće godine, a nizozemski ministar vanjskih poslova Jaap de Hop Scheffer rekao je nakon njezina govora kako "ne vidi nikakvog razloga da se nastavi proces ratifikacije Sporazuma o stabilnosti i pridruživanju između Hrvatske i EU-a, jer je gospođa Del Ponte imala vrlo mračno izvješće o hrvatskoj suradnji". "Još jedan ključni test hrvatske volje da u potpunosti ispunjava svoje međunarodne obveze bit će kako će vlasti reagirati na nekoliko novih optužnica koje namjeravam objaviti sljedeće godine", rekla je Carla del Ponte u svom govoru ministrima vanjskih poslova EU-a u Luxembourg. Njezin govor pred Vijećem ministara EU-a bio je oštriji od onoga što je prošli tjedan rekla pred Vijećem sigurnosti UN-a.

Del Ponte je u svojem govoru rekla: "Potrudila sam se da upoznam hrvatsku Vladu sa zapečaćenom optužnicom mjesec dana prije javnog objavljivanja u lipnju 2001. Naravno, mislila sam da će Vlada iskoristiti to vrijeme i pristupiti glatkom uhićenju. Umjesto toga, informacija je procurila i Gotovina je pobjegao", rekla je. "Sve do prošli tjedan nisam imala nikavu uvjerljivu naznaku da hrvatske vlasti doista čine što mogu kako bi locirale i uhitile tog bjegunca, ili čak da su bile pripravne to učiniti. Naprotiv, sve do polovice rujna primala sam službena izvješća u kojima se pokušavalo dokazati, bez ikakva dokaza, da Gotovina nije u Hrvatskoj", rekla je haaška tužiteljica. Carla del Ponte je zatim ponovila kako je na "prilično otvorenom sastanku" s premijerom Račanom 6. listopada u Zagrebu predočila informacije da je Gotovina u Hrvatskoj, s imenima osoba iz institucija koje ga štite, što premijer "nije opovrgnuo". (Slobodna Dalmacija 14.10)

Carla del Ponte najavila proširenje optužnice protiv Gotovine

umjesto onih hrvatskih, koji vijećaju u Banskim dvorima.

Mišetić traži istragu nad Carlom del Ponte

WASHINGTON - Odvjetnik hrvatskoga generala Ante Gotovine Luka Mišetić zatražio je u srijedu da Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda poduzme istragu nad glavnom tužiteljicom Haaškog suda Carlom del Ponte zbog lošeg vođenja slučaja Gotovina u kojem je, kako navodi, generala optužila za umorstvo dvije osobe koje su žive i odbija povući te optužbe. Mišetić navodi da je hrvatska novinarka Vlatka Hercigonja, istražujući slučaj Gotovine, koji je pred ICTY-jem optužen 2001. za ratne zločine u akciji Oluja, otkrila da su navodne Gotovinine žrtve Bosiljka Berić i Mirjana Berić žive i da se nalaze u Srbiji i Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini. (Hina)

Nastavak sa str. 15

Time je definitivno srušen sam privid nekakva državnog suvereniteta. Hrvatska je zapravo prije uhićena nego sam Gotovina. HDZ je, u skladu sa svojom novom orijentacijom, ostao bez komentara.

Rajska kategorija

Općenito, pitanje Gotovinine predaje predstavljeno je kao biti ili ne biti za ovu zemlju i njezine ljude, kao, u najmanju ruku, pitanje o kojemu ovisi naš ulazak u EU, i to 2007. godine, iako je od onih koji o tome odlučuju višekratno poručeno da s tom godinom, neovisno o izručenju, ne računamo, jer je zacrtana nam i od naše vrhuške prihvaćena perspektiva balkanska unija, u čijem ćemo sklopu u EU ući jednoga lijepog dana, kad to njoj bude odgovaralo.

Hrvatska sve više podsjeća na bolesnog snoba koji je spreman rasprodati i očevo imanje ne bi li se samo jednu večer, pa i bez odjeće i obuće, pojavio na nekom gospodskom balu, na nekom glamour-kafeu. Moramo predati Gotovinu, moramo prepustiti sva javna poduzeća, moramo prodati nekretnine, zemlju, šume, rijeke i obalu, moramo se ujediniti s braćom na istoku, moramo smanjiti natalitet, moramo se odreći gospodarskog pojasa, moramo praviti granične ustupke susjedima, moramo raspustiti vojsku, moramo kupiti NATO-ove radare... I sve to, naravno, jer je to uvjet ulaska u euroatlantske integracije.

U toj mistifikaciji politike, u tom izvrtanju ciljeva i sredstava, u tom zanemarivanju vlastitih interesa, zaboravljeno je osnovno pitanje: a što će, kad sve to učinimo, od nas ostati? S jeftinim tržištem radne snage, s vojskom nezaposlenih, s velikim iseljavanjem, s golemom zaduženošću, s izvorštem sirovina i tržnicom bofl robe, Hrvatska već sada ima sva klasična obilježja kolonijalne zemlje. Vladajući se koriste Europskom unijom kao pokrićem i opravdanjem za sve loše što učine i kao rajskim obećanjem za sve što su propustili učiniti. Oporba kao da se s njima natječe tko će biti veći i ponizniji sluga.

(Slobodna Dalmacija 13.10.)

Upoznajte hrvatsku književnost

Vladimir Nazor (1876. - 1949.)

Vladimir Nazor, iznimno produktivan hrvatski pjesnik, pripovjedač, esejist, romanopisac rođen je 1876. godine u Postirama na otoku Braču. Otac mu je bio službenik. Pučku školu pohađao je u Ložišću i Bobovišću na rodnom otoku. U Splitu je započeo klasičnu gimnaziju, a završio realku. Prirodne znanosti studirao je u Grazu i Zagrebu. Profesor-pripravnik je u Splitu, pa službuje u zadarskoj gimnaziji te punih petnaest godina u Istri: Pazinu, Kopru i Kastvu. U Zagrebu boravi dvije godine nakon Prvog svjetskog rata pa je zatim upravitelj dječjeg doma u Crikvenici, profesor nepunih godinu dana u Sušaku, opet u Crikvenici i opet u Zagrebu od 1931. Ivan Goran Kovačić odveo ga je 1942. u partizane (pod nikad dostatno razjašnjenim okolnostima). Postavljali su ga u vrhove partizanske vlasti 1944., a od 1945. predsjedao je Hrvatskom saboru. Nije poznato da je imao neki veći politički utjecaj u prvim godinama komunističke Hrvatske i Jugoslavije. Umrlo je u Zagrebu. Prvu je knjigu objavio u Zadru, 1900., pod naslovom Slavonske legende. U sljedećih pola stoljeća bit će jedan od najplodnijih pisaca u povijesti hrvatske književnosti.

DJELA: Slavonske legende, Pjesme naroda hrvatskoga, Hrvatski kraljevi, Intima, Pjesni ljuvene, Knjiga o kraljevima hrvatskijem, Krvava košulja, Veli Jože, Istarske priče, Medvjed Brundo, Utva zlatokrila, Priče iz djetinjstva, Istarski bolovi, Pastir Loda, Zagrebačke novele....

ZVONIMIROVA LAĐA

Još je tu. - Na tvrdoj siki
Jošte leži nasukana.
Osamstoto minu ljeta,
Što je mlata sa svih strana.

Što je lome i drmaju
Bumi vali i oluje.
Slomila se, prignula se:
Na pijesku je - al još tu je!

Pokraj Drača i Sasena,
Blizu Krfa, pred Avlonom
Borila se ona slavno
I s galijom i s dromonom.

Na njojzi je sto tragova
Udaraca i uvreda,
Na njojzi je sto znakova
Veljih slavlja i pobjeda.

Konop zuji u vjetrini:
"Ko lanac sam gvozdren bio,
Kad o meni, svet, slobodan,
Kockasti se barjak vio."

Škriplje krma: "Gdje si sada,
Snažna ruko kormilara?
Čemu, more, uvijek na me
Tvoj se ljuti bijes obara?"

A utroba u mečavi
Noćnoj ječi: "Oh, ta sika
Do kada će da me drži
U čeljusti od čelika?"

Sanja lijepim o zemljama,
Hole borce i galije;
A vjetar joj krmu ruši,
A talas je u bok bije,

I lađa se snažno trza:
"Zar da ovdje tužno gnijjem?
Dignite me; neka dipnem,
Nek zajedrim morem tjem!"

Osamstoto ljeta teče,
I sve vali lađu biju,
I sve sikću munje žive,
I jesenje kiše liju.

Snažno o nju udaraju
Vjetar, talas i oluje.
Slomila se, prignula se:
Na pjesku je - al još tu je!

MASLINA

Vinograd moga je oca ovjenčan zelenim vijencem
Maslina. - Pod njima ja sam u vrućijem danima ljetim,
Grožđe dok zrijalo i pjev cvrčaka šibao uzduh,
Gledu u zanosu svijetle vizije što ih je Podne
Pred očima stvaralo mojim.

More je šumjelo negdje daleko. - Po modrome nebu
Plovili bijeli oblaci, a zemlja je ležala teška
I tiha u snu sunčanu.

... U takav ja sam trenutak
Veliku, strogu i mirnu, iz maslinika se dižuć
K vedrome svodu, bez štita, bez koplja i kacige sjajne,
Vidio Palas Atenu.

Ona je nosila žižak na dlanu. Plodova zrelih
Ubra pregršt pa saže sok njihov na suho stijenje
I ruku do sunaca dignu i užga tu malenu svijeću.

... Gori na mojemu stolu,
U tamne i burne noći, od zemlje niska svijeća.
Vjetrina otvara vrata i prozore, kroz kuću duva,
Zidima trese i tamu sve cmju tjera mi u dom:
Ja mimo sjedim uz svijeću koju ograditi dlanom
Ne treba: ulje joj vonja po maslinama mog oca,
A plamen njezin je iskra sa vatre sunčane. - I sveder,
Kad mi je teško međ ljudima, nastaje začaran krug,
U kojemu okolo žiška, dok noću vihor i bjesne,
Zazeleni se lijepi vinograd mojega oca, -
Ovjenčan maslina vijencem; - pod njime sanjari dječak,
Grožđe dok zre, i sve jače pjev cvrčaka se glasa, i more
Krkoči negdje daleko, i nebeskom plove vedrinom
Dva oblaka bijela, tanka...

SEH DUŠ DAN

Sve zvezdi su sjale
Kad san te rodila;
Tice su kantale
Kad san te dojila;
A kad pere sahlo
I magla nas krila,
Ja san te va črnu
Zemlju položila ...
Ninaj, nanaj, lepi sin!
Na grobe ti j' ružmarin.

Nad glavun tvojun san
Pet sveć posadi la,
Od ust otkidala
Dok san ih kupila.
Ki te majki dal je
Sran ga je pred manun,
A vas svet rugal je
S tun mojun se ranun.
Ninaj, nanaj, lepi sin!
Tvoj otac je gospodin.

Skroz moj dom je črna
Tica proletela;
Skroz lug me peljala
Dok me tu dovela;
Kot da zver me tera
Su noć san bežala
Ter trudna i strta
Na tvoj grob san pala ...
Sine lepi, slatko spi!
Na grobe ti mat leži..

Neću ti ništa reći, dobit ćeš isto što i svi drugi. Evo, moj prijatelj Bojan (drugi konobar) je Srbin, bio je tu cijelo vrijeme i nemamo nikakvih problema - kaže Marko. Sva je njegova priča išla u dokaz tezi kako će se tek nove generacije naučiti na suživot- Incidenata koji i ne dođu na naslovnice ima, ali sve manje i manje. Grad još jest donekle podijeljen, no, što se mladih tiče, to je sve manji problem - zajedno smo u školi, u gradu, na nogometu. Priča da je bed za Hrvata ako ga vide sa Srbinom i obratno - pa neće meni nitko braniti s kim ću se ja družiti - njegov je stav.

Na povratku prema "Glasovom" dopisništvu, na mostu preko Vuke ponovno smo susreli Željka koji je našu vukovarsku priču zaključio citirajući aforizam novosadskog autora: "Pametni prestanite popuštati, stanje je kritično". (Glas Slavonije 7.7.2003)

VUKOVAR

*Jedan grad na obali rijeke
ponosan a plače u duši kao dijete*

*jer sjeća se
veselih sunčanih dana
prepunih trgova ljudi
dječjeg smijeha i galama*

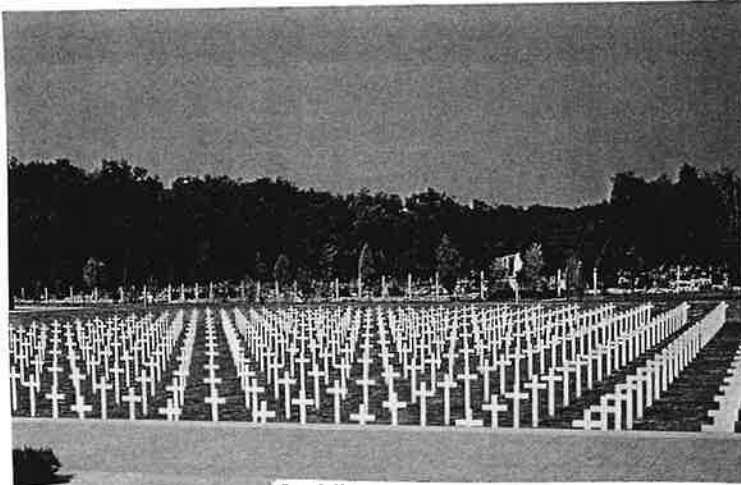
*ali sjeća se najviše
srušenih domova od granata
posljednjih ispraćaja suza i boli
prokletstva strašnog rata*

*i pamtit će zauvijek dan
kada razoren do temelja je bio
okupan krvlju suzama i ponosom
slobodu svoju i Hrvatsku je snio*

*Vukovar danas ponosan plače
kroz suze djece i žena
za branitelje sve koji su pali
za sve one kojih nema*

*Vukovar danas ponosan plače
suze i bol ne odnosi rijeka
mnogo je tanjura postavljenih na stolu
ali nema onih koje tanjur čeka*

*Vukovar grad na obali rijeke
ponosan a plače u duši kao dijete*
Nenad Marinac

Groblje branitelja, nepregledni križevi.....

Zapisano na stranicama povijesti.....

HRVATI I NJIHOVA SUDBINA KAKAV SMO MI TO NAROD?

Čitam jučerašnje dnevne novine, i nalazim uobičajenu dnevnu dozu o tome što nam rade Srbi, što Muslimani, što bjelosvjetska politika. Novine objavljuju rutinsku porciju komentara o tome koliko je na to što svijet o nama misli utjecala sotonska srpska diplomacija, a koliko je to mišljenje svjesno prilagođeno posve određenim svjetskim interesima.

Čitam i osjećam kako me sve to skupa užasno umara. Zapravo, više me i ne zanima. Danas me zanima samo jedna stvar: tko su zapravo Hrvati? Kakav je to narod? I, biva mi sve jasnije kako je moguće to da taj narod devetsto godina hoće državu, a nema je. Sve sam sigurnija da nisu nama nikakav problem Srbi. Problem su nam Hrvati.

Gospoda Bush, Major, Carrington, Mitterrand i ostala svjetska klika pokazali su da ih sudbina Hrvata zanima koliko i opstanak kišnih glista tamo na jugu Australije. I to nas, naravno, izluđuje? Ma nemojte! S kojim pravom?

Događaji iz prošlosti češće se pamte po atmosferi u kojoj su se događali nego po detaljima koji su se doista zbili. Tako, kad god prizivam sliku početka rata u Hrvatskoj, ona mi se javlja isključivo kao osjećaj tjelesne ukočenosti, TV dnevnika i sobe u kojoj je obvezno polumrak. Koliko god se trudila dozvati sliku, masakr u Borovu Selu za me je uvijek jask mog sina i glava kojom je, kao od udarca, lupio o stol. Uopće, čega se god prisjećam, bilo je u nekoj ukočenosti i u polumraku, i mislim da je zaista tako bilo. Bilo je to zajedničko duhovno stanje Hrvatske i Hrvata, stanje koje je, vjerujem, osim Božjeg prsta da se baš sad pojavi papa "komunist", učinilo da smo preživjeli.

Prije nekoliko dana na jednoj su livadi na zagrebačkoj periferiji gorjele svijeće u obliku križa. Oko svijeća, pred zgradom u kojoj je smješten Međunarodni Crveni križ, šačica muškaraca i žena u crmini nosila je transparente s krvavim križevima i slikama muževa i sinova, ni živih ni mrtvih. Službeno, oni su 'nestali'. Tri dana skupljali su se tamo u sumrak, nakon što su pokušavali uvjeriti indiferentne poslanike te humanitarne udruge da ni jedan čovjek ne može nestati. Jer ako nije živ, onda je mrtav, a njihovo je, ako su zaista humanitarci, da ih to zanima. A riječ je o trinaest tisuća ljudi! Trinaest tisuća ljudi nestalo je u Hrvatskoj u posljednje tri godine, a nikoga od Zagrepčana na livadi.

Prije godinu i nešto dana Hrvatska je u Bruxellesu potpisala s tada legitimnim predstavnikom Jugoslavije Milanom Panićem sporazum o zatvaranju svih srpskih logora. Sličan sporazum potpisao je poslije u Mađarskoj, također s Panićem, i bivši hrvatski premijer Franjo Gregurić. To su službeni, legalni dokumenti, pa što je onda s njima? Zar čak ni to za nas nije nikakav uvjet koji bismo postavili u razgovorima u međunarodnim forumima? Zar ni to nije tvrdi preduvjet za razgovore sa Srbijom? Ako nije, tko smo mi to, kakav smo to narod?

Prije odlaska u Sabor vukovarske, vinkovačke, osječke, sisačke... majke dobile su uputu da ne budu 'previše oštre'. U Saboru su primljene mnogo dostojnije od te preporuke, i odlučeno je dati im priliku da govore pred Ujedinjenim narodima. No jesu li one te koje trebaju govoriti, ili bi to trebao netko drugi, po prirodi svoje državne funkcije? I kolika može biti snaga njihove riječi u New Yorku kad su na zagrebačkoj livadi stajale same oko svoga svijećeca križa?

Je li onda čudno da Boutrosu Boutrosu i Srbima tako dobro ide?
(Dunja Ujević, Večernji list, 7. studenog 1993.)

Križ za branitelje Vukovara na obali Dunava, u srcu Vukovara

Marina Vuković:

Za čavrljanje uz šalicu kave ili nešto drugo

Za one koji to možda neznaju Hrvatska je ušla u Guinnessovu knjigu rekorda. Kakvog li čuda, pitat će se neki.... Čudno je što se to dogodilo tek sada! Zaslužismo mi već davno ući u tu čudesnu knjigu. Primjerice, da li je igdje u svijetu u tako kratkom roku operušana država pretvorbom i privatizacijom; da li je

igdje, na pošten način, kao kod nas moglo, karikirano rečeno, od bezgagaša postati milijunaš (zamislite: prodaš bicikl i kupiš mercedes); da li se igdje u svijetu tako brzo moglo doći u mirovinu (danas si mlad i perspektivan, a sutra - hop - pa penzić). To je samo nekoliko primjera. Nema sad baš previše vremena za razmišljanje, ali pronašla bih sigurno još desetke daleko primjerenijih rekorda. No, dobro. Što je, tu je. Hrvati su organizirali najveći doručak na svijetu i oborili tajvanski rekord iz 2001. godine.

Doručkivalo se po strogim Guinnessovim pravilima. Doručak je bio identičan na području cijele države: žganci, jogurt i jabuka. Kažu, pravi hrvatski (malo smo ga i smuljali, jer se negdje ubacila i palenta, a negdje i pura).

Ja se nešto pitam: nema li tu kakve skrivene poruke? Briga njih za naše zdravlje i način prehrane, što je bio kao osnovni moto. Svaka čast žgancima i kiselom mlijeku, ali ako će Hrvati jesti taj izuzetni hrvatski doručak, tko će onda mazati paštetice, gavriločačke, pancete, pršutice, paški, lički i ostale sireve? Ne želeći bagatelizirati ovaj pothvat ipak moram komentirati izjavu naše ministrice obrane: "Ovo je dokaz da za nas ne postoje nepobjedivi izazovi."

Eh, gdje li živi naša Željka Antunović? U našoj zemlji je najlakše organizirati besplatnu hranu i pijaču. Kad god se nešto dijeli, repovima nema kraja. Da ne spominjem javne kuhinje. Tamo su redovi svakodnevnici. Da ne postoje stroga pravila za obaranje rekorda ne bi bilo samo četrdesetak ili pedesetak tisuća (ne znam točnu brojku) pojedjenih doručaka, nego par stotina tisuća. Što bi tek bilo da organiziramo nešto kao, Bože sačuvaj, posljednju večeru? Znam. To ne bi išlo jer tko još večera žgance, to bi ipak trebalo biti malo začinjeno, odnosno večera nije ni zdrava. Čak ni objed baš nije preporučljiv, njega treba podijeliti sa prijateljima, napr. sa našim političarima, dužnosnicima (njima meso, nama zelje).

I opet se vraćam na početak. Doručak i "fajrunt". To nam je i od bivše i od sadašnje i od buduće vlasti. Poruka i obećanje. Izaberite.

Kako sada stvari stoje trebalo bi tako neku feštu organizirati za 23. studenog. Bar bi bili sigurni da će odaziv biti veći jer sva dosadašnja istraživanja i ankete pokazuju neodlučnost, malodušnost na samu pomisao o izlasku na biralište.

A predizborna kampanja je već počela. Početak je sve prije nego kultur-

an i fer. Svi se međusobno toliko "časte" da me je ne samo strah, već i više sram što će biti u sljedećih mjesec (i sad već manje) dana. Sadašnja oporba je sasvim sigurna da je crvenim "aždajama i ološu odzvonilo". Krasne li retorike.

Tuđmanov HIP i Pašalićev HB s gnušanjem odbacuju gluposti koje nameće Carla del Ponte i stoga je njihov slogan "Budi svoj!". Bivši Splitsko-dalmatinski župan tvrdi da bi i glupe ribe sklopile pametniji sporazum od hrvatske Vlade (aludirajući na Sporazum o ribolovno-ekološkoj zoni u Jadranu).

Dr. Sanader je siguran u pobjedu sa 35% glasova. Toliko se zanio da je već unaprijed počeo prijetiti uvođenjem reda u Hrvatskoj. Glavna meta Sanaderovog ismijavanja je Račanova izjava da će u idućem mandatu otvoriti 151 tisuću radnih mjesta. "Kad sam to pročitao mislio sam da je 1. travnja. Ovakle mu moral i obraz da, nakon što su vodili sramotnu gospodarsku politiku, obećaje toliko novih radnih mjesta", pita se Sanader, dodajući da "Crkvenac ne može biti ni šegrt Škagri."

Još zanimljivije je razmišljanje dr. Hebranga koji kaže: "Vuk dlaku mijenja, ali čud nikada" I bilo bi dobro da je tu zastao. Ali on nastavlja: "Crveni vuk je pokušao promijeniti svoju dlaku, ali mu je narasla još crvenija. Zato ga ošišajte na izborima!"

Šeks je, pak, ispričao priču u kojoj vladajuća koalicija nastoji na željezničkom kolodvoru ući u jedan od vagona, ali ih prometnici odbijaju jer vagoni nose naziva tipa poštenje, neovisno pravosuđe i 200 tisuća radnih mjesta. Jedino je Ivo Banac pušten unutra. "Idu oni tako od vagona do vagona i dođu do jednog na kojem piše Frankestein. Čovjek na ulazu kaže Bancu 'ajde ti uđi'. Banac ga pita 'zašto' i dobije odgovor, 'pa pogledaj se u ogledalo'."

I da je to barem neki ljepotan rekao, kad već moram biti bezobrazna, nego baš on - Šeks!

Tako se ne privlače birači, tako se ne osvaja vlast. Ili se ja možda varam? Takva me je retorika spojena sa bahatošću, arogancijom, omalovažavanjem uvijek najviše smetala u HDZ-u. Oni očito nisu ništa naučili u međuvremenu.

Ostale su stranke ipak umjerenije. SDP nastoji vratiti povjerenje svojih birača. Čini mi se, malo kasno. Od njihovih trećesječanjkih obećanja barem na domaćem terenu nije ostalo puno: nisu ispravili nepravde bivše vlasti propustivši kazniti pljačkaše društvene imovine ili barem im oduzeti iste kriminalne stečevine, nisu spriječili daljnje širenje korupcije, nisu vratili dostojanstvo radnicima, umirovljenicima, siromašnima a kleli su se u socijalnu osjetljivost, nisu, štošta nisu....

HSS-ovci su stali na loptu i kak' bi mi to rekli - kalkiliraju. Ne obećavaju previše, ne histeriziraju, ne pale narod...., kao ni narodnjaci, HNS. Izuzetno su fini i kulturni i HSP-ovci! Đapčić čak nosi i bijelu košulju. Radžević i Bančević liberali će svakome dobro doći, a IDS je sigurna stranka za sva vremena, posebice sa uvijek korektnim i prizemljenim, realnim Damir Kainom.

A Zvonimir Zubak iz svojih "dvora" sa 2,700 kvadratnih metara stambenog prostora raspisuje javni natječaj za, vjerovali ili ne, saborske zastupnike. Ako ste moralni, ako niste rastrošni političari, ako ste sposobni i spremni mijenjati stanje u hrvatskom društvu, evo vam prilike - jer postoji i lista za dijasporu.

Netko je komentirao da u državi u kojoj se javni natječaj ne raspisuje niti za milijunske poslove ovaj potez izgleda sasvim pošteno. Sigurno je jedno da on, osim nekoliko parlamentarnih, može kupiti sve ostale stranke u državi, uključujući političare i inventar.

Još samo kad ne bi bilo ono - ali. Ali....

Dužna sam vam dovršiti priču o sebi. Ali predstojeći izbori su pak važniji.

Srdačan pozdrav,
Vaša,

Marina

Preporučujemo Vam: TRAVEL SERVICE LTD.

Special agents for
CROATIA AIRLINES
MEMBER OF IATA

CAR RENTALS
IN CROATIA

GeneralTulist travel Service Ltd. je jedna od najuglednijih putničkih agencija u Kanadi. Utemeljitelj i vlasnik ove poznate tvrtke je obitelj Lončarić. Profesionalnim uslugama ove agencije koriste se Hrvati iz Kanade, Hrvatske, Ujedinjenih Američkih Država i drugih zemalja, već više od 30 godina.

- Naša agencija zastupa gotovo sve zrakoplove i pomorske linije.
- Organiziramo grupna (charter) putovanja s najnižim cijenama, naročito u domovinu Hrvatsku.
- Također, već više od 30 godina, obitelj Lončarić uređuje i emitira hrvatski radio sat "Zvuci Hrvatske" kojeg možete slušati na radio postaji CHIN 100.7 FM u tjednu od 2:00-3:00 sati i nedjeljom u 12:00 na 15.40 AM
- Za sve informacije obratite se na nas ured.

Ivica (John) Lončarić

3045 Southcreek Road Unit 1, Mississauga, Ontario L4X 2X6
(905) 602 8900, Generaltourist@ICA.net, www.generaltourist.com, Fax: (905) 602 8899

CHIN Radio is now broadcasting LIVE on the internet 24 hrs a day! Check out our new and improved website: chinradio.com and listen to FM 100.7 FM and AM 1540 live on your computer! email us your comments at: promotions@chinradio.com. We would like to hear from you!

NAKON TEŠKE BOLESTI I DVOMJESEČNOG INTENZIVNOG LIJEČENJA U SARAJEVSKOM KLINIČKOM CENTRU

Umro Alija Izetbegović Odlazak državnika koji je očuvao Bosnu i Hercegovinu

S povijesne je pozornice otišao Alija Izetbegović, državnik i političar koji je najzaslužniji da je BiH dobila ono što je upravo on smatrao više kaznom nego nagradom. Riječ je stjecanju bosanskohercegovačke državnosti, koja je uslijedila nakon najkrvavijeg europskog sukoba u posljednjih pola stoljeća. Već se iz takvoga apsurdna najbolje očitavao položaj Bošnjaka u trenucima raspada jugofederacije. Izetbegović je bošnjačkim liderom postao formiranjem na islamskom svjetonazoru zasnovane Stranke demokratske akcije. Sve do travnja 1992. bio je čvrsto uvjeren kako je Jugoslavija zajednica koja zadovoljava vitalne interese Bošnjaka i sveg muslimanskog stanovništva. Zato je pobunu Srba i agresiju JNA na Hrvatsku dočeka tezom kako to "nije naš rat", što je učvršćivalo Miloševićevu uvjerenje da BiH ostaje u skraćenoj Jugoslaviji. Štoviše, Izetbegović dao i prešutni pristanak Adilu Zulfikarpašiću da sa Srbima pokuša sklopiti "historijski sporazum", što je u osnovi bilo upereno protiv Hrvata.

No, kad je Izetbegović počeo uvidati da Bošnjaci ne mogu osigurati ravnopravnost unutar nastajuće srpsko-crnogorske tvorevine, pristao je na održanje uspješnog referenduma o neovisnosti BiH. Bošnjaci su srpsku agresiju dočekali potpuno nespreni. Pomoć susjedne Hrvatske bila im je od neprocjenjive pomoći, sprečavajući slom cijele BiH. Predsjednika Tuđmana ipak nije prihvatio kao iskrenog saveznika, tvrdeći da je njegova prava namjera da zajedno sa Srbima podijeli BiH. Zato su odnosi Bošnjaka i Hrvata postajali sve lošiji, da bi 1993. eskalirali i u oružani sukob, okončan godinu dana poslije Washingtonskim ugovorima.

Odnosi su se ponešto popravili 1995., kad Izebegović poziva Hrvatsku

vojsku da bi spasila bihačku enklavu i ostvarila velik zaokret na frontama. Time je omogućeno sklapanje Daytonskog sporazuma, s kojim se intimno nikada nije slagao. Izetbegović je i u kasnijim godinama sa sumnjom gledao na hrvatsko vodstvo, okrećući se sve više islamskim zemljama, što je bio logičan nastavak politike osmišljene još u danima kad je pisao "Islamsku deklaraciju" i zbog svojih vjerskih nazora robijao u Foči.

Kad se 2000. godine zbog bolesti, ali i pritiska međunarodne zajednice, povukao iz aktivne politike, njegova se SDA više nije mogla sloboditi svog vjerskog konzervativizma, postavši jednom od kočnica modernizacije zemlje. Umro je prije nego što je uspio inicirati promjene Daytonu radi brisanja entitetskih granica i jačanja jedinstva Bosne i Hercegovine.

Večernji list 20.10

Mesić: Neupitna državnička uloga

ZAGREB - "Neupitna je državnička uloga Alije Izetbegovića u ratnim i poratnim godinama u BiH, a svojom je osobnošću i političkim djelovanjem snažno obilježio zbivanja u toj zemlji", navodi se u brzojavu sućuti što ga je predsjednik Stjepan Mesić uputio obitelji Izetbegović.

"On je cijeli svoj život podredio političkom djelovanju i nisu ga slomile ni teške godine zatvorskog života. Susretao sam se s njim na mirovnim konferencijama koje nisu uspjele spriječiti rat, a naše smo poznanstvo nastavili i poslije", stoji u brzojavu. Sućut je izrazio i hrvatski premijer Ivica Račan.

Izetbegović bio pod istragom zbog zločina pripadnika Armije BiH nad Hrvatima i Srbima

SARAJEVO, 23. listopada - Alija Izetbegović bio je sve do trenutka smrti pod istragom Haaškoga suda (ICTY), i to u svojstvu osumnjičenika! Ova vijest, koju je u srijedu potvrdila glasnogovornica Tužiteljstva ICTY-ja Florence Hartman, potvrđena je na dan kada je u nazočnosti stotinu tisuća svojih štovatelja, Izetbegović pokopan na sarajevskom groblju Kovači.

Dolazak glavne haaške tužiteljice očekivan je u Sarajevu u četvrtak kasno poslijepodne i javnost u Bosni i Hercegovini s velikim je zanimanjem očekivala od Carle del Ponte pojašnjenja o istrazi koju je protiv Izetbegovića vodilo Tužiteljstvo ICTY-ja. Pitanje je, naravno, koliko su službenici Haaškog suda - sada kada je istraga protiv Izetbegovića prekinuta zbog njegove smrti - spremni govoriti o ovom slučaju.

No, može se nagađati o tome što je mogao biti predmet istrage protiv Izetbegovića. Štoviše, nema nikakve sumnje da je riječ o zločinima koje su tijekom rata u BiH počinili pripadnici Armije tadašnje Republike BiH nad hrvatskim i srpskim civilima i zarobljenim vojnicima.

"Haag analizira dokumentaciju protiv Izetbegovića. Svaki dokazni materijal procijenimo i onda donesemo odluku, jer ja, kao tužitelj, ne želim dogovarati suđenje ako znam da će biti donesena oslobađajuća presuda", rekla je srediinom srpnja u Banjoj Luci Carla del Ponte odgovarajući na izravno pitanje što je s kaznenim postupkom protiv bivšeg bošnjačkoga lidera. Nai-me, Ured vlade Republike Srpske za suradnju s Haaškim tribunalom i jedna udruga koja navodno okuplja preživjele Srbe iz logora koje su u ratu držali pripadnici Armije Republike BiH uputili su u Den Haag prilično obimnu dokumentaciju koja bi trebala posvjedočiti o Izetbegovićevoj odgovornosti za zločine.

I srbijanski ministar pravde Vladan Batić, je potkraj svibnja ove godine, tijekom razgovora s Carlom del Ponte zatražio odgovor zašto Tužiteljstvo ICTY-ja još nije podiglo optužnicu protiv Izetbegovića "kada je cijeli svijet vidio zločine u Dobrovoljačkoj ulici u Sarajevu i u Tuzli 1992. godine". Batić je aludirao na presijecanje kolona JNA koje su se povlačile iz tih gradova, a po njegovoj interpretaciji glavna haaška tužiteljica "nije imala odgovor na pitanje zašto Izetbegović još nije optužen".

U nekim radikalnim srpskim krugovima, to je iskorišteno za plasiranje teze po kojoj je ICTY pristran i ne želi podići optužnicu protiv Izetbegovića i već jednostavno - suočen s dokazima - čeka da ovaj umre.

Uz spomenute napade na kolone JNA, Srbi su Izetbegovića optuživali za formiranje logora - poput onog u Tarčinu i sarajevskoj vojarni Viktor Bubanj - gdje su bili zatočeni, mučeni i zlostavljani srpski civili. Po tvrdnjama udruge srpskih logoraša, čak 55.000 Srba je prošlo kroz te logore. Također, Izetbegović je navodno znao i mogao spriječiti zločine koji su pri-

padnici Armije BiH počinili nad Srbima u različitim dijelovima BiH, uključujući i one za koje je sada pred Tribunalom optužen Naser Orić. Također se tvrdi da je Izetbegović imao blagonaklon odnos prema Mušanu Topaloviću-Cavi, odgovornom za smaknuća srpskih civila u Sarajevu, te da ga se odlučio riješiti tek u listopadu 1993. godine kada je ovaj počeo ugrožavati njegovu vlast.

Slične optužbe na račun Izetbegovića dolazile su i iz hrvatskih krugova, a također se tvrdi da je Izetbegović imao "objektivnu odgovornost". Naime, da je znao, da je mogao spriječiti ili nije kaznio počinitelje zločina nad hrvatskim civilima poput onih u hercegovačkim selima Grabovici i Uzdolu ili u srednjoj Bosni, u Križančevom selu i Buhinim kućama...

Izetbegovićevi stranački kolege i bivši suradnici u povodu njegove smrti mnogo su puta tvrdili da je Izetbegović zapravo zaslužan zato što su primjeri osvete i zločina koji su počinili pripadnici Armije BiH bili navodno tek "izolirani incidenti".

"U Bosni bi, da nije bilo Izetbegovića, bilo mnogo više krvi", rekao je primjerice Haris Silajdžić. "Izetbegović je zaslužan što bosanski Srbi i bosanski Hrvati danas nemaju Srebrenicu, Kozarac, Ahmiće, Brčko, Zvornik, Višegrad, Foču...", naglasio je tijekom ceremonije Izetbegovićevog posljednjeg ispraća Sulejman Tihić, član Predsjedništva BiH.

No, mnogi se, posebno obitelji žrtava, teško mogu složiti s ovakvim tvrdnjama, premda je činjenica da su u odnosu na Srbe, Bošnjaci počinili neusporedivo manje zločina. Potvrda iz Haaga da je Izetbegović bio osumnjičenik, udarac je za posthumne pokušaje da se amnestira Izetbegović i njegova administracija za ono loše što su učinili, uz dobre stvari za koje je Izetbegović svakako dobio počasti. (Vjesnik 24. Listopada)

HRVATSKA ISKRA

Uredništvo: 1137 Centre Street
Thornhill, ON, L4J 3M6
CANADA
Tel: (416) 894 9235, (905) 738 4797
Fax: (905) 738 9853
E-mail: iskra@rogers.com

naivni. Nitko nije mislio da će to tako biti. Inače sam apolitičan, ali naši su političari jako mnogo pridonijeli u negativnom kontekstu. Zašto? Zato što misle samo na sebe, a ne na ovaj tu narod - kaže, a Željko dodaje: - Poruka je prestati misliti da li si Hrvat ili Srbin. Od toga se ne živi, jedino ako si po profesiji Hrvat ili Srbin (opet političari?, op.a.). Ja ne živim od toga što sam Hrvat. To je činjenica koje se ne odričem, ali moj posao je nešto sasvim drugo. Treba urediti prvo svoj život, jer, rečeno je davno, tko vodi brigu o

Razrušeni Vukovar, slikano negdje oko 18. studenog 1991.g.

tuđem životu ne živi svoj - kaže Željko.

"Politička elita", "profesija Srbin ili Hrvat"... slične smo fraze susretali cijelim putem. Mnogi su spominjali otvorene glasačke liste, kojima bi se glasalo za imena, konkretne ljude, jer, kažu, danas ima dvije strane i ne gleda se za koga se glasa nego se daje glas protiv "onih drugih". Drugi pak smatraju da za toliki stupanj demokracije Vukovar još nije spreman. Nastavili smo obilazak grada, a nakon "mješovitih" kafića uputili smo se u "Tržni centar", kompleks kafića i trgovina nastao 1996. godine, u vrijeme paravlasti nekadašnje Krajine. I danas je to srpski "šor".

- Problem je u tome što se ljudi boje da ih poznati ne vide kako se druže sa Srbinom ili Hrvatom, pa si u drugim mjestima, gdje nisi domaći i gdje te malo ljudi zna, slobodniji u ponašanju. Kod Srba ima manje tog straha nego kod Hrvata. Primjerice, moja trojica susjeda Hrvata. Svaki kad je sam pozdravi, ali kad su trojica zajedno ni jedan ne pozdravi. Gotovo smiješno, ali plaše se samih sebe. Normalizacija u sadašnje vrijeme nije realna, ali možda za 5-10 godina, uz određene promjene u gradu možemo očekivati napredak - smatra naš sljedeći sugovornik Zoki.

Prema procjeni, riječ je o čovjeku od tridesetak godina, Srbinu koji se time ponosi i koji je dvije godine bez posla. Radio je u međuvremenu nakratko u Njemačkoj, a prije toga bio je konobar u Vukovaru.

- Nije realna teza da je nezaposlenost glavni problem. Jest, veliki je prob-

Vukovar danas

lem, ali ako zagrebeš dublje doći ćeš do drugih razloga (međunarodni odnosi). Moćnici (čitaj političari) guraju svoga (Hrvata ili Srbina) na direktorska mjesta, a onda oni opet zapošljavaju svoje. Vjerujem da postoji želja za promjenom, ali, govoreći o tome, ja neću otići u hrvatski kafić. Ne zato što se bojim ili bih mogao doživjeti neugodnosti. Jednostavno, nemam s kime tamo popiti piće. Moje je društvo u srpskom kafiću. Inače, neugodnosti ako, primjerice, naručiš kafu umjesto kave mnogo su manje nego prije - kaže Zoki.

Na upit što znači "slobodniji si gdje nisi domaći" odgovor je ponudio njegov prijatelj Mladen.

Vikend-ustase i vikend-četnici

- U Vukovaru se mladi uglavnom drže svatko za sebe. Ima miješanja, ali ne previše. Dok subotom mnogi izlaze u okolna mjesta, primjerice Dalj, u "Madison", gdje je bratstvo i jedinstvo "do jaja". Tamo se druže mladi Hrvati i Srbi. Ne piše nikome na čelu "četiri s" ili "u", ali se zna. Ljudi se na taj način nekako zbližavaju. Dakle, tamo je sve u redu, ali da ima srpsko-hrvatske ljubavi u gradu - nema - kaže Mladen.

Jedan od razloga pomanjkanja "ljubavi", smatra Mladen, je i jezik koji umjesto da bude "sredstvo komunikacije i zbližavanja" danas je "kamen spoticanja". Susjeda kaže, pozdravlja "bog", a komšiju "zdravo". - Kad dođem ovdje u "Atinu" automatski počem pričati srpski, kad odem u hrvatski lokal pričam hrvatski. Prije, ako u hrvatskom kafiću pozdravim sa zdravo, nastradao sam. I obratno. Sada više ne doslovno, ali opet, svi će se okretati, komentirati. Ljudi su maksimalno oprezni, a oprez će biti potreban sve dok se događaju ovakve stvari kao na nogometu. No, i to vrijeme prolazi, a poenta je - lova otvara sve - njegovo je mišljenje.

Cinjenicu da i Mađari ili Nijemci u Hrvatskoj s Hrvatima pričaju hrvatski, a materinskim jezikom pričaju međusobno nitko nije komentirao. Govoreći o jezicima i izlascima, izletjela je zanimljiva rečenica.

- Najgori su vikend-ustase i vikend-četnici koji ne žive ovdje nego dođu koji put, pa iskaljuju svoj osobni bijes prema Srbima ili Hrvatima. Za svaki praznik dogodi se incident. Hrvati mogu slaviti, oni su u svojoj državi - rečeno je. Prešutno pitanje jesu li i vukovarski Srbi u svojoj državi ostalo je neodgovoreno.

Od prošlosti nema ni hleba ni kruha

Uz kavu i kafu (dobili smo istu stvar) na terasi u "Tržnom centru" isprepleli smo mnoge teme. Tako smo (profesionalna deformacija valjda) od Zokija doznali kako se u hrvatskim kafićima uglavnom čitaju "Glas", "Večernji", "Jutarnji" i "Sportske", dok se u srpskima uz te (ili neke od nabrojanih, ovisno o kafiću), mogu naći i još dva-tri srpska dnevna lista. Osim toga, doznali smo kako cijene u vukovarskim buticima nisu ništa povoljnije od onih u Osijeku, a da je šverc cigaretama toliko razvijen da se na gotovo svakom štandu tržnice mogu kupiti "po jeftino". Razgovor je, bez pretjerivanja, u pola sata bar pet puta prekinut - romski "daj kunu, gospodine" ponavlja se stalno. "Nema ništa, zar ne razumiješ srpski-hrvatski", na kraju je uzviknuo Zoki. "Samo ciganski", dobio je odgovor. Sport je tema koja se nije mogla zaobići. Da u ogledima hrvatskih i SiCG reprezentacija Srbi navijaju za potonje bilo je jasno, no upitali smo ga navijaju li vukovarski Srbi kada njihove reprezentacije nema za Hrvatsku. Ipak je ona danas (bar po granicama) njihova domovina.

- Ne. Kad nema Srbije na nekom natjecanju, npr. u nogometu, ja navijam za Brazil. Što se Hrvatske tiče, to mi je utakmica kao i svaka druga, kao da igraju Španjolska i Portugal - čiji mi se dresovi više svide. Iako, bilo mi je drago kad ste naprašili Nijemce s 3:0 - kaže Zoki.

Na kraju, vratili smo se priči o potjeranom dječaku.

- Srbi su integrirani koliko god mogu biti. Nema smisla da Srbima koji su se odlučili za život ovdje u Hrvatskoj hrvatska vlast smeta. Tu smo i gotovo. No, ako netko nekom klinču zabrani da igra nogomet, onda to svakome smeta. Obje zajednice moraju shvatiti da potenciranje takvih gluposti nikome ne koristi. Ne treba prijeći preko toga, treba dati u javnost, ali ne prenapuhavati. Nerealno je, uz toliko gubitaka najmilijih, očekivati da se ikada zaboravi što se dogodilo. Ne može netko tko je izgubio oca ili sina na Ovčari prijeći preko toga, ali treba se svesti na normalnu mjeru, treba shvatiti da je svaki Srbin kriv za Ovčaru. Isto kao da ja sad krivim sve Hrvate za ono što se događalo nakon "Oluje". Nema hleba od prošlosti. A ni kruha - zaključio je Zoki.

Suživot - priča za nove generacije

Krenuli smo potom u hrvatski kafić. Zoki je dao upute, no tu je rundu odlučio preskočiti. Svaka čast "Atini", ali (osobni dojam) u "Ferrariju" je bilo ugodnije. "Ferrari" je, rekoše nam, prvi hrvatski kafić u Vukovaru a za kojega su Srbi nekad pričali "bolje ne ulazi". Razgovarali smo s 21-godišnjim Markom.

- '98 kad sam se vratio sve su još držali ti dojmovi. Danas mi je stvarno svejedno tko će ući u lokal. Ako od mene i tražiš kafu, ja ću donijeti kavu.

VUKOVAR: GRAD RASTRGAN IZMEĐU PROŠLOSTI I BUDUĆNOSTI Grad tihih nacionalnih prezira i vrištećih socijalnih problema

"Bog, oprostite, znate li kojim putem do dopisništva "Glasa Slavonije", hotela "Dunav"?... letimičan, gotovo preziran pogled, s očitom dozom iznenađenja te potom poprilično opor, rezak odgovor "levo". I odjezdila je bez okreta. Jesu li krive osječke pločice našeg automobila, pomalo naivni pozdrav "bog" niže potpisano ili je jednostavno bila loše volje... tko zna, ali taj je detalj, susret od petnaestak sekundi, gotovo dao odgovor na razlog našeg posjeta Vukovaru. Nacionalna nesnošljivost u Vukovaru? Možda preteška riječ, ali distanca između naroda, nepovjerljivost prema drugome? Definitivno. Taj se zaključak potvrđivao cijeli dan.

Nedavni slučaj kada je srpskom dječaku zabranjeno igrati nogomet na "hrvatskom" turniru nije izolirani slučaj. Takav su nam odgovor dali svi, baš svi Vukovarci s kojima smo razgovarali. Šikaniranja i distanciranja, očito je već za samo pola dana boravka, ima s obje strane. Hrvati idu u "hrvatske" kafiće, Srbi u "srpske". Kad se igra nogomet/košarka/štogod, faul se ne događa (ne tumači) poput faula već zato što je protivnik krive nacionalnosti. Jedina je razlika što je spomenuti slučaj bio medijski eksponiran. Dio Srba, kako je to rekao jedan od naših vukovarskih sugovornika, još uvijek teško prihvaća hrvatsku državu, a s druge strane dijelu Hrvata u Vukovaru je previše Srba. Krug koji će se, dojam je, lagano zatvarati još godinama. Dok ne dođu nove generacije. Premda, proces je počeo, mišljenja se počinju mijenjati, a život puževim korakom (ali ipak korakom) kreće ka kolikotoliko normalizaciji.

- Nesnošljivost? Moje iskustvo nije takvo. Jaz očigledno postoji, ali je sve manji. Svaka godina sve više briše i mislim da je, bez obzira na ovaj slučaj, upravo sport taj koji gradi mostove. Ljudi se privikavaju na suživot. Smeta mi kad kažu "osuđeni smo jedni na druge". Nismo osuđeni, živjeli smo skupa, živjet ćemo i dalje - smatra prof. Radenko Ranješević.

"Ljudi se privikavaju". Znači li privikavanje prešutno prelaženje preko manjih ispada ili pak njihovo polagano iskorjenjivanje.

- Možda se takve stvari (nogomet) i trebaju dogoditi. Da isprovociraju javnost da se stvarno shvati sva besmislenost tih podjela, praštanja-nepraštanja, osvete itd. Povijest je pokazala da nam se nešto mora dogoditi da bismo razmišljali o tome i reagirali - rekao je kasnije vukovarski nastavnik Željko.

Politička elita i sirotinja

No, prije njega i njegova društva, susreli smo Dragutina Lukića, poznatog vukovarskog sportskog (šahovskog) djelatnika. Lukić je, kao, zanimljivo, gotovo svi Srbi koje smo susreli, izuzetno raspoložen za razgovor.

- Nije to jedini slučaj već samo sporedni slučaj oko kojega se, spletom okolnosti, digla velika buka, a od koje profitiraju samo političke stranke. Nije to toliko izraženo u svakodnevnom životu, sreću se Hrvati i Srbi, komuniciraju, no kad se nametne situacija koja se može iskoristiti, onda se to eksponira - kaže Lukić. Dodaje kako se Hrvati i Srbi doista djelomično drže "svoj za svoga", no smatra kako situacija što se tiče tolerancije "na terenu", među običnim ljudima, nije jako poražavajuća. "Međutim, stvorile su se srpska i hrvatska (politička, op.a.) elita u Vuko-varu koje međusobno izvršno surađuju te iskoristavaju sirotinju. Njima, i jednim i drugim, jako dobro dođu ovakvi slučajevi kako bi kod svojih birača dobili pokoji bod. Sirotinji je već svejedno je li Srbin ili Hrvat. Oni su svi popušili. Ljudi su ogorčeni. Pogotovo mnogi Hrvati koji su se borili, a danas nemaju ništa, dok drugi (Hrvati) koji nisu vidjeli borbe danas imaju velike mirovine. Prvi nisu dobili status adekvatan svome sudjelovanju, a drugi su dobili previše. Kad se bude razbila vukovarska elita, narod će bolje živjeti i surađivati. Oni su kamen spoticanja u međusobnoj komunikaciji. Pravog suživota danas nema, ali ima jednih kraj drugih" - njegovo je mišljenje.

Od slučaja sa spomenutog turnira nije se mogao odmaknuti. Komentirajući, povezao ga je s jednim od najvećih vukovarskih problema, zajedničkog "objema" stranama - nezaposlenosti.

- Jukićeva izjava je nedopustiva. Da je Srbin u mojoj organizaciji tako istupio odmah bih ga otkazao. Neka slušaju (Hrvati?!, op.a.) Papu, ja sam pravoslavac, ali potpisujem sve što je rekao. Prije rata, kad smo kod nogometa, veći su problemi bili kad su igrali Hrvati, odnosno Srbi međusobno. Danas, još uvijek je dovoljna iskrica da se zapali. Svijest, generalna želja da se to promijeni još nije razvijena. I neće dok se ne zaposli bar 70 posto nezaposlenih Vukovara. Kad budu radili, neće imati vremena za gluposti - zaključio je Lukić.

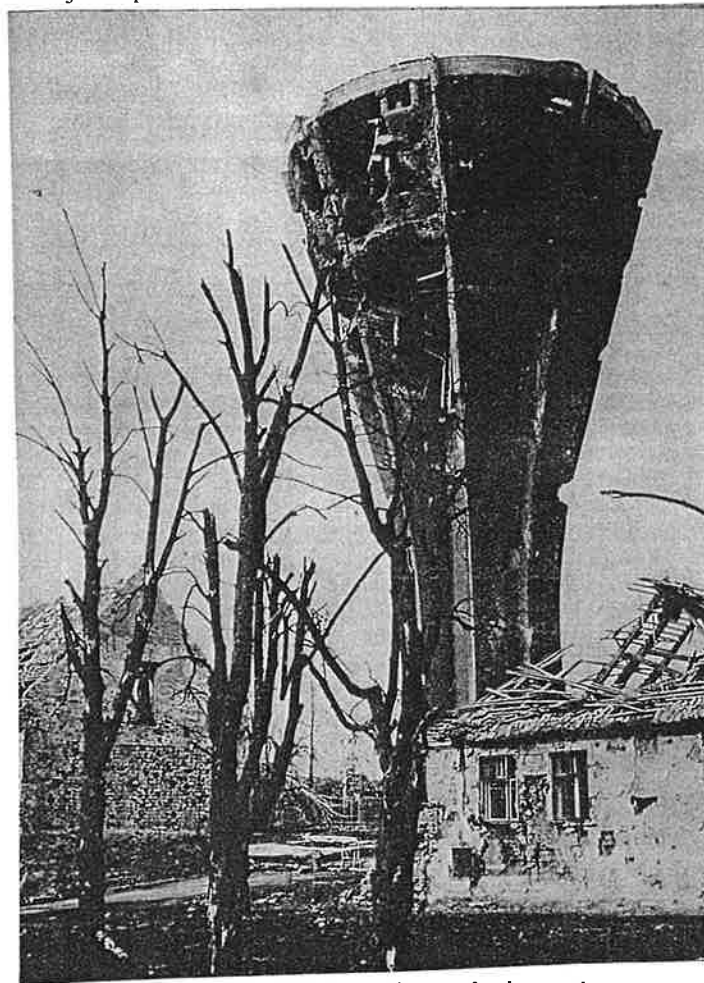
Spomenutog nastavnika, Željka, inače Hrvata, zatekli smo u jednom od rijetkih vukovarskih "miješanih" kafića - gdje Hrvati i Srbi dijele stolove, gdje se pije i kava i "kafa".

Kava i kafa za istim stolom

- Mladi Hrvati i Srbi zajedno dolaze u školu, zajedno prepisuju, markiraju i ono što krasi svaku školu - s vremenom se stvara osjećaj pripadnosti grupi,

razredu. U mom segmentu, u školi, u ovom kafiću, ispada nismo imali. No, nemoguće je bilo očekivati da prvog dana nakon mirne reintegracije sve bude izbrisano kao da se ništa nije dogodilo. Za sve je potrebno vrijeme, a mnoge se rane još moraju prekrivati zavojima - kaže Željko.

- Poznata je stvar - dodaje njegov prijatelj i radni kolega Darko - da svaki Hrvat u Vukovaru ima svoga Srbina i obratno. Međutim, filozofija mase je takva. Mi možemo privatno razgovarati, ali kad si u masi onda nešto osuđuješ što privatno možda i ne.

Vukovar za vrijeme Domovinskog rata

Osvmuli su se i na HTV-ovu emisiju o deustašizaciji, o kojoj se, inače, mnogo govori u Vukovaru. - Deustašizacija, sam pojam je glupost. Pa nije Hrvatska ustaška da bismo morali raditi "deustašizaciju"! Ali želim reći da onima kojima smeta to znakovlje, smetat će i šahovnica na našoj trobojnici. Postoji određeni postotak ljudi koji nikada neće prihvatiti Hrvatsku, ali ima i onih koji su odabrali ovo mjesto za život i čija je Hrvatska domovina - kaže Željko.

O toj je emisiji kasnije pričao i Zoran koji je srpske nacionalnosti. Njemu je tema dala povoda za mišljenje kako ustaštvo i mržnja prema Srbima u Hrvatskoj možda nije opći stav, ali definitivno postoji. "Ako toga nema, zašto bi se o tome raspravljalo na televiziji", njegov je argument.

Nacionalnost kao zanimanje

- Prosječni stanovnik Hrvatske danas ima 42 godine, 1,2 djeteta, završenu srednju školu i, ja dodajem, četiri mu zuba nedostaju. A država nije učinila ništa da mu omogući da bar jednom godišnje ide k zubaru - a to je slika ukupne urednosti države. I Vukovara. Ta masa od osamdesetak posto, oni su glasačko tijelo - a melodija je u Vukovaru uvijek ista, s obje strane ploče - "oni su krivi, mi nismo htjeli". Moj glas to ne može promijeniti. Mora se raditi na pokretanju zajedničkih projekata. Proći će generacije dok se to smiri. Status Vukovara kao grada je loš, osim nezaposlenosti, neriješeno pitanje otkupa stanova je jedno od pitanja koje čini ljude nervoznima. To su ključne stvari, a nitko ne daje odgovore - zašto. Zašto se ne može otkupiti stan? - pita Željko.

Javio se i njegov prijatelj, inače hrvatski branitelj. - Bili smo previše

VITEŽANIN DRAGO JOSIPOVIĆ IZ ŠPANJOLSKOG ZATVORA TRAŽI OBNOVU POSTUPKA U HAAGU Neću pomilovanje, zahtijevam pravdu!

Dok god ne dokažem svoju nevinost, dok god ne budem potpuno rehabilitiran, moja životna, ljudska i moralna bitka neće biti okončana. Neće me i ne može zadovoljiti pomilovanje i smanjenje kazne - kazao nam je u telefonskom razgovoru Josipović koji u Španjolskom zatvoru služi 12-godišnju kaznu. Jedan od deseterice Hrvata iz Srednje Bosne koji su se prije šest godina (6. listopada 1997. godine) dragovoljno predali Haaškom sudu je Vitežanin Drago Josipović. On je pravomoćnom presudom osuđen na 12 godina zatvora, a od 10. travnja 2002. godine kaznu izdržava u španjolskom gradu Leoneu.

Po općim ocjenama Drago Josipović je potpuno nevin, nema baš nikakve veze sa zločinom koji mu se stavlja na teret, žrtva je AID-ove "kuhinje" i lažnog svjedočenja svjedoka (supruga i tast ubijenog), potpuno kompromitiranih kroz lažne optužbe (za isti zločin) mrtvog Stipe Alilovića, oslobođenog Marinka Katave te Zorana i Mirjana Kupreškića.

Snaga iz obitelji

No, da na igre AID-a i lažnih svjedoka nasjelo tužiteljstvo ne bi bilo i potpuno kompromitirano, osuđen je potpuno nevin čovjek - uporno, iz dana u dan, tvrde njegovi prijatelji i susjedi, haaški supačenicu oslobođeni Zoran i Mirjan Kupreškić. To uporno tvrde i mnogi drugi, to su tvrdili i brojni svjedoci Bošnjaci. Josipović je, unatoč svemu, osuđen na 12 godina zatvora.

Istina, iako je presuda pravomoćna, obitelj i odvjetnici već duže vremena vode aktivnosti kako bi se obnovio postupak. Osigurali su nove dokaze, nove svjedoke i sada se čeka odluka sudbenog vijeća, a po ocjenama odvjetnika i obitelji, obnova postupka značila bi i oslobođajuću presudu za Dragu.

Istodobno, od Španjolske vlade zatraženo je pomilovanje ili skraćanje kazne. No, u iščekivanju povoljnih vijesti iz Haaga ili iz Španjolskog ministarstva pravosuđa, Drago Josipović stojički podnosi teške zatvorske dane i ulazi u sedmu godinu svoje kalvarije. U to smo se uvjerili u telefonskom razgovoru vođenom večer uoči 6. godišnjice njegove (i još devetorice Hrvate iz Viteza i Busovače), dragovoljne predaje Haaškom sudu.

- Snagu da sve ovo izdržim, daje mi moja obitelj, prije svih moja supruga Slavica (zastupnica u Federalnom parlamentu i visoka dužnosnica HDZ-a BiH) i moji sinovi Nikola (brucos na studiju informatike u Beču) i Goran (apsolvent na Fakultetu prometnih znanosti - smjer telekomunikacija u Zagrebu). Velika su mi potpora i prijatelji te, naravno, moja potpuno čista savjest - kazao nam je, nakon pozdrava i razmjene kurtioznih riječi, smirenim glasom Drago Josipović. U njegovu glasu, u njegovim riječima nema mržnje, nema optužbi, a za "svjedoke" koji su njega i njegovu obitelj zaveli u crno kaže: - Neka im Bog plati.

Supruga Slavica u Haagu ga je posjetila 54 puta, a u Španjolskoj već 11 puta. A zadnji posjet (9. rujna) sa sinovima (vidjeli su oca nakon 11 mjesec-

NAKON OBNOVLJENIH MEDIJSKIH NAPISA U SARAJEVU Prlić: Ne idem u Haag

MOSTAR - Nakon što su se u svibnju u BiH i hrvatskim medijima, uoči dolaska glavne haaške tužiteljice Carle del Ponte u BiH pojavili napisi o podizanju optužnica protiv visokih hrvatskih i bošnjačkih civilnih i vojnih dužnosnika, među njima i bivšeg predsjednika Vlade Hrvatske Republike Herceg Bosne dr. Jadranka Prlića, ovih dana u pojedinim sarajevskim tiskovinama pojavila se vijest o Prličevoj, navodnoj, dragovoljnoj predaji Haagu.

Prema tim napisima protiv njega optužnica je podignuta, ali da je zapečaćena, te da je samo pitanje vremena, a koje se mjeri u danima i tjednima kada će se dr. Prlić dragovoljno predati sudu u Den Haagu. Također, prema istim navodima, razgovori koji se vode u Beču predstavljaju nastavak onog koji je dr. Prlić vodio prije skoro dvije godine s tužiteljima u Den Haagu, kada je dao cjelovit iskaz o svom udjelu i važnih osoba i struktura vlasti HR HB, te postojanju logora u Hercegovini a s čim se Prlića dovodi u vezu.

Demantirajući posljednje napise u tisku o navodnoj optužnici protiv njega u izjavi za Slobodnu Dalmaciju dr. Prlić je kazao kako stvari polako ali sigurno dolaze na svoje, te da se istina utvrđuje na sudu a ne u novinama. - Sasvim je očigledno da su jake one snage koje žele ostvariti svoje ciljeve u miru koje nisu mogle ostvariti u ratu - kazao je dr. Prlić komentirajući, sada već svojevrsnu višegodišnju medijsku trakavicu oko njegovog odlaska na sud u Haag.

Postojanje optužnica o kojima se pisalo u svibnju ove godine tada je demantirao glasnogovornik Haaškog ureda u BiH Refik Hodžić, a posljednje napise u svezi podizanja optužnice protiv dr. Prlića demantirala je glasnogovornica Haaškog suda Florence Hartman, kazavši da nema komentara i ne zna ništa o pregovorima dr. Prlića i haaških istražitelja.

- Ne komentiram i ne znam ništa o takvim pregovorima, što se tiče javnih optužnica one su dostupne na Internetu, a o ostalim ne želim davati komentar i ne mogu govoriti - kazala je Hartman. (Slobodna Dalmacija 13.10)

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 126, 01. XI 2003.

ci) koštao ih je 3,5 tisuće eura. Uz to sami snose troškove telefoniranja (samo Drago može zvati obitelj) kupnje Dragine odjeće, obuće i drugih potrepština. A pomoć je, tako reći, potpuno presahla.

Sa žaljenjem je Drago ustvrdio da još uvijek iz Ministarstva vanjskih poslova BiH u veleposlanstvo u Madridu nije stigla ni obavijest da su dvojica njihovih građana (s Josipovićem u zatvoru je i Vitežanin Vladimir Šantić, osuđen na kaznu od 18 godina zatvora) nalaze na izdržavanju kaznu u toj zemlji.

Nemar veleposlanstva

To je i razlog da zaposlenici u veleposlanstvu BiH u Madridu niti imaju obvezu, a niti pravo biti od pomoći bilo koje vrste zatočenim Dragi Josipoviću i Vladimiru Šantiću niti njihovim obiteljima prilikom posjeta. Kakva briga za svoje građane.

Drago nam je opisao i jedan zatvorski dan. Najjednostavnije rečeno, 20 sati je sam u ćeliji, a četiri sata je u šetnji i tada može razgovarati s Vladimirom Šantićem. U ćeliji ima TV prijamnik (kupila mu obitelj) i može pratiti španjolske i neke druge programe, ali ne hrvatske i bosanskohercegovačke. Tražio je radni angažman, ali ga nije dobio, nije dobio čak ni odgovor. Odnos zatvorskog osoblja je potpuno korektan, a komunikaciju, barem onu elementarnu s njima, već može održavati i na španjolskom. Čita, moli se Bogu, nepokolebljivo vjeruje u pobjedu pravde i na kraju nam reče:

- Dok god ne dokažem svoju nevinost, dok god ne budem potpuno rehabilitiran, moja životna, ljudska i moralna bitka neće biti okončana. Neće me i ne može zadovoljiti pomilovanje i smanjenje kazne. Ne, ja se moram izboriti za pravdu, a to znači moje potpuno oslobađanje, skidanje teškoga križa koji meni i mojoj obitelji nepravedno na leđa natovariše. U takvoj odluci imam maksimalnu potporu svoje supruge Slavice, svojih sinova Nikole i Gorana te svojih prijatelja. Taj trenutak, taj dan sanjam i uvjeren sam da ću ga dočekati. A vas molim, poručite preko Slobodne Dalmacije, još jednom, po stoti put, ja sam potpuno nevin čovjek.

Hvala "vatreima"

Gorčina u Draginu glasu osjetila se kada je govorio kako se, malo-pomalo, sva ona ranije dana obećanja zaboravljaju ili su već potpuno zaboravljena. I ona o brzom i pravičnom suđenju i ona o pomoći njemu i njegovoj obitelji.

- Svi, gotovo svi, ostavili su nas na cjedilu, a u ovoj godini samo zahvaljujući udruzi građana Bonus i nogometnoj utakmici "vatreh" i humanih zvijezda odigranoj u Mostaru, stigla nam je novčana pomoć. Stoga ovom prilikom želim uputiti iskrenu zahvalnost legendamom čiri Blaževiću, generalu Zlatanu Miji Jeliću, "vatreima", udruzi Bonus u kojoj rade moji prijatelji Zoran i Mirjan Kupreškić, Ivan Šantić, Vlatko Matošević... i svima koji su na bilo koji način sudjelovali u toj akciji - poručio je Josipović.

(SLOBODNA DALMACIJA)

Izvjешće Vlade RS o Srebrenici ocijenjeno nezadovoljavajućim

SARAJEVO - Dom za ljudska prava BiH nije zadovoljan izvješćem o Srebrenici, kojeg je pripremila Vlada Republike Srpske, par je vlastima ovog bh entiteta ostavljen šestomjesečni rok u kojem bi novo povjerenstvo trebalo sačiniti potpunu i pouzdanu informaciju o stravičnim događajima iz srpnja 1995. godine, te da objavi informacije o sudbini svih nestalih Srebreničana.

Visoki predstavnik, Paddy Ashdown, potpuno je podržao stavove Doma za ljudska prava BiH, ocjenjujući kako je novo izvješće Vlade RS-a sadržajno skoro istovjetno s prvim izvješćem, koje je ocijenjeno "sramotnim". Iako se u novom izvješću priznaje obim zločina u Srebrenici i po prvi put izražava sućut obiteljima ubijenih, Ashdown je ocijenio kako i ovo izvješće pokazuje da je izvlačenje istine iz Vlade RS-a jednako čupanju pokvarenog zuba iz usta.

Ashdown je izravno optužio vojsku, policiju i obavještajnu službu Republike Srpske za opstrukciju istrage i prikrivanje dokaza o zločinima u Srebrenici. Upravo opstrukcije u ovom institucijama, smatra visoki predstavnik, razlog su što je izvješće Vlade Republike Srpske nepotpuno i neprecizno. Britanski lord je policiju, vojsku i obavještajno-sigurnosnu službu RS-a upozorio da ovaj put moraju surađivati s Povjerenstvom.

- Pozvat ću ih na odgovornost ukoliko ponovno bude opstrukcija i uništavanje dokaza - prijetio je Ashdown. Novo povjerenstvo, koje će formalno imenovati predsjednik Republike Srpske, činit će ugledne, moralno neupitne i stručne osobe. (Večernji 16.10)

Haag i igre oko Haaga

NA SUĐENJU SLOBODANU MILOŠEVIĆU SVJEDOČIO POSLJEDNJI PREMIJER SFRJ ANTE MARKOVIĆ Marković: Milošević i Tuđman priznali dogovor o podjeli BiH

DEN HAAG - Slobodan Milošević i Franjo Tuđman su mi osobno potvrdili da su na sastanku u Karadorđevu u ožujku 1991. dogovorili podjelu BiH između Srbije i Hrvatske, izjavio je u četvrtak Ante Marković kao svjedok optužbe na suđenju Miloševiću pred Haškim sudom (ICTY).

"Imao sam informaciju o tome o čemu se razgovaralo u Karadorđevu. Milošević i Tuđman dogovorili su da izvrše podjelu BiH između Srbije i Hrvatske, a dogovorili su moju smjenu, jer sam im smetao", kazao je Marković, posljednji predsjednik vlade bivše SFRJ. Rekao je da se nakon toga sastao s Miloševićem, tada predsjednikom Srbije, u Beogradu i pokojnim hrvatskim predsjednikom Tuđmanom u Zagrebu, i da im je otvoreno kazao da zna za njihov dogovor. "Jedan i drugi su mi potvrdili da su se dogovorili oko podjele BiH. Milošević je priznao odmah, dok je Tuđmanu trebalo nešto više vremena", rekao je Marković odgovarajući na pitanja glavnog tužitelja Geoffreyja Nicea. I pokojni hrvatski predsjednik i optuženi Milošević prema nje-

SRBIJANSKI MINISTAR UNUTARNJIH POSLOVA DUŠAN MIHAJLOVIĆ O OPTUŽNICI PROTIV GENERALSKE ČETVORKE

Ja generale neću izručiti Haagu

BEOGRAD - Nakon što je Haaški sud (ICTY) podigao optužnice protiv generala Vojske Jugoslavije Nebojše Pavkovića i Vladimira Lazarevića te generala MUP-a Srbije Sretena Lukića i Vlastimira Đorđevića, za zločine protiv čovječnosti i kršenje ratnog prava i običaja počinjenih nad Albancima tijekom srpske intervencije na Kosovu u proljeće 1999., ministar unutarnjih poslova Srbije Dušan Mihajlović izjavio je da će "poštovati svaku odluku vlade Srbije, ali da neće biti taj ministar koji će generale Vladimira Lazarevića i Sretena Lukića izručiti Haaškom sudu".

"Više puta sam izjavio da je za mene neprihvatljivo optuživanje samo na temelju zapovjedne odgovornosti, odnosno zbog toga što je netko bio časnik vojske i policije na području Kosova", kazao je Mihajlović. On je dodao da su dosad Haagu izručeni "odgovorni za pogrešnu politiku, kao i oni za koje se osnovano sumnja da su osobno počinili zločine. Zato ove optužnice nisu problem generala Lukića i Lazarevića, već problem države i vlade kojima su oni služili", kazao je ministar Mihajlović.

A ministar vanjskih poslova Srbije i Crne Gore i predsjednik Nacionalnog savjeta za suradnju s Haaškim tribunalom Goran Svilanović drži kako bi optužnice protiv četvorice generala mogle biti prepuštene domaćim pravosudnim ogranima. Prioritet vlasti u SCG i dalje je uhićenje Radovana

pravosudnim ogranima. Prioritet vlasti u SCG i dalje je uhićenje Radovana

DEL PONTE O 17 HAŠKIH BJEGUNACA SUD OSTAJE DO PRESUDA KARADŽIĆU, MLADIĆU I GOTOVINI

Glavna tužiteljica Haškog suda (ICTY) Carla del Ponte upozorila da odgađanje uhićenja 17 haških optuženika, koji su još uvijek u bijegu, ugrožava strategiju dovršetka rada Tužiteljstva, utvrđenu rezolucijom 1503 Vijeća sigurnosti UN

Stalno odgađanje uhićenja i transfera svih bjegunaca, uključujući Ratka Mladića, Radovana Karadžića, Antu Gotovinu i "Srebreničku petorku" može ugroziti strategiju dovršetka rada Tužiteljstva, rekla je Del Ponte na konferenciji za novinare u Haagu na kojoj je predstavila prioritete svog novog četvorogodišnjeg mandata. Na popisu bjegunaca ICTY-a, prema objavljenim optužnicama, je 17 osoba među kojima je, uz bivšeg predsjednika Republike Srpske Karadžića i zapovjednika vojske RS Mladića, optuženih još 1995. godine, šest vojnih i policijskih dužnosnika bosanskih Srba optuženih za genocid.

Traži se i jedan od agresora na Dubrovnik

"Srebreničku petorku", koju je izdvojila Carla del Ponte, čine Ljubiša Beara, Vinko Pandurević, Drago Nikolić, Ljubomir Borovčanin i Vujadin Popović, zapovjednici za sigurnost Drinskog korpusa, Zvorničke brigade i brigade specijalne policije RS koji su bili među glavnim organizatorima likvidacija više od 7000 Bošnjaka nakon pada Srebrenice, u srpnju 1995., najtežeg ratnog zločina u Europi nakon II. svjetskog rata. Šesti optuženik za genocid je Stojan Župljanin, šef službi sigurnosti i ministar unutarnjih poslova u vlasti bosanskih Srba.

Među ostalim bjeguncima su Goran Borovac, optužen za ubojstva

govim su riječima smatrali da je BiH umjetna tvorevina, a Bošnjaci izmišljena nacija, jer se po Tuđmanu radilo o "islamiziranim katolicima", a po Miloševiću "islamiziranim pravoslavicima". Također su smatrali da podjela BiH neće izazvati rat, jer su u toj zemlji u većini Srbi i Hrvati, a za Bošnjake su predvidjeli enklavu. Očekivali su podršku Europe, jer ona ne želi muslimansku državu, a Tuđman mu je rekao da će se povijest ponoviti i "Bosna šaptom pasti", rekao je svjedok. Sa svojim je saznanjima nešto kasnije upoznao i pokojnog bošnjačkog čelnika Aliju Izetbegovića, koji mu je stavio na raspolaganje snimke presretnutih razgovora Miloševića i Radovana Karadžića o naoružavanju bosanskih Srba preko JNA, u okviru tzv. plana RAM. U sudnici je emitirana jedna od tih snimaka na kojima je svjedok prepoznao glasove Miloševića i Karadžića. Milošević u lipnju 1991. naređuje Karadžiću da "mobilizira banjalučku grupaciju" i krene na Kupres, te se javi generalu JNA Uzelcu za oružje i helikoptere.

(Hina, 24.10)

Karadžića i Ratka Mladića, kazao je Svilanović, napominjući da je prije nekoliko tjedana usvojena Rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a kojom je "skrenuta pažnja da bi se sve države u regiji trebale koncentrirati na nekoliko optuženih". "Vjerujem da, ako bismo pažnju usmjerili na ono što je naša prvenstvena obveza, s obzirom na zaključke Vijeća sigurnosti, otvorio bi se prostor da se te optužnice o kojima je danas riječ prepuste nacionalnom pravosuđu", kazao je ministar vanjskih poslova Srbije i Crne Gore.

Optužnica četvoricu generala tereti za nasilno premještanje i deportaciju oko 800.000 albanskih civila, ubojstva stotina albanskih civila koja su počinile snage SRJ i Srbije, seksualno zlostavljanje snaga SRJ i Srbije nad kosovskim Albancima, posebno ženama, i uništavanje albanskih vjerskih objekata.

Beogradski mediji i dalje tvrde da je glavna haaška tužiteljica Carla del Ponte tijekom posjeta Beogradu 6. listopada pokušala predati optužnice srbijskom premijer Zoranu Živkoviću, ali ih je on odbio primiti. Del Ponte je nakon toga u izvješću UN-u i EU-u utvrdila da Beograd ne surađuje s ICTY-jem i da joj je Živković zaprijetio prekidom suradnje s Haagom ako budu podignute nove optužnice.

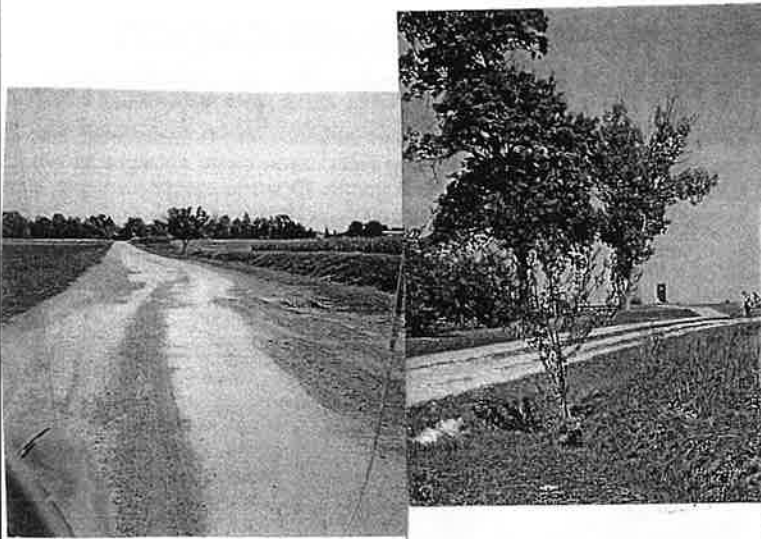
(Slobodna Dalmacija 23. listopada)

Bošnjaka u Kozarcu; Gojko Janković i Dragan Zelenović, optuženi za zločine srpskih paravojskih snaga u Foči, Savo Todorović, zapovjednik zatvora u Foči; Dragomir Milošević, optužen za napade na Sarajevo, Milan i Sredoje Lukić, optuženi za spaljivanje zatočenih Bošnjaka u Višegradu i Vladimir Kovačević, zapovjednik bataljuna u Trebinjskoj brigadi JNA, optužen za napad na Dubrovnik.

Najveći pritisak ipak na Banju Luku

General Ante Gotovina, jedini Hrvat među 17 haških bjegunaca, optužen je za zločine protiv čovječnosti i kršenje ratnog prava i običaja počinjene u tijeku i nakon operacije "Oluja" u sektoru kojim je zapovjedao. Optužnica je na snazi od 8. lipnja 2001. Popis haških bjegunaca, na kojem je od 17 osoba njih 15 iz Republike Srpske, među kojima i osam optuženih za genocid, čini razumljivom najavu Carle del Ponte da će u idućem razdoblju posebnu pozornost posvetiti suradnji vlasti u Banjoj Luci koje do sada nisu uhitile ni jednog optuženika. Najavila je i češće posjete Banjoj Luci i regiji u cjelini, što će joj omogućiti sadašnji zasebni mandat za ICTY. Konferenciju za novinare zaključila je citiranjem izjava bivšeg i sadašnjeg predsjednika ICTY-a Claudea Jordana i Theodora Merona prema kojima "ovaj Sud neće zatvoriti vrata dok ne bude sudio Karadžiću, Mladiću... i dodajmo Gotovini", kazala je. "Dakle, spremni smo ostati koliko god bude trebalo".

("Matica", rujan 2003.)

Tražile su i čekale majke bar neku poruku, život za njih je stao. Za neke druge svakako nije....

Sine moj!

Pišem ti ovo pismo u nadi da ćeš ga uskoro dobiti, osjetiti.

Teško nam je bez tebe sine moj, bez vas nama najdražih. Tvoj vedar nasmijan lik, tvoja mladost, tvoja odvažnost uvijek su nam u mislima. S tvojim likom u mislima uvijek liježemo, s tvojim likom se budimo, sine moj.

Ponosni smo na vas sinovi naši, sine moj.

Budite hrabri ne klonite duhom, s vjerom u Boga i majčinom ljubavlju doći će dan slobode, dan našeg sastanka.

Vjerujte i mi vjerujemo!

Tužna je naša dolina, tužan je život naš, tužan je zbog vas, sine moj...

Prošla je godina i pol, i više, kada smo se zadnji puta vidjeli u Vukovaru. Godina i pol tuge i boli, patnji i iščekivanja, nadanja, logora, izgnanstva i prognanstva.

Sada smo na okupu, diljem lijepe naše. Puno nas je u Zagrebu znanih i neznanih, ali naših. Dobili smo i "žutače", zgodna stvar, samo bojim se da ćemo uskoro dobiti i crvene kartone, a onda znaš izlaziti iz igre. Takva su pravila, sine moj...

Inače, život za mnoge teče nolmalnom kolotečinom. U punom je zamahu pretvorba društvenog vlasništva u dionička društva. Ljudi kupuju li kupuju dionice, stanove, tvornice.

Mi smo ti tu po strani mi nemamo što pretvoriti, što uložiti, jer sve što smo imali uložili smo u Vukovar. Tamo u Vukovaru žive sada neki nama strani ljudi, a oni koji nisu strani pokazali su svoje pravo lice. Uzrok svim vašim i našim patnjama upravo su oni "ugroženi".

Oprostiti im, zaboraviti bit će veoma teško. Neki "da", ali mnogi "ne".

Vratit ćemo se u Vukovar grad, taj grad heroja. Da vratit ćemo se uzdignute glave, sine moj, s vama. Vratit ćemo se i dostojno odužiti svima onima koji su svoj život položili na oltar domovine.

(Dio pisma čitan 1993. godine na skupu

Sve dok jednog dana netko nije nabasao na jamu prepunu tjelesa.

OVČARA

"Jedanaest tijela već je izvučeno s ostacima bolničke odjeće. Dvije lutanje iz masovne grobnice u kojoj je pokopano 300 četničkih žrtava imaju rupe od malokalibarskih metaka - svjedoči Terry Lloyd u reportaži koja je vratila Hrvatsku na udarna mjesta svjetskih TV-stanica,

Kriminolog Clyde Snow potvrđuje da je u Ovčari izvršen ratni zločin: "Nema drugog objašnjenja zašto smo pronašli 200 - 250 ubijenih iz vatrenog oružja i pokopanih u tajnoj grobnici." (Večernji list 1. travnja 1993.)

Kako govoriti o smrti mladih - Siniše Webera, koji niti život nije okusio, ili Saše Malnara, koji je samo sanjao o budućnosti, ili ing. Plavšića, 59 godina starog, koji mora da je i u zadnjim trenucima mislio o sinu Damiru. Ili što reći ujaku Hrvoja Ljubasa, koji sjedi u američkom zatvoru i danas - on, patriot hrvatski. O čemu je mislio Željko Rohaček, star tek 20 godina, kad je umirao?

Oni koji su otkopavali ubijene na Ovčari teško su odvajali žrtve jedne od drugih: posmrtni zagrljaji, oproštaji prijatelja jedan od drugoga bili su tako

jaki da su tjela ubijenih bila isprepletena u zadnjem zagrljaju. Zar ih odvajati jednog od drugoga?

Svatko od njih imao je kronicu oko vrata, svatko od njih, i Siniša, i Saša, i Davor Matasović (20), i Tihomir Tomašić (20) i Jeko Lovrić (20) i Ivan Mišić (20) i Željko Baričević i Mladen Čupić, i svi drugi danas, kako pjesma govori...

Palim Hrvatima

Sam pred crkvom u tišini noći

Za Hrvate molim, želim im pomoći.

Pisao bih svima, al' ne znam adresu

Pa doživam anđele da im pozdrave odnesu.

A na crkvi teško zvono zvoni

Pa mi šapće: Miruj sinko

U Raju su svi.

(Maro Ujević)

Za Vukovar, za velik broj mrtvih, ranjenih, masakriranih, mučenih, nestalih - do dana današnjeg još nitko nije osuđen.

Valentina

Mojim očima (i srcem).....

U ovim prekrasnim jesenjim danima, kad sve oko nas u Kanadi plamti bojama jeseni možda bi trebalo razgovarati samo o ljepoti, o crvenom i žutom lišću šume, plavim jezerima... Jer u ovoj ljepoti, koja se rijetko gdje nađe u svijetu, zašto razmišljati o onome što se dogodilo prije 12 godina? No, odgovor se odmah javlja jer mi smo Hrvati, živimo u Kanadi, Vukovar je dio svih nas.... jer, prije 12 godina

*Na Sajmištu i Mitnici
Tri mjeseca krv se lila,
Hrvatska je gola ruka,
Srpskom tenku rampa bila*

*Jecao je hladni Dunav,
Zemlja posta suzna bara,
Aveć smrti kosila je
Život drvenog Vukovara...* (P. Šimić)

U nedavnoj šetnji Slavonijom prošla sam posljednjim stazama ranjenika vukovarske bolnice, čiji su životi završili na Ovčari. Tih dana bila sam, kako već rekoh u posljednjem broju HI, bolesna, u temperaturi. Pitali su me tada prijatelji da li zaista želim u tome stanju proći stazama ranjenika. Zar je odgovor mogao biti ne?!

No, vratimo se u Vukovar prije 12 godina, kad je grad nakon herojske borbe branitelja i zbog nedostatka streljiva konačno pao u ruke srpskih terorista. Svi se sjećamo kolona, starih i mladih, ranjenih, zdravih, zarobljenih.... Preteško je sve to zaboraviti jer i danas

Kretala sam se zadnjim stopama branitelja ubijenih u Ovčari, podite samnom....

Na stolu gore svijeće

*Na stolu gore svijeće
Otjerali su mrak
Kraj njih je tvoja slika,
Molim "Očenaš".
Za stol sjedam sama,
Sa svijećama zajedno plačem, voštane suze klize
Na svijeći se ukočeno spoje
U ovom osvjetljenom mraku
Meni se sjećanja roje.
Još jučer vidim mladiće
I čujem pjesmu poje
Na slici su vječno ostali,
Pod hrvatskim barjakom stoje.* (Marija Suk)

I vječno su mladi ostali Hrvoje Ljubas (20), Siniša Glavašević (31), Siniša Weber (21), Zoran Biško (20), ili Pavo Jurišić, rođen iste godine kao moj najstariji sin, 1966. Vječno su ostali mladi u našim sjećanjima, jer...

Oni su istinski sinovi Domovine

*Oni su rođeni usred bure Hrvatskog proljeća
Rasli u mraku komunizma
Odgajani šapatom hrvatskog duha.
Oni su znali hrvatsku istinu
Oni su naučili biti ljudi
Oni su generacija hrvatskih sokolova....* (P. Šimić)

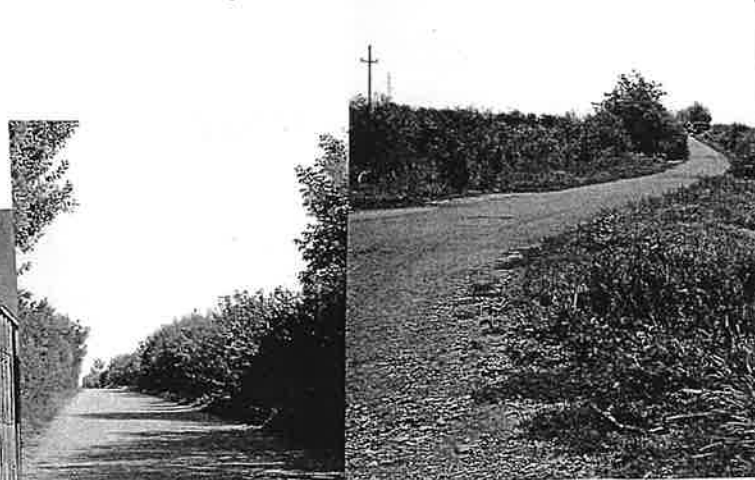
U užasu tog dana, kad je svijet gotovo bez riječi, mirmo, gledao ubijan-

je jednog grada i njegovih stanovnika ranjenici iz vukovarske Bolnice, zarobljeni branitelji Grada pobacani su u dvorište i hangare "Veleprometa". Tu, na tom manjem prostoru bili su nabacani i mučeni svi. Danas su hangari "Veleprometa" u Vukovaru čisti i uredni, no vjerojatno pamte krikove i molitve onih koji su znali da im se sprema strašna sudbina, no nitko nije mogao pomisliti kakva će mržnja izletjeti iz duša susjeda i "prijatelja".

Nakon nekog vremena, dan i nešto više, provedenog u općoj mučionici, klaonici, krikovima i pucnjima - ranjenici i osoblje bolnice i oni odabrani pobacani su u kamione i kamioni su krenuli iz "Veleprometa" - nekih 3 km do raskršća, okrenuli na lijevo prema Vučedolu, prešli 4 km, opet zastali, napravili zavoj na desno prema Grabovu, tek kojih 2 km, i zastali usred polja. Naredba: "Izlazi!"

Neki su izašli sami, neki su iznešeni, neki pobacani sa kamiona. Našli su se ispred dva reda četnika koji su ih dočekali urlicama od kojih se i danas svima nama ježi koža. I svatko od ranjenika, branitelja, civila, ili zdravstvenog osoblja prošao je proz mučilište: udarce, noževe, batine, urlike mržnje.

I onda su se našli pred iskopanom jamom, dubokom.. I dok je štektao

mitraljez padali su mladi i stari, u posljednjem zagrljaju, u smrt. Tišina smrti pala je nad Ovčarom. Ubice su šutjele o sudbini nestalih, majke su lutale jer djeca su nestala, nije ih bilo na popisima mrtvih, ranjenih, zarobljenih... Nitko nije znao za strašnu sudbinu 205 Vukovaraca.... Gdje su naša djeca????? Gdje muševi, gdje očevi, braća...

*4 sina
majka je imala
4 sokola
majka je imala
4 sina
4 sokola
majka Soljić Kata
i zeta
i muža
i njih sam izgubila
i sve sam izgubila....*

I čekale su majke, sestre, žene, očevi, djedovi, bake, sinovi i kćeri - molili i plakali, nadali se...

Cekam te

*Cekam te
rekli su da su te vidjeli
sjećanje podupiru tvojom porukom:
"Sretno! vidjeti ćemo se..."
Sjećam se...
osmjeha, naših nadanja
da ćemo biti za sve ljude
zemlja slobodna...
Sjećam se
Zajedničkih pjesama i slavlja
A danas u zagrljaju tvoje majke
Osjetih pitanje:
"Znaš li gdje je sada?"
Suzom joj odgovaram
Ona me u crnini steže
"O kako bih voljela znati
gdje je
gdje mu kosti leže?!"*

Kultura

PRONAĐENA PRVA CRKVA GRAĐENA ZA HRVATE

LOBOR - "Možemo slobodno reći da će se prema Loboru, sudeći po našim istraživanjima, morati mijenjati neka ustaljena razmišljanja o povijesti sjeverne Hrvatske", rekao je dr. Krešimir Filipec, voditelj arheoloških istraživanja na lokalitetu Majke Božje Gorske u Loboru nakon fascinirajućeg otkrića najnovije građevine. Između temelja dosad pronađenih dviju crkava, starokršćanske bazilike iz 5. i starohrvatske predromaničke crkve iz 9. st., izašla je još jedna crkva koja je sagrađena na samom početku pokršćavanja u ovim krajevima.

Riječ je o manjoj drvenoj crkvi koju su početkom 9. st., na samom početku misije među Slavenima, sagradili franački misionari, a posrijedi je tipična karoliška gradnja. Crkva je jednobrodna sa četvrtastom apsidom, a u njoj je pokopana jedna osoba - mlada djevojka iz hrvatske kneževske obitelji, iz 9. st. Crkva je, prema riječima dr. Filipca, prva građevina ovdje građena za Hrvate i Slavene i objekt kakvoga nema na širem prostoru Hrvatske. Pougljenjeni ostaci drvene građe crkve spremeni su za analizu. (...) Tu još ima na stotine drugih manjih nalaza, primjerice hrvatskoga pletera zbog kojeg je i svetište poznato u arheološkoj literaturi već pedeset godina. (...) (Večernji list)

ČIME SU SE TUKLI NAŠI STARI

U Muzeju seljačkih buna u Gornjoj Stubici otvorena je izložba "Ubojite oštrice". Posrijedi je hladno oružje na području Hrvatske od 9. do kraja 18. stoljeća. Izloženo je 180 primjeraka hladnog oružja, većinom vojničkih mačeva i sablija te bodeža, oružja na dugoj motki i dijelova opreme. Izložene su četiri tematske cjeline: srednjovjekovni mačevi, talijansko oružje, štajersko i južnonjemačko te ugarsko oružje.

Oružje je iz privatne zbirke vlasnika koji je za javnost ostao anoniman, a inače nije dostupno očima javnosti. Riječ je o najvećoj privatnoj zbirci povijesnog oružja na tlu Hrvatske. Među izloženim predmetima su i pravi svjetski rariteti, poput vrlo ranog mača za probijanje oklopa iz prve polovice 16. stoljeća. (Večernji list)

TESLI NAPOKON POČAST U LICI

Sredinom listopada u Gospiću i Smiljanu svečano će se obilježiti 60. obljetnica smrti velikog izumitelja Nikole Tesle, na kojoj se očekuje i nazočnost predsjednika Republike Stjepana Mesića, predstavnika Vlade RH, tvrtke Ericsson Nikola Tesla kao i njihova moguća donacija informatičke opreme gospičkoj Gimnaziji.

S tim je u vezi i visoka faza završetka obnove rodne Tesline kuće u Smiljanu koju je inicirao gospički muzej, a financira Ministarstvo kulture, te drugo zato jer prati ovakve događaje.

Nakon nametnute mu nepodobnosti koju su znalački proteklih godina iskoristili Srbi u Srbiji i izvan nje, rušenja spomenika, oduzimanja Teslina imena školama, ulicama i trgovima, marginaliziranja djela i lika izumitelja te drugog zbog čega su međunarodni čimbenici Hrvatsku držali pod povećalom, Nikola Tesla vraća se kući. (Večernji list)

RETROSPEKTIVA JOSIPA RESTEKA

Retrospektivna izložba djela hrvatskoga slikara Josipa Resteka (1905-87) bit će otvorena u utorak 28. 10. u Galeriji Klovčevići dvori u Zagrebu. Kustosica i autorica izložbe je Biserka Rauter-Plančić koja je obradila više od tristo slika, crteža i grafika ovoga vrsnoga umjetnika.

Izložba je bila postavljena u karlovačkoj galeriji "Karas" kao zavičajnom muzeju Josipa Resteka. Gradski muzej Karlovac u suradnji s Klovčevićim dvorima organizator je ove, prve retrospektive umjetnika.

Cilj je izložbe predstaviti nesvakidašnju svestranost, stvaralačku plodnost i osobito majstorstvo izvedbe ovog skromnog ali, za hrvatsku umjetnost, izuzetno značajnog i plodnog slikara, grafičara, ilustratora, restauratora i pedagoga. Kao izuzetno obrazovan umjetnik (klasična gimnazija, ALU gdje su mu profesori bili Babić, Mujadžić i Krizman, potom studij povijesti umjetnosti) uz intelektualnu širinu posjedovao je i zanatsku vještinu. Vrstan restaurator i kopist, posebice u tehnicu jajčane tempere (kopija Božidarevićeva Navještenja čuva se u HAZU), svoju je kreativnost pokazao u grafičkim tehnikama drvoreza, linoreza, akvatinte i litografije. Od sakralnih slika ističe se portret kardinala Stepinca i križni put. Izbor izložaka potpisuju Antonija Družak i B. Rauter-Plančić. (Večernji list)

SEVERINA BRILJIRALA U ULOZI KAROLINE RIJEČKE

RIJEKA - "Neka bude proklet čas kad sam otišla na onaj brod", riječi su kojima je u petak navečer 3. listopada ispred riječkog HNK-a Severina

Vučković započela svoju kazališnu karijeru.

Premijera dugo očekivane "Karoline Riječke" počela je ispred kazališta Ivana pl. Zajca kratkom uvertirom u djelo Drage Gervaisa, koje je prvi put nakon 1981. godine postavio redatelj Lary Zappia. U naslovnoj ulozi Karoline Belinić, riječke Judite koja je 1813. godine spasila svoj grad od bombardiranja britanskih flota, pjevačica lakih nota i najpoželjnija Hrvatica Severina, bez sumnje je briljirala i tako dokazala da je intendantica riječkog HNK-a Mani Gotovac itekako bila u pravu kada je, po uzoru na Broadway i West End glavnu ulogu odlučila dodijeliti zvijezdi, unatoč činjenici što nije završila Akademiju. Njen partner Galiano Pahor odlično je odigrao lik britanskog admirala Holoferma, što je i gromoglasnim pljeskom i skandiranjem mnogobrojna publika nagradila na nogama.

"Karolina Riječka" - "herojski komad s pjevanjem i pucanjem", predstava je kojom je riječko kazalište otvorilo sezonu 2003/04. Svih 15 predstava u kojima naslovnu rolu igra Severina rasprodane su davno prije premijere. (...) (Vjesnik)

PEDESET LJEPOTICA GLAVNOGA GRADA

Glavni grad Hrvatske dobio je jednu neobičajenu antologiju: povjesničar umjetnosti prof. dr. Ivo Maroević objavio je "Antologiju zagrebačke arhitekture".

Ovo jedinstveno, reprezentativno djelo, na više od dvjesto stranica velikog formata, u izdanju Art studija Azinović, sadrži pedeset eseja o pedeset zagrebačkih građevina koje autor drži arhitektonski najvrednijim ostvarenjima. Riječ je o knjizi koja na pojedinačnim reprezentativnim primjerima, graditeljskim vrhuncima, tumači cjelinu zagrebačke arhitekture i uopće povijest njegova urbaniteta.

Muzej za umjetnost i obrt (Herman Bolle, 1892.) izlaže predmete umjetničkog obrta od gotike i baroka do 20. st.

U ovoj su knjizi zastupljene građevine različitih namjena, veličine i vremena nastanka. Tu su, među ostalim, crkvene građevine (npr. katedrale), kule (Lotrščak), palače (Magdalenić-Drašković-Jelačić), kulturni i javni objekti (Sveučilište, Akademija, HNK), stambene zgrade (Galićeva, u Ul. grada Vukovara), groblja (Mirogoj, Krematorij), privatne kuće (Vila Spitzer, Okrugla vila), škole (OŠ "A. Senoa"), hoteli (Dubrovnik II) itd. Autor dakako temelji svoj izbor na stručnim kriterijima, ali ističe da je i ova antologija, kao i svaka druga, nužno subjektivna. Eseji su pisani nadahnuto i prihvatljivo za širok krug čitatelja. Za najveći dio građevina fotografski materijal sniman je posebno za ovu prigodu. Autor fotografija Zvonimir Petranović radio je taj posao godinu i pol. (Večernji list)

OSME POŽEŠKE ORGULJAŠKE VEČERI

Prvim hrvatskim koncertom Bernarda Winsemiusa, poznatoga nizozemskog umjetnika, otvorene su Osme požeške orguljaške večeri, jedan od najvećih nacionalnih festivala usmjeren na afirmaciju zvuka "kraljice instrumenata". U repertoaru kojim je Winsemius predstavio svoje uistinu vrhunsko orguljaško umijeće prevladala su djela ranobaroknih nizozemskih majstora, a publiku je posebno oduševio izvedbom Bachovih koralja koje je sam prerađio za orgulje. Festival će inače barokno ozračje požeške katedrale ispuniti s ukupno šest koncerata, a u nedjelju 12. 10. će ga zatvoriti gostovanje francuske orguljašice Christine Jean. Središnji koncerti su s hrvatskim izvođačima M. Penzarom, D. Borićem, B. Dolinerom... i sopranisticom Mirom Vlahović te zborovima crkve sv. Lovre i Glazbene škole u Požegi. (Večernji list)

PRVA MISA I VJENČANJE U ALJMAŠKOJ CRKVI

U novoj aljmaškoj crkvi Gospe od Utočišta, izgrađenoj na mjestu stare, do temelja srušene u velikosrpskoj agresiji 1991. godine u subotu 11. listopada navečer služena je prva misa i vjenčano je dvoje mladih. Aljmaški župnik i upravitelj Svetišta Gospe od Utočišta Ante Markić na večerašnjoj svetoj misi vjenčao je Aljmašanku Mirjanu Kireta i Švicarca Alexandra Barbarića, čiji je otac podrijetlom Hrvat. Stara aljmaška crkva Gospe od Utočišta izgrađena je godine 1704., a nova je završena ove godine. (Vjesnik)

POČINJU PRIPREME ZA SKIJAŠKI KUP 2005. GODINE

Na Sljemenu bi se uskoro trebao otvoriti hotel Tomislavov dom, čije je uređenje stajalo oko 21 milijun kuna, a u poduzeću Sljeme-Medvednica okreću se radovima koji su preduvjet dolasku najboljih svjetskih skijašica u siječnju 2005. godine. Raspisani su natečaj i za uređenje skijaške staze, nabavu i gradnju infrastrukture za zasnježenje skijaških staza, rekonstrukciju skijaške trosjedežnice i vučnica, nabavu i montažu rasvjete koja bi zadovoljila uvjete noćnog TV prijenosa, uređenje ciljane arene s gledalištem te nabavu zaštitne ograde oko skijašilišta.

O zahtjevu za uređenje Crvenog spusta, uklanjanju stabala na dijelu staze te ublažavanju nekih strmina, prema preporuci Svjetske skijaške organizacije (FIS), raspravljat će se sjedećeg ponedjeljka na sjednici Zagrebačke županije. Time ćemo, osim slaloma svjetskih skijašica, dobiti i sigurniju stazu za građane rekreativce - kazao je Dragutin Žiljak, direktor društva Sljeme-Medvednica.

Novi Tomislavov dom, koji je dobio tri zvjezdice, nudi smještaj u 45 komfornih soba, saune, dvorane za fitness, solarij te masažne kupke. U projektu je i sportska dvorana uz obnovljeni Tomislavac, čime bi on postao pravi sportskorekreativski zdravstveni centar.

FIS zahtijeva i asfaltiranje ceste od Donje Bistre, kojom bi se prevozila TV oprema i gledatelji, što je preduvjet za početak radova na ciljnoj areni. Nedavno je županijska Uprava za ceste izradila troškovnik za buduću cestu od kamenoloma Donje Bistra do dna Crvenog spusta, a uskoro bi se trebalo riješiti i njezino financiranje. Svi navedeni projekti trebali bi biti završeni do kraja sljedeće godine.

Vrlo je bitno da ZET na vrijeme započne i dovrši novu žičaru od Dolja do Sljemena, koja bi mogla zadovoljiti kapacitete posjeta koji se očekuju za skijaškog kupa. Prema procjenama, samo tom žičarom prevezlo bi se od 10 do 20 tisuća putnika. (Večernji list)

NIKOLA JELINČIĆ NOVI RAVNATELJ HRVATSKE MATICE ISELJENIKA

Upravni odbor Hrvatske matice iseljenika je u utorak 21. listopada na redovitoj sjednici u Zagrebu imenovao novog ravnatelja, Nikolu Jelinčića, na Vladin prijedlog. Dosadašnji ravnatelj Boris Maruna razriješen je te dužnosti, jer je u rujnu imenovan hrvatskim veleposlanikom u Cileu. "S ekipom stručnjaka nastojat ću i svom mandatu veću pozornost usmjeriti na aktivnosti u području prosvjete i kulture, nakladništva te na utemeljenje muzeja hrvatske dijasporae", rekao je novi ravnatelj Matice Nikola Jelinčić. (Vjesnik)

SPLITSKO VELEUČILIŠTE VLADA PRIPOJILA SVEUČILIŠTU

Odlukom Vlade, Veleučiste u Splitu pripaja se Splitskom sveučilištu, i to kao Odjel za stručne studije. Istom odlukom, izvjestio novinare ministar znanosti Gvozden Flego, dužnosti dosadašnjih voditelja Veleučilišta preuzima Senat Sveučilišta. Pripajanje Veleučilišta organizirano je kako bi se zaštitili interesi studenata čije su diplome bile upitne, kaže Flego.

Ministar znanosti objasnio je iduće obvezne korake na temelju kojih bi se Odjel za stručne studije trebao do sljedećeg semestra pravno integrirati u Sveučilište. U iduća dva mjeseca mora biti pokrenuta procedura za izdavanje dopusnica za stručni program te procedura za izbor nastavnika. To je uvjet da stručni studij postane legalan.

Na odluku Vlade rektor Splitskog veleučilišta prof. dr. Boris Anzulović burno je reagirao. - Ta je odluka osvetnički čin nekih članova Vlade u vrijeme kad Sabor ne radi. Potpredsjednik Vlade Simonić i ministar Flego prije svog nestanka s političke scene žele Veleučilištu zadati posljednji, smrtni

udarac. Nećemo im dopustiti da zaustave ovako velik projekt i oduzmu nam vrhunsku imovinu i programe. Zaštitu Veleučilišta tražit ćemo sudskim putem sve do međunarodnog suda u Strasbourgu - kaže Anzulović.

Novi predsjednik Studentskog zbora Splita Ante Prižmić odluku Vlade jučer nije želio komentirati izgovarajući se da će na današnjoj skupštini zauzeti stajalište o tome.

Dosadašnji predsjednik Ivan Uzun kratko je kazao: - Ako je to u interesu studenata, onda odluku podržavam. No, ako je riječ o političkim igricama onda nisam za to.

Veleučilišta nemaju pravo na autonomiju, to pravo imaju samo sveučilišta, zaključio je jučer Ustavni sud. Senat Splitskog sveučilišta očitovalat će se sljedećeg tjedna.

- Očekujem da će Senat prihvatiti odluku Vlade. Naš cilj bit će zaštititi studente Veleučilišta. Učinit ćemo sve da dođu do verificiranih diploma iz kojih će stajati znanje - kazao je rektor Splitskog sveučilišta Ivan Pavić.

(Večernji list, 24. listopada)

NAJVEĆI DORUČAK - HRVATSKI DORUČAK

Hrvati imaju najveći zajednički želudac na svijetu! Prema još neslužbenim rezultatima, 19. listopada je u zajedničkom doručku sudjelovalo čak 42 tisuće Hrvata iz svih dijelova Hrvatske, čime smo zasad, također još neslužbeno, srušili stari Guinnessov rekord. Držao ga je Tajvan, koji je na zajedničkom doručku uspio okupiti "samo" 23.291 osobu.

Akcija pod nazivom "Najveći doručak - hrvatski doručak" počela je u 9 sati ujutro u 16 gradova, na više od 250 mjesta, doručkom koji se sastojao od kukuruzne palente, jogurta i jabuke. Doručkovalo se na gradskim trgovima, u hotelima, bolnicama i osnovnim školama. Kako bi rezultat vrijedio i za stroge kriterije Guinnessove knjige, sudionici su se morali prijaviti sat vremena prije sudjelovanja u doručku. U Zagrebu se najveći doručak održao na Trgu bana Jelačića, gdje je doručkovalo čak 3100 građana, a pridružili su se i neki političari. Iako je najavio dolazak, ministar poljoprivrede Božidar Pankretić nije se pojavio. No zato je ministrica obrane Željka Antunović građanima uzvikkula kako smo oborili još jedan rekord i pokazali da za nas nema izazova koje ne možemo pobijediti.

Organizator akcije bila je Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar" u suradnji sa Svjetskom organizacijom za poljoprivredu i prehranu, Svjetskom zdravstvenom organizacijom, povodom Svjetskog dana hrane, a pod pokroviteljstvom čak sedam hrvatskih ministarstava.

- Ovim smo spektaklom htjeli upozoriti na važnost svakodnevnog doručkovanja izbalansirane, zdrave hrane, poput ovoga tradicionalnog hrvatskog doručka - rekao je ravnatelj Škole narodnog zdravlja dr. Stipe Orešković. U sklopu akcije bio je otvoren i humanitarni telefon, čiji je prihod išao za pomoć teško socijalno pogođenoj obitelji Ivice Zeca iz Gospića. (Večernji list)

U Hrvatskoj registrirana 91 politička stranka

ZAGREB, 20. listopada - U ponedjeljak je u Ministarstvu pravosuđa, uprave i lokalne samouprave bila registrirana 91 politička stranka koja može sudjelovati na raspisanim izborima. Prema Zakonu o izboru zastupnika u Hrvatski sabor pravo da predlažu zastupnike imaju sve političke stranke registrirane u Hrvatskoj na dan objave odluke o raspisivanju izbora u Narodnim novinama. Na izborima se u pravilu kandidira manje stranaka no što ih je registrirano. (Hina)

Svatovi pucajući u zrak srušili avion

KRALJEVO, 13. listopada - Mali zrakoplov oboren je nad središnjom Srbijom hicima iz revolvera koje su ispalili gosti na svadbi, pri čemu je teže ozlijeđeno dvoje ljudi, objavili su lokalni mediji. Avion Utva 75 srušio se u subotu navečer na polje nakon što ga je zahvatila vatra. »Začuo sam pucnje i vidio da zrakoplov gori. Prije pada zapeo je za žice dalekovoda, pa se vatra dodatno razbuktal«, rekao je očevidac. Nitko od putnika u zrakoplovu nije imao dozvolu za letenje, kažu u policiji. Posljednjih je godina zbog pucanja na svadbama u Srbiji poginulo ili ozlijeđeno nekoliko desetaka ljudi. (Hina)

Prošećimo Hrvatskom....

Hrvatska povijest: Dr. Sc. Dragutin Pavličević: KRATKA POLITIČKA I KULTURNA POVIJEST HRVATSKE UGLEDNICI, ZNANSTVENICI I UMJETNICI NOVIJEG DOBA

Tijekom 19. i 20. st. nekoliko se naših ljudi istaknulo u raznim djelatnostima i steklo slavu koja je u njihovo vrijeme prelazila granice Hrvatske i Habsburške Monarhije. Kao prvog među njima spomenut ćemo zagrebačkog biskupa, mecenu, kulturnog djelatnika i nositelja petpreporodnih ideja Karlovčanina Maksimilijana Vrhovca (1752.-1827.). Ustrojio je knjižnicu, knjižaru, kupio tiskaru, izdavao knjige, uputio 1813. narodu poziv za skupljanje narodnog blaga, bio sudionikom kongresa Sv. Alijanse 1821. u Ljubljani itd.

Veliko zanimanje izazvao je Antun Mažuranić kad je 1843. prokomentirao i izdao Vinodolski zakon iz 1288. kao najstariji pisani pravni spomenik na hrvatskom jeziku. Sličnu pozornost izazvao je po čitavoj Europi Ognjeslav Utješanović - Ostrovačanin Baltazar Bogišić (1834.-1908.) bio profesorom u Odesi (Rusija) koji je svojom knjigom pravne Građe sa Slavenkog Juga, kao i prvim Građanskim zakonikom u Crnoj Gori (1872.) stekao izniman ugled u Europi. Potkraj 19. i u početku 20. st. istaknuli su se povjesničari Tadija Smičiklas, Vjekoslav Klaić, pisci povijesti Hrvatske i Bosne, a među arheolozima je europsku slavu stekao don Frane Bulić (1846.-1934.) koji je iskopao i obradio Salonu, kao i brojne kamene spomenike iz rane hrvatske povijesti. Najuglednije ime hrvatske slavistike bio je Varaždinac Vatroslav Jagić (1838.-1932.), profesor slavistike na Sveučilištima u Berlinu, Petrogradu i Beču. Bio je osnivač urednik i suradnik glasovitog Archiva za slavensku filologiju (na njemačkom, u Berlinu, 1875.-1920.).

U političkom i kulturnom životu Hrvatske 19. st. neizbrisiv trag je ostavio đakovački biskup, mecena i političar Josip Juraj Strossmayer (1815.-1905.), jedan od utemeljitelja JAZU, Sveučilišta u Zagrebu, graditelj velebrne đakovačke katedrale, a u crkvenom životu promicatelj jedinstva Zapadne i Istočne crkve i prvi govornik Vatikanskog koncila iz 1869. U revolucionarnim zbivanjima 1848.-1849. istaknuo se i general i hrvatski ban, "spasitelj Austrije" Josip Jelačić (1801.-1859.). Smatrali su ga jednim od najboljih austrijskih generala. Ako bismo birali najkompletniju i najobrazovaniju ličnost u Hrvatskoj 19. st., onda bi taj epitet vjerojatno pripao ponačljivijem i najprevođenijem hrvatskom pjesniku Ivanu Mažuraniću (1814.-1890.), piscu epa Smrt Smail age Čengića, ujedno i hrvatskom banu - reformatoru, tvorcu moderne Hrvatske.

Potkraj 19. st. i u početku 20. st. djelovala su tri velika hrvatska znanstvenika. To su fizičar Nikola Tesla, geofizičar Andrija Mohorovičić i botaničar Josip Pančić. Tesla, po narodnosti Srbin iz Hrvatske, (rođen u Lici 1856.) školovao se u Grazu, Budimpešti i Parizu, a najveće izume izveo je u SAD-u. Imao je više stotina patenata na području elektrotehnike, usavršio elektromotore, transformatore, riješio pitanje prijenosa električne energije na daljinu, izgradio radiostanicu itd. Njemu u počast 1956. je jedinica magnetske indukcije nazvana Tesla. Geofizičar Mohorovičić, profesor u Zagrebu, otkrio je 1909. postojanje Zemljine kore, odredio njenu debljinu, pa se to otkriće u svjetskoj znanosti po njemu naziva Mohorovičićev diskontuitet (Mohosloj). Hrvatski biolog i liječnik Josip Pančić, koji je službovao u Kraljevini Srbiji i postao prvi predsjednik Srpske akademije nauka (1887.),

Milka Trnina

otkrio je uz mnoge biljne vrste i posebnu omoriku (Picea omorica) koja se njemu u čast naziva Pančićeva omorika.

Potkraj 19. i u prvim desetljećima 20. st. svjetsku slavu je dosegla hrvatska sopranistica Milka Trnina koja je pjevala na svim većim europskim pozornicama i u SAD-u, a nazvana je slikovito "hrvatskim slavujem". To je uspjela i njena učenica Zinka Kunc, od 1937. članica Metropolitan opere u New Yorku. Istim putem od Hrvatske do SAD-a prošao je i hrvatski violinistički virtuoz Zlatko Baloković. Hrvatska je dala i jednog od najpoznatijih svjetskih kipara 20. st. (uz Francuza Rodina), Ivana Meštrovića. Iz njegovih skulptura nacionalnog, hrvatskog i jugoslavenskog ciklusa izbija snaga autohtone i prepoznatljive umjetnosti. Radio je od 1947. i u SAD-u, a ostavio je iza sebe dosad nenadmašene umjetničke tvorevine (Moja majka, Povijest Hrvata, Zdenac života, Indijanca i dr.). Iza Meštrovića najsnažniji kiparski izraz postigao je od Hrvata Antun Augustinčić (spomenik Seljačkoj buni, spomenik Miru u New Yorku i dr.).

Tri Hrvata dobila su dosada i Nobelove nagrade. To su kemičar Lavoslav Ružička, rođen u Vukovaru 1887., djelovao je u Švicarskoj, a Nobelovu nagradu za kemiju dobio je 1939. godine. Drugu je dobio književnik Ivo Andrić, rođen u hrvatskoj obitelji u Travniku u Bosni 1892., a živio je posljednjih desetljeća u Srbiji. U svojim ponajboljim djelima (Na Drini ćuprija, Travnička hronika) dao je uvjerljivu, umjetničku kroniku osmanlijske Bosne i Hercegovine. Ovjenčan je Nobelovom nagradom 1961. kao prvi pisac iz tadanje (druge) Jugoslavije. Treći hrvatski nobelovac Vladimir Prelog, rođen je u Sarajevu 1906. također u hrvatskoj obitelji, školovao se u Zagrebu i Pragu, a od 1942. naslijedio je Ružičku u Zürichu gdje je također dobio Nobelovu nagradu za kemiju 1975. godine. Mogući kandidati za tu prestižnu svjetsku nagradu bili su još neki Hrvati, npr. spisateljica za djecu Ivana Brlić-Mažuranić, nazvana "hrvatskim Andersenom", te veliki hrvatski pisac i enciklopedist Miroslav Krleža, najprevođeniji hrvatski pisac 20. stoljeća. (Naklada HIC, 1998.)

RADMANU GRAND-PRIX FRANCUSKOG INSTITUTA

Miroslav Radman, svjetski poznati znanstvenik hrvatskoga podrijetla i redoviti član Francuske akademije znanosti i umjetnosti (Institut de France), primit će 2. listopada 2003. u Parizu još jedno visoko priznanje za svoj rad - najveću francusku nagradu za medicinska istraživanja - Grand-prix INSERMA - francuskih nacionalnih instituta za zdravlje.

Istaknutome znanstveniku nagrada će biti predana u salonima Navarre College de Francea u nazočnosti predstavnika francuske Vlade, Unesca, hrvatskoga veleposlanstva u Parizu te brojnih uzvanika. Laureat te najveće francuske nagrade za medicinska istraživanja ovih je dana boravio u hrvatskome glavnom gradu kao visoki gost Hrvatskoga biološkog društva 1885. - organizatora 8. hrvatskog biološkog kongresa, što se u Zagrebu održava od 27. rujna do 2. listopada. Tom je prilikom akademik Radman izjavio da je Grand-prix koji će primiti u četvrtak priznanje i cijelomu njegovu laboratoriju, odnosno kolegama, suradnicima i prijateljima s kojima radi. Miroslav Radman profesor je na Medicinske fakultetu i voditelj Laboratorija za evolucijsku i molekularnu genetiku Instituta Necker u Parizu.

Po Radmanovim riječima, priznanje je to za istraživanja u zadnjih desetak-petnaestak godina, tijekom kojih je laboratorij kojemu je na čelu bio možda najproduktivniji kad je riječ o inovacijama u medicinskim istraživanjima ili barem, dodao je, najproduktivniji između postojećih 350 nacionalnih laboratorija i instituta za zdravlje u Francuskoj.

Miroslav Radman bio je prvi hrvatski znanstvenik koji je u listopadu prošle godine ušao u Razred za prirodne znanosti Francuske akademije znanosti i umjetnosti, ali kao Francuz. Tomu su pak prethodila dva desetljeća iznimno zapaženoga znanstvenog rada u Francuskoj, u kojoj Radman živi i radi od 1982. Miroslav Radman rođen je u Splitu 1944. Diplomirao je biologiju na Prirodoslovno-matematičkome fakultetu u Zagrebu, a doktorirao na Sveučilištu u Bruxellesu, gdje je deset godina bio profesor.

Usavršavao se tri godine na američkome Sveučilištu Harvard. Svjetsku slavu stekao je 1989., kada je "srušio genetski zid" križajući dvije vrste bakterija koje se nisu miješale 150 milijuna godina i otkrio molekularni model nastanka novih vrsta. Dobitnik je niza prestižnih nagrada, među kojima je i Grand-prix "Richard Lounsbery" koji zajednički dodjeljuju francuska i američka akademija znanosti. (Slobodna Dalmacija)

SENJ - City of Stone and Northeastern Wind

People who travel from the interior towards the coast often stop in Senj to have a rest so they can continue their journey, or simply to greet the sea, which will continue to accompany them with its seductive salty smell right to their destinations. The air in Senj is also almost constantly whirled by all the known winds of the northern Adriatic, the most frequent one being the mentioned northeastern wind (Bura) which appears to remind us obstinately of the exciting past of this unusual city. And in its rich archives, the city remembers Illyrians, Romans, the Byzantium, Austria, Hungary, France and Croatian national rulers and, of course, the Uskoci (freedom fighters).

Senj has long been a military town and many templar knights and army leaders have fought for it, whilst the Senj freedom fighters became a symbol for courageous and unvanquished Croatian heroes.

Between Rijeka and Zadar only the city of Senj, because of its turbulent and complicated history, has a story to tell. Due to its geographic location, it connects the interior with the sea, being the centre of the Lika-Senj County. With the Velebit Mountain, which surrounds the town from the north, naturally protecting it from north winds and thus protecting it from the gusts of the cold continental climate, it is connected by means of the mountain pass Vratnik, which stands 700 metres above sea level. To the west of Senj it continues towards the Vinodolska Visina (Vinodolska Heights), and further on, towards the city of Rijeka, and southwards, towards Dalmatia and the city of Split. The historical nucleus of the town, made up of six small Roman squares, is located close to the sea and between the Nehaj, Trbušnjak, Strmac and Kozjak Mountains, whilst the town itself is surrounded by towers, castles, ramparts... When arriving to Senj, the traveller will first notice the Nehaj castle, built in 1558, which, with its uniqueness and its rough beauty will tell all that it meant to this town, so vulnerable and open to attacks from many armies, both from the continent and the sea due to its specific geographic location.

Even in Roman times, Senj was a settlement with trails that led towards the interior of the European continent. The Croats arrived in the seventh century, during the peoples' migration, and, together with the aboriginal, continued to engage in fishing, something that the Senj population does to this day. Apart from fishing, the city of Senj is also known for its goldsmith's trade - in the Middle Ages it used to be an important goldsmith centre - painting and art in general. Actually, Senj is a city which has produced an unusual number of poets and writers. Many important Senj authors, such as Pavao Ritter Vitezović, Silvije Strahimir Kranjčević, Vjenceslav Novak and others have left a great many valuable works which are important in the context of Croatian literature and culture in general. As they say, in Senj, thought is free.

The name of the town derives from Senia, or Sen, which in Illyrian means the old place. The town, as Atteinites (Senj) is first mentioned in Periplus (Seafarer), by the Greek writer Pseudoskilax, in the 4th century BC. Another writer, from the 1st century AD, mentions Senj in his work Naturalis Historia, as well as Claudius Ptolemy, in the 2nd century AD.

The Senia settlement, first built on the Kuk mountain, above the present Senj, used to be the most important settlement of the Illyrian Japodi and Liburni tribes, later becoming an important Roman settlement. With the coming of the Romans, the remains of the Kuk castle above Senj are abandoned, and a new Senia is built, which soon turns into a municipality, accepting the Roman citizens' rights, with a town council, a customs office, a forum, a shrine, public buildings, a town bath, thus taking on all the characteristics of a Roman town until the fall of the Roman Empire. From the 4th century AD, the town lives in fear of attacks of Barbaric tribes, both from the sea and the continent, and during this period many monuments of Roman culture are destroyed. During the 7th century, the Croats move in, and, together with the Avars, build a new medieval settlement - today's Senj - upon the ruins of the Roman Senia.

It is known that the land adjoining the city of Senj once belonged to certain Croatian tribes and clans until 1239, the year the Tatars burnt the city, driving the entire population away. During the course of the turbulent centuries that followed, the population of Senj moved in and out of the city according to historical circumstances.

In the 12th century, during the Hungarian-Croatian Kingdom, Senj was given to the ecclesiastic knightly order of templars, thus gaining the status of a royal city, also becoming the centre of the renewed Senj diocese. In 1248, at the request of Senj's Bishop Philip, Pope Innocent IV approves the use of the Croatian national language and the Glagolitic script during the Holy Mass. The Old Slavic language is also registered on the well-known 12th century Senj Glagolitic Stone. The Senj Stone, inscribed in stone, dating from an ancient era, was discovered in the Nehaj fortress during its reconstruction and it is an important monument of the Croatian literacy and liter-

ature. The first line on the Senj Stone begins with the words in Glagolitic: In the name of the Father and Son and the Holy Spirit... Apart from the Senj Stone, another ten different Glagolitic inscriptions were found in Senj. Important among them is the Senj Glagolitic Missal, as the first and most valuable edition of the Senj Glagolitic printing-house, printed in 1494.

After the templars, Senj was ruled by the Krk princes, amongst whom the Frankopans are especially worth mentioning, for they enlarge the city and build many sacral and profane objects. During the Frankopan period (from 1272 to 1469) Senj again experiences an economic and cultural upsurge; commerce and shipbuilding grow, whilst Senj's Prince Ivan Frankopan and his brother Stjepan issue the Statute of the City of Senj, granting special rights to noblemen and rights to the City of Senj, turning it equal to other cities on the coast. The Frankopans played an important role in the economic and cultural development of the city.

An important part of Senj's history are the Uskoci (freedom fighters), religious descendants of Herzegovinian highlanders and belligerent

Nehaj fortress above Senj

Dalmatians. Fleeing from the Turks after 1537, they settled in Senj and its environments with their families. From there, they fearlessly and courageously attacked the Turks and the Venetian with their small vessels, causing them considerable losses. Thanks to the Uskoci, Senj was the only free city, whilst the entire Croatian coast, apart from Dubrovnik, was under Venetian rule. Following the Madrid Peace Agreement, in 1617, their vessels were burnt, and the Uskoci themselves banished from the sea and expelled from Senj. However, the saying is remembered to this day: Beware of a Senj's hand.

During the 16th and 17th century Croats, known by the name of Bunjevci migrated to Senj, forming at present the majority of the population of the city and its environments.

What is today worth visiting in the city of Senj? You'd be surprised! Within a relatively small area of the city nucleus you will find many monuments which, with their beauty and diversity, will take you through the turbulent history of this city.

You ought to start with the small Roman city squares, then visit the Cathedral of the Ascension of Our Lady (11th or 12th century), built in the Romanesque style, the City Museum (14th/15th century), built in the Gothic-Renaissance style, the Rector's, the Ferajna (Clacissist palace of the Domazetović family), the city Baroque gates and castle, the former diocesan boarding-school dating from the 14th century. Your attention will certainly be attracted by the city ramparts and towers, amongst whom the Nehaj fortress should not be missed. We should also mention the houses-palaces, such as, for

(see page 25)

Dinner with our future Prime Minister Paul Martin

Mr. Paul Martin, premier elect, met with approximately seventy Canadian business people on Oct. 27 in "Croatia" restaurant in Mississauga. Also present was Mr. Janko Peric, MP, who took part in the lively discussions before and after dinner. The Croatian counsel Mr. Mario Livaja and his assistant Mr. Refik Sabanovic were also present. Also on hand was Mr. Vlado Jelkovic, county prefect from Karlovac.

Mr. Paul Martin entering "Croatia" restaurant

After an excellent dinner (prepared by "Croatia" restaurant) Mr. Martin gave a short speech about his views. He especially emphasized the issue of the "brain loss" in Canada. He said that he understands and will be working on the issue of getting the best minds of the world to Canada, but also will make sure that we also keep the best from leaving Canada. He pointed out that the young people are those to whom we all should turn, to our sons and daughters, who are the future of this country.

Those who took part in this excellent business event needed to hear Mr. Martin's opinion on some burning issues, such as how he sees the impact of globalization on Canada, particularly on manufacturing and high tech jobs. Immigration is one of the burning issues, and Mr. Martin felt that in this problem, beside the Canadian government, ordinary Canadians should also take interest. Thus he turned the tables on the room and asked what they thought, so there were few opinions: possibility of amnesty, or perhaps some

Mr. Paul Martin greeting business people before dinner

government program in which those who are already here would be able to apply again and prove that they are worthy of being citizen of Canada.

Mr. Martin discussed the question about the strength of the loonie and its impact on the Canadian exporters. His opinion is that since our economy is connected to the American economy, there is not much we could do, since the American dollar is weak recently, and this weakness affects our dollar.

He also touched briefly on the Canadian relations with the USA, particularly emphasizing that although the governments' relations should be "warmed", it is very important that just ordinary Canadians or organized labour, or any of Canadian associations should keep good working and friendly relations with their counterparts in USA. The future of the health care was also touched on.

The businesspeople who came to greet Mr. Martin were not just the listeners - they also participated in the lively discussion. Thus Mr. Martin left with a few very defined opinions on the few burning issues.

The organizers Mr. Joe Draganjac and Jerry Pressman of Draganjac Pressman, Chartered Accountants, Mr. Steve Krasic of Assante Capital Management, Mr. Janko Herak and Mr. Darko Martinovic of Tri-ad Graphics and Janko Peric MP, all business people from the Canadian - Croatian community achieved a great success that evening. Also integral to the overall success of the evening were the efforts put forth by Mrs. Jasna Gojtan-Draganjac, Teresa Krasic and Lynne Pressman. There were a number of Croatian and non-Croatian sponsors, and Croatian sponsors are: Joe Draganjac & Jerry Pressman, Draganjac Pressman, Chartered Accountants, Steve Krasic of Assante Capital Management Inc., Janko Herak of Tri-Ad Graphics, Carole and Tony Deltin of Frenel Kitchens Limited, Greg Cacic & Steve Zganjer of G. S. Die & Designs Inc. and Mr. John Marion of Baka Communications Inc. Mr. Martin obviously enjoyed the evening with representatives of the business community from Mississauga, Toronto and other

Mr. Janko Herak and Mr. Paul Martin

cities. This editor was also invited to witness this very successful evening, and for that pleasure I am grateful to those who thought of the press.

I managed to talk a little with the few of the participants. Mr. Livaja, Croatian counsel said that this business event with Croatia in periphery will mean a lot for the Canadian - Croatian business community, but also for the Republic of Croatia, since such friendly meetings and connections are the basis for the future relations between the two countries.

Perhaps it is worth mentioning that two people from our community are thinking of running as Liberal hopefuls in the future elections: Mr. Boris Laic, young, smart professional, whose future could be bright should he decide to run. Ms. Susan Vajdic, well-known businesswoman, is also thinking of running as a Liberal candidate. We wish them both good luck and success.

The evening with Mr. Martin finished quite late; many of those who participated stayed on and talked about the issues that concern Canadian business, and also about the future of Canada with Mr. Paul Martin, incoming new premier.

Valentina Krcmar

HUMAN RIGHTS WATCH SHOULD BE HELD TO ACCOUNT

The New York based human rights group Human Rights Watch (HRW) has released a report recently entitled "Broken Promises: Impediments to Refugee return to Croatia". This report criticises the Croatian government over its record over Serb refugee return.

The report is seriously flawed. It portrays an image of Croat antipathy towards Serbs being based on purely ethnic grounds, as opposed to the more rational grounds of mass murder of thousands of Croats by the Serbs during the war. Furthermore, it uses a former Serb occupation official in Croatia and Greater Serbia enthusiast - the notorious Savo Strbac - as a "credible" source.

The HRW report plays down the crimes of the Serbs and in particular the 'Republika Srpska Krajina' (RSK), the Serb occupation structure in Croatia. Moral equivalency between aggressor and victim runs throughout the report. It implies that discrimination against Serbs is due simply to their ethnicity - something that no-one can justify. HRW emphasises this by referring to a poll which tates that over 80% of Croats have no objection to marrying Italians and Hungarians, but only 54% to Serbs. However, if there is antipathy towards the Serbs, it is due to their criminal behaviour during the war, not merely their ethnicity.

The Serbs invaded, occupied and ethnically cleansed one third of Croatia. This involved the mass slaughter of up to 20, 000 Croats, ethnic cleansing of hundreds of thousands, the destruction of Vukovar and many villages, bombardment of Dubrovnik, Zadar, Osijek and other cities. Many Croatian Serbs participated in all this. Those are the reasons why Croats have no great love for the Serbs. This is not to justify discrimination. But it does mitigate and provides a more rational reason for dislike of Serbs than simple bigotry. Indeed, that marriage poll shows over 50% of Croats not objecting to marrying Serbs. Given the circumstances, that demonstrates Croat tolerance, not bigotry.

The report even fails to mention that the Serbs fled Croatia under the orders of the 'RSK' leadership - which they have admitted - in a well prepared process in order to settle in areas of Kosovo and Bosnia-Herzegovina that had been cleansed of non-Serbs. Such an omission conveniently gives the wrong impression that Croats ethnically cleansed them.

Serbian crimes are played down to prevent the Croats being portrayed as victims; in light of the full circumstances few would agree to the pressure HRW demands the international community put on Croatia.

HRW's shameful omission of such information distorts the entire report, and one can only conclude it was politically motivated to help the international community have a stick to beat Croatia with.

HRW are clearly unsympathetic to Croat suffering. They insensitively demand the Croatian government "build a public atmosphere in which the populace would welcome return of Croatian Serbs". What they mean is that Croats should simply forget about the horrors of Vukovar etc. Many in the international community will be delighted with HRW's crass comment - after all, many of them backed the Serbs during the war.

Shockingly, the report also uses information from Savo Strbac and his Veritas organisation, of whom I have written before. In a footnote, we are informed that the information Strbac provides appears 'credible'. We are told however, that the Croatian press considers Strbac to be biased. Strangely, HRW fails to inform us why. I am delighted to reveal what HRW don't want its readers to know.

Mr Strbac is a Greater Serbia enthusiast. He was an occupation official in the the 'RSK'. The 'RSK' was part of the "joint criminal enterprise" - as defined in the Hague Milosevic Croatian indictment - to cleanse "Croat and other non-Serb population from approximately one third of the territory of the Republic of Croatia".

Strbac made his views well known during the occupation of Croatia. As 'government secretary' of the 'RSK' he told Agence France Presse in 1995 that "Our final goal is union with other Serbs (in Bosnia and the Republic of Serbia)". Strbac's views have not changed; reportedly he still wants to restore the criminal enterprise of 'RSK' - presumably cleansed of its Croat population. Don't take my word for it. Have a look at the Veritas website at www.veritas.org.yu. The first thing you see is Greater Serbia imagery.

It gets worse. It emerged during the Milosevic trial - 29 October 2002 - that Strbac was the head of a Serb bodies commission that exchanged bodies with a Bosnian counterpart. Horrifyingly, this involved one exchange which included six people murdered specifically for this purpose. This incident is also related in the May/June 2003 edition of the respected US journal Foreign Affairs in an article by Gary J Bass. HRW should be aware of it - they are quoted in the piece.

It is disturbing to note also, that Strbac is a top adviser to the Hague Prosecutor - thus compromising all their investigations into Croat crimes in Croatia.

It beggars belief that such a man could be considered a reliable source.

Surely Strbac is not the kind of individual any human rights group should take seriously?

Mr John Kraljic, President of the National Federation of Croatian Americans, wrote to HRW regarding Mr Strbac's role in the report. HRW remarked on Mr Kraljic's comments in an email to a concerned member of the public. Incredibly, they state that even if everything Mr Kraljic wrote was true it does not matter because Strbac's information was "accurate" - apparently because it coincides with OSCE figures and anyway he is only mentioned in 8 footnotes out of 333.

It does not seem to occur to HRW that the use of Strbac casts a shadow over the entire report. One wonders about the other sources they use. Furthermore, Strbac's views and background are well known in Croatia. What does that say about the biases of those compiling the report?

Another source they use is the 'satirical' magazine Feral Tribune. This magazine insults people they dislike as 'Shit of the Week'. They also have 'Championship' and 'Shit of the year'. This is a credible source? And isn't that sort of language like the 'hate speech' human rights groups are supposed to oppose?

So what do we have in all? A report that implies some Croats antipathy towards Serbs is based purely on ethnicity rather than Serbian war crimes, and whose sources include a Greater Serbia enthusiast and a magazine which labels people 'Shit of the Week'. Not very good, is it?

Lets be clear: Serbs should be treated lawfully and properly, just like anyone else. But this report is a disgrace. Croat associations around the world - and all those concerned with human rights - should protest this report to their elected representatives, NGO's and the media. HRW are demanding others be held to account.

Let us hold them to account. And whilst we do, lets spare a thought for those people allegedly murdered to make up that bodies exchange. Who is seeking justice for them? Not Human Rights Watch, that's for sure.

VIEWPOINT FROM LONDON, by Brian Gallagher

The Croatian Herald, Australia No. 985 - 26th, September 2003

Pope John Paul Toasts the World With Croatian Wine

VATICAN CITY (Reuters) - An emotional Pope John Paul said on Saturday he intended to stay on as head of the Roman Catholic church "as long as God wants" and said he and Church leaders should proclaim their faith to their "dying breath." The pope made his comments to cardinals and bishops from round the world at the close of a four-day seminar on his pontificate, which marked its 25th anniversary on Thursday. "I ask you to continue to pray for me so that I faithfully carry out my service to the Church for as long as God wants," he said, speaking in slow Italian.

As has become custom, a senior aide read most of his address to the group, gathered in the Vatican's audience hall. The pope, who suffers from Parkinson's disease, has asked aides to help him read his speeches in order to conserve his strength. "Our main commitment...is to never shrink from the courage to proclaim the gospel, even until our dying breath," he said in a part of the speech read for him.

A swift deterioration in his visible condition has again fueled speculation that he might choose to resign instead of ruling for life as most of his predecessors have done. The last pope to resign willingly was Celestine V, who stepped down in 1294. Gregory XII reluctantly abdicated in 1415 when there was more than one pope reigning at the same time.

Saturday's comment was similar to one the pope made on Thursday, the day of the anniversary, when he said God wanted him to continue leading the Catholic Church despite his frailty.

The pontiff, who appeared in relatively good form but with moist eyes that betrayed his emotion, also urged the prelates to lead simple lives. "Our work will be more incisive when we know how to highlight the face of the Church that loves the poor, that is simple, that takes the side of the weakest in society," he said.

He said Mother Teresa of Calcutta, whom he will put closer to sainthood on Sunday, was "an emblematic example" of how the Church should be. As the pope spoke, preparations were starting in St Peter's Square for Sunday's beatification of India's revered "Saint of the Gutters."

The anniversary festivities reach their climax on October 21 when the pope elevates 31 prelates to the College of Cardinals -- the elite group that will choose his successor after he dies.

The pope and the prelates then retired for a sumptuous lunch with a menu that included shrimp mousse, duck a l'orange with porcini mushrooms and white truffles. (Reuters Oct.18)

Vladimir P. Goss:

Elections...!

By the time this texts appears the elections will be just around the corner. Predictions are tricky things, and I do not want to make any. But I have a hunch which I have developed over years, and which has served me fairly well regardless of where the elections were taking place. The hunch goes back to the first Ronald Reagan presidential elections. I remember how some genius on the NPR claimed on the eve of the elections that

they were "too close to call." Next day Reagan crushed the hapless Jimmy Carter.

So if the media which are everywhere predominantly liberal claim a tie, you may be quite sure that the "left" is in trouble. The same seems to be true of Croatia this fall.

Recent media "prediction" claim that the "right" (please note the inverted commas; I consider "right" and "left" totally obsolete as political characterizations, applicable maybe only to the extremists, who are equally obsolete in today's political systems) may have a razor thin, two seat, majority in the next Sabor, which I interpret as a possible indication of fairly comfortable win by the "opposition." Additionally, it seems more and more obvious that the media are conducting a campaign "ad hominem," by which I mean they do not try to refute the ideas proposed by the "opposition" (if you read programs of Croatian parties, you would find very little substantial difference), but they attack the leader of the HDZ, Ivo Sanader, claiming, in particular that he is "incapable of leading Croatia into the European Union" (the words of Ivica Racan printed on the front page of the Jutarnji list on October 11, 2003). As if the current government could do any better! It slightly reminds me even of the SDP's statements from 1990 that HDZ was a party of "dangerous intentions"

You may have noticed that I wrote "opposition." The reason for this is that it is far from clear to me what the "opposition" is or what opposition should be. If we check with the pollsters, we will notice that the HDZ, as the strongest parliamentary party seems to be polling between 25 and 30%, and its main competitor, the SDP, between 15 and 20%. This means that together, the HDZ and the SDP do not quite make 50%. One must admit that all those calculations are rather iffy as there is a large section of undecided electorate, which is, by the way, another argument for what I will now say: and that is that a "third option" could easily win by a narrow margin! Let us explore this claim in some detail.

I have spent thirty years in the world of democracy, in the U.S., within the system of American politics. As any political system, the American has its dirty side, but one thing is sure: there are no extremes. In fact, for a foreigner, there is little to go by when trying to distinguish Republicans from Democrats. In the U.S. we know: the major issue is taxes. Republicans try to give a little more to the individual, Democrats to the federal government. Thus, I am conditioned to lean toward the middle ground of any political system, Croatian included. Those of you who may have followed my column in Dom i svijet, or my writings in the Matica or Zajednicar in the nineties, would know that I have always deplored the fact that there is no strong centrist option in Croatia. We seem to be doomed to replay the confrontations of the "Narodnjaci" and "Madaroni," the "Ustaše" and "Partizani." For a small country in a rater unfriendly world such stark confrontations have never been productive. Thus, while the Croatian media are in fact playing up this confrontation (in order to show that their guys, i.e., the "left" remain the only viable and safe option) I am amazed by the fact that, should the Croatian electorate see the light, it could vote in a centrist government.

Let us take a look at another set of numbers. A recent IRI poll shows that only four out of some twenty to Croatian top politicians have a positive rating (Mesic 69, Tomcic 58, Mate Granic 55, and Racan 51). Two of them, Tomcic and Granic could be considered essentially centrist politicians. However, neither the HSS nor the DC (which, in partnership with the HSLS is now polling a very respectable 10%) would seem willing to become an axis of a centrist coalition. The HSS is still a (dubious) member of the ruling coalition, the DC would probably welcome a post-election coalition in a, presumably, HDZ-led government.

As I am currently holding a permanent and rather demanding position at a Croatian university, I must admit that I do not have much chance to follow the minutiae of political life in the Croatian communities abroad. But it seems to me that the polarization which is so typical of Croatian domestic politics, is prevalent also throughout the Global Croatia. Too bad, as those among us who were either born, or spent most of our lives in western democracies, could act, by example, as moderating factor to Croatian domestic pol-

ernment, led by either the SDP or the HDZ. However, I strongly hope they do not win more on the election day than the polls now predict. They, and the HDZ seems to me at those point a more likely candidate (as my hunch indicates), may become the center of the new government, but the more "centrists" enter the Sabor, the more moderate, more sensible, more, if I may say so, professional Croatian politics might be. And this would be good for the country, good for the Coats all around the world.

The pre-election times always see big promises and declaration. Solutions are offered for "big" (often invented) problems. How to get "into Europe" (as if we were not already there!); how to solve "economic problems" (as if we did not have a rich country, and resourceful people). I think that all of those problems would be fairly quickly solved if we were to solve what I see the key problem of Croatia today: how to "de-Balkanize." How to stop screaming, threatening, boasting; listening to our own voice and never to the others'; bribing, breaking the lines, indulging in petty (and not so petty) pilfering. Briefly, behaving like primitives who recognize only "us" and "them."

Confrontation and polarization are fatal. On November 23, the Croatian electorate will have a chance to give more say to the voices of civilization and reason. This would be a major victory or all of us.

Vladimir P. Goss

CROATIA 59TH ON CORRUPTION SCALE

Zagreb, October 9 (FPB)- The perception of corruption in Croatia does not differ from the one last year. According to figures released by Transparency International Croatia (TIH) on Tuesday, Croatia occupies the 59th place out of 133, with an index of 3.7.

Croatia shares the 59th place with Columbia, Salvador, Peru and Slovakia. Among transition countries, Croatia, along with Bulgaria, Slovakia, Poland and Latvia, is in a better position than Russia, Romania, Albania, Georgia, Ukraine, Moldova, Serbia-Montenegro, Bosnia-Herzegovina and Macedonia.

In comparison with developed transition countries, Croatia's results are less favourable. Slovenia is 29th, Estonia is 33rd; the Czech Republic and Hungary, which had the same corruption index as Croatia for years, have surpassed Croatia this year with an assessment of 4.3.

Transparency International has been conducting corruption perception index researches since 1995. The research is being conducted in Croatia since 1999. In 1999 Croatia was 71st with an index of 2.7. After change of government in 2000, the perception index rose to 3.7 and Croatia climbed to 51st place.

According to the Transparency International research, most corrupted countries are Bangladesh, Nigeria and Haiti, while Finland, Island and Denmark are considered to be countries with almost no corruption.

(HIC, 10. 10.)

Senj, (continuation from page 25)

instance, the house in the Renaissance style of Prince Martin Posedarski, dating from the 16th century; the Petrovski House, today the Lavlji dvor (Lions castle) with its Renaissance courtyard; the Renaissance residence of the Živković goldsmith, dating from the 15th century (now a museum); the Gothic-Renaissance-Baroque palace of the Vukasović family; the Baroque palace of the Carina Family (now the Vestry); and the Renaissance residence of the Uskok family Baničić, dating from the 15th century. Another event not to be missed is the Permanent Exhibition of Ecclesiastic Art, which comprises selected objects from the treasury of the Senj Cathedral, archives and Diocese library, as well as other monumental treasures from the rest of Senj's churches.

And what is life in Senj nowadays? In its narrow streets, Roman squares and courtyards, the life of the city is lived the whole year around, especially in summer, when on Dvorac Square there is a Klapa (local singers' groups) contest, and where other musical, entertainment and carnival programmes take place. The masquerade tradition in Senj dates from the 17th century.

Don't just pass through Senj. Stop and feel the spirit of this city, which may be hidden at first glance. Senj is a stone city. Hard and sublime. One needs time to study it. And then, stone becomes gold.

(Anita Radman, Croatia in-flight Magazine, autumn 2002)